

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enheden for EU og internationale forhold

Den 7. marts 2013

FVM 120

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013

1. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik

- *Generel indstilling*

KOM (2011) 625 og KOM (2012) 552

Side 3

2. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ("den horisontale forordning")

- *Generel indstilling*

KOM (2011) 628 og KOM (2012) 551

Side 25

3. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen) og om forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning om landbrugsprodukter

- *Generel indstilling*

KOM (2011) 626, KOM(2011) 629 og KOM(2012) 535

Side 37

4. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)

- *Generel indstilling*

KOM (2011) 627 og KOM (2012) 553

Side 51

5. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 40/2013 om fastsættelse for 2013 af fiskerimuligheder i EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande, der er omfattet af internationale forhandlinger eller aftaler

- *Politisk enighed/vedtagelse*

KOM-dokument foreligger ikke

Side 70

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 18.-19. marts 2013

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik KOM (2011) 625 og KOM (2012) 552

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2013.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 sit forslag til en forordning om direkte støtte til landbrugere for perioden 2014-2020. Forordningen skal afløse Rådets forordning (EF) nr. 73/2009. Den væsentligste nyskabelse er et øget fokus på miljø- og klimaaspekter ("greening"), hvor udbetaling af en del af den direkte støtte forudsætter overholdelse af EU-fastsatte landbrugsmetoder. Forslaget indebærer endvidere, at en del af den direkte landbrugsstøtte anvendes til særlige ordninger som støtte til områder med naturlige begrænsninger, støtte til mindre landbrugere, støtte til nyetablerede unge landbrugere samt muligheder for at anvende målrettede koblede støtteordninger. Endelig indeholder forslaget finansielle nationale lofter for direkte landbrugsstøtte, bestemmelser om delvis udligning af den direkte støtte mellem medlemsstater og overgang til ens støtte pr. hektar inden for medlemsstater/regioner, mulighed for fleksibilitet mellem den direkte støtte (søjle I) og landdistriktsudvikling (søjle II), udbetalingslofter for større bedrifter samt bestemmelser om, at støtte kun kan gives til aktive landbrugere. Kommissionen har fremlagt et revideret forslag, som tager højde for Kroatiens tiltrædelse til EU, der er planlagt til den 1. juli 2013. Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling. De væsentligste udestående emner i Rådet er intern omfordeling, koblet støtte, brug af den forenklede model (SAPS) i de nye medlemsstater og fastlæggelse af de nærmere regler for de grønne krav.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 625 af 12. oktober 2011 fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik. Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 20. oktober 2011. Kommissionen har fremsat revideret forslag ved KOM (2012) 552 af 25. september 2012. Det reviderede forslag er modtaget i dansk sprogudgave den 1. oktober 2012.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget om direkte støtte følger linjerne fra Kommissionens meddelelse KOM (2010) 672 af 18. november 2010 om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Heraf fremgik det, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal understøtte et bæredygtigt landbrug, som tager hensyn til klimaforandringer og miljø samt understøtter den gensidige solidaritet mellem medlemsstaterne.

Finansielle forhold

Reformen af den fælles landbrugspolitik skal ses i sammenhæng med den igangværende forhandling om EU's flerårige finansielle ramme for 2014 til 2020. Overordnet set fastholdes strukturen af den fælles landbrugspolitik, således at den direkte landbrugsstøtte samt de forskellige markedsinstrumenter hører under den første søjle (søjle I), mens landdistriktspolitikken hører under den anden søjle (søjle II).

Kommissionens forslag til direkte støtte fastsætter fremtidige nationale lofter for den direkte støtte i de enkelte medlemsstater samt de finansielle principper for fordelingen af den fremtidige direkte støtte. Danmarks nationale loft for direkte støtte i søjle I foreslås fastsat til ca. 943 mio. € (ca. 7,0 mia. kr.) i 2014, hvor den i dag udgør ca. 964 mio. € (fratrasket modulation til søjle II). Fra 2017 og frem udgør loftet 909 mio. € (ca. 6,8 mia. kr.).

Kommissionen foreslår en gradvis udjævning af den direkte støtte blandt landbrugerne i en region eller en medlemsstat, således at der opnås en ensartet støtte pr. hektar inden for regionen /medlemsstaten senest i 2019.

Endvidere skal der i perioden 2014-2017 ske en delvis udjævning af den direkte støtte blandt medlemsstaterne, således at der fra medlemsstater, der har direkte støtteudbetalinger over EU-gennemsnittet pr. hektar, overføres en andel af deres nationale loft for direkte støtte til medlemsstater, som har en gennemsnitlig støtte pr. hektar, der ligger under 90 % af EU-gennemsnittet.

Der foreslås en vis fleksibilitet mellem søjlerne, således at en række medlemsstater én gang for alle i 2013 kan vælge at overføre op til 10 % af deres nationale loft fra direkte støtte (søjle I) til landdistriktspolitikken (søjle II) med krav om national medfinansiering. Denne overførsel påvirker ikke de private investorers egenfinansiering i forbindelse med projekter under søjle II. Visse medlemsstater (med en direkte støtte p.t. under 90 % af gennemsnittet) vil kunne vælge at overføre op til 5 % af deres midler fra søjle II til I.

Kommissionen foreslår endvidere etablering af en ny grundbetalingsordning, hvor landbrugerne kan modtage direkte støtte, såfremt de er i besiddelse af støtteberettigede arealer og betalingsrettigheder, ligesom de er underlagt krav om krydsoverensstemmelse. Budgettet til denne grundordning udgør op til ca. 50-70 % af det nationale loft. De eksisterende betalingsrettigheder, som blev fordelt med introduktionen af enkeltbetalingsordningen i 2005, skal afskaffes, og nye rettigheder skal uddeles i 2014.

Aktive landbrugere

Kommissionen foreslår, at støtteudbetalinger kun kan ydes til aktive landbrugere. Dette indebærer ifølge forslaget, at der ikke ydes direkte støtte, hvis den direkte støtte udgør mindre end 5 % af de samlede indtægter fra ikke-landbrugsaktiviteter, eller hvis landbrugsarealerne naturligt holdes i en stand, der gør dem egnet til græsning eller dyrkning, og landbrugerne ikke overholder nogle minimumsaktiviteter på arealerne, som fastsat af medlemsstaterne. Landbrugere, der modtager under 5.000 € i direkte støtte, er fritaget for disse bestemmelser.

Gradvis reduktion og nedsættelse af støtteudbetalinger

Det foreslås, at der gennemføres en gradvis reduktion og nedsættelse af de største direkte støtteudbetalinger til de enkelte bedrifter i form af støtteloft (capping). Før reduktionen beregnes foretages fradrag svarende til de 30 % af den direkte støtte, som udgør grønningen samt udgifter til løn i det foregående år. Resultatet af nedsættelserne stilles til rådighed for innovation under landdistriktsprogrammet (søjle II). Reduktion gennemføres efter følgende skala:

- 20 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 150.000 – 200.000 €
- 40 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 200.000 – 250.000 €
- 70 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 250.000 – 300.000 €
- 100 % reduktion af støtteudbetalinger over 300.000 €.

Betalinger for landbrugsmetoder, der er til gavn for klimaet og miljøet (greening)

Kommissionen foreslår, at landbrugere, som er berettiget til grundbetalingen, skal overholde visse klima- og miljøvenlige dyrkningsmetoder. Der skal afsættes 30 % af det nationale loft til betaling af denne grønning. Økologiske landbrugere vil automatisk modtage denne supplerende betaling.

Der foreslås følgende obligatoriske dyrkningsmetoder:

- Afgrødediversificering. Landbrug over 3 hektar skal hvert år dyrke mindst 3 forskellige afgrøder. Ingen af disse 3 afgrøder må dække mindre end 5 % af arealet, og hovedafgrøden må ikke dække mere end 70 % af arealet.
- Permanente græsarealer. Landbrugere skal bevare de permanente græsarealer på deres bedrifter, som de angiver i deres støtteansøgning for 2014 i årene fremover.
- Miljømæssigt fokusområde. Landbrugere skal afsætte mindst 7 % af deres landbrugsareal undtagen permanent græsareal til miljømæssigt fokusområde, herunder brakarealer, landskabstræk og bræmmer mv.

Arealer med naturlige begrænsninger for landbrugsproduktion

Det foreslås, at medlemsstaterne kan etablere en frivillig støtteordning for arealer med naturlige begrænsninger for landbrugsproduktion. Den nye støtteordning omfatter arealer, som allerede under landdistriktspolitikken er udpeget som arealer med naturlige handicaps, de såkaldt ugunstigt stillede områder eller LFA-områder (Less Favoured Areas). Der kan anvendes op til 5 % af det nationale loft til denne støtteordning. Støtten udbetales årligt som supplement til grundbetalingen til den enkelte landbruger.

Støtteordning for unge landbrugere

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal etablere en obligatorisk støtteordning for unge førstegangsetablerede landbrugere under 40 år. Der kan anvendes op til 2 % af det nationale loft til denne støtteordning. Støtten udbetales årligt i en periode på højst 5 år som supplement til grundbetalingen. Supplementet kan udgøre op til 25 % af gennemsnitsværdien af den pågældende landbrugers betalingsrettigheder. I Danmark vil der højst kunne udbetales støtte til op til 60 hektar.

Koblede støtteordninger

Det foreslås, at medlemsstaterne kan vælge at afsætte op til 5 % og i visse tilfælde op til 10 % eller mere af det nationale loft til at etablere koblede støtteordninger inden for en række områder (kvæg, får, sukkerroer mv.). Den koblede støtte kan ydes til sektorer eller regioner i en medlemsstat, hvor særlige typer af landbrug eller landbrugsproduktioner har visse problemer, og som er vigtige af økonomisk og/eller sociale og/eller miljømæssige grunde.

Støtteordning for mindre landbrugere

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal indføre en ny obligatorisk støtteordning for mindre landbrugere. Landbrugerne kan vælge at ansøge om at deltage i den nye ordning, såfremt de har fået tildelt betalingsrettigheder i 2014. Deltagerne i ordningen modtager en årlig betaling, som erstatter alle andre direkte betalinger. Der kan anvendes op til 10 % af det nationale loft til denne ordning. Den årlige betaling fastsættes mellem 500 og 1.000 € pr landbruger. Landbrugerne, der deltager i denne ordning, fritages for bestemmelserne om krydsoverensstemmelse og for de obligatoriske grønne dyrkningsmetoder.

Støtteordning for bomuld

Den eksisterende støtteordning vedrørende bomuld videreføres, således at landbrugere som producerer bomuld vil modtage en afgrødespecifik betaling pr. hektar støtteberettiget bomuldsareal. Denne støtteordning omfatter kun Bulgarien, Grækenland, Spanien og Portugal.

Kommissionens reviderede forslag

Den 25. september 2012 fremlagde Kommissionen et revideret forslag, der tager højde for Kroatiens indtrædelse i EU. Her tages højde for en gradvis indfasning af den direkte støtte i Kroatien og mulighed for at give supplerende national direkte støtte. Derudover foreslås gennemførelse af en særlig minerydningsreserve i Kroatien. Denne reserve er beregnet til arealer, som efter at være blevet ryddet for miner igen kan anvendes som landbrugsarealer.

Formandskabets ændringsforslag

Under forhandlingsforløbet er der blevet udarbejdet ændringsforslag om følgende elementer:

Medlemsstater med en regional eller regional hybrid støttemodel kan vælge, om de vil fortsætte med de eksisterende betalingsrettigheder eller, som foreslået af Kommissionen, foretage en ny uddeling af disse i 2014.

De nye medlemsstater får på lige fod med de gamle medlemsstater mulighed for at lempe udligningen af værdien af deres betalingsrettigheder i overgangen mod ensartede værdier for betalingsrettighederne samt at differentiere værdien af betalingsrettigheder.

Det foreslås at give medlemsstaterne mulighed for at begrænse den interne omfordeling på linje med Kommissionens forslag til omfordeling af støtte mellem medlemsstater (den såkaldt irske model). Således kan betalingsrettigheder med en værdi, som ligger under 90 % af det nationale gennemsnit forøges med 33 % af forskellen mellem den pågældende betalingsrettigheds værdi og det nationale gennemsnit. Endvidere bliver der mulighed for medlemsstaterne til at fastsætte en øvre og nedre grænse for betalingsrettighedernes værdi samt ikke at tildele betalingsrettigheder til vinarealer. Derudover får medlemsstaterne mulighed for at udbetale den grønne støtte som en procentandel af landmandens basisbetaling.

Medlemsstaterne får ligeledes mulighed for at begrænse antallet af betalingsrettigheder i forhold til indlemmelsen af nye arealer under grundbetalingsordningen, for at undgå en uforholdsmæssig stor reduktion i de eksisterende betalingsrettigheders værdi. Tilsvarende gives der mulighed for at anvende en reduktionskoefficient for at undgå uforholdsmæssigt høje betalinger til permanente græsarealer i særlige områder.

I relation til forslaget om aktive landbrugere fjernes det obligatoriske indkomstkriterium samt grænsen på 5.000 €, således at fokus bliver på, at arealet anvendes eller kan anvendes til landbrugsproduktion. Dertil kommer at medlemsstaterne får mulighed for, at udelukke ansøgere på baggrund af en negativliste eller objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

Vedrørende de unge landbrugere ændres teksten, således at ordningen gøres frivillig for medlemsstaterne at anvende. Det vil være frivilligt for medlemsstaten at fastsætte øvre arealgrænser.

Medlemsstaterne får mulighed for at indføre en supplerende støtte til de første hektar på hver bedrift. Medlemsstaterne vil kunne anvende op til 30 % af den nationale konvolut for direkte betalinger til denne nye ordning.

I relation til definition af permanente græsarealer ændres denne, så flere arealer kan falde ind under definitionen.

Vedrørende de mindre landbrugere ændres teksten, således at ordningen gøres frivillig for medlemsstaterne at anvende. Medlemsstaterne kan endvidere vælge automatisk at inkludere landbrugere i ordningen. Endvidere ændres beregningen af støttebeløbet, således at dette kan udgøres af det beløb som den mindre landbruger ville have modtaget under grundbetalingsordningen, de grønne krav, og eventuelt under støtteordningerne for unge landmænd og koblet støtte.

Medlemsstaterne gives mulighed for at anvende uudnyttede midler fra den direkte betaling under grundbetalingsordningen. Medlemsstaterne gives ligeledes fleksibilitet til at bestemme anvendelsen af den nationale reserve.

I forhold til grønne krav er der fremlagt ændringer, således at medlemsstaterne kan vælge hvorvidt landbrugerne skal leve op til de grønne krav, ækvivalente tiltag eller en kombination af disse. Ækvivalente tiltag kan omfatte forpligtigelser vedrørende miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger under landdistriktsforordningen og/eller nationale miljøcertificeringsordninger, herunder også certificering

af nationale miljølovkrav, som går videre end krydsoverensstemmelseskravene. Kommissionen skal godkende disse ækvivalente ordninger.

For så vidt angår afgrødediversificering foreslås en differentiering med krav om 2 afgrøder, når arealet udgør mellem 10 og 30 hektar og 3 afgrøder ved arealer over 30 hektar. Bedrifter med en høj andel af græs eller afgrøder under vand samt bedrifter med brak eller kvælstoffikserende afgrøder undtages kravet om afgrødediversificering og kravet om miljøfokusområder. Definitionen af afgrøder fastsættes i forhold til den botaniske klassifikation, hvortil også medtages vinter- og vårafgrøder samt brak. Endvidere gøres bestemmelsen mere fleksibel, således at for eksempel afgrøder som udgør mindre end 5 % også kan indgå.

For så vidt angår permanente græsarealer, som har været ude af omdriften i 5 år, vil disse kunne opretholdes på regionalt niveau og ikke på markniveau.

Kravet om miljøfokusområder foreslås at udgøre 3 % stigende til 5 % i 2016, hvorefter Kommissionen i 2017 skal evaluere ordningen eventuelt ledsaget af forslag om at øge andelen til 7 % fra 2018. Det foreslås, at medlemsstaterne ud fra en fælles liste kan vælge, hvilke arealer og elementer, der kan indgå i miljøfokusområder. Listen omfatter blandt andet landskabstræk, brakarealer, terrasser, bræmmer, hvor der ikke anvendes gødning og sprøjtemidler, arealer langs skovkanter, arealer med pil, arealer med kvælstoffikserende planter samt arealer med efterafgrøder. Det foreslås, at der fastsættes en omregningsfaktor mellem forskellige typer miljøfokusområder for at afspejle forskelle i områdernes miljøværdi. Arealer under miljø- og klimavenlige jordbrugsforanstaltninger under søjle II, som anses for ækvivalente til miljøfokusområderne, kan indgå. Medlemsstaterne vil kunne implementere halvdelen af miljøfokusområderne gennem regionale eller kollektive foranstaltninger med henblik på at opnå sammenhængende områder. Det er endvidere foreslået, at kravet om miljøfokusområder ikke skal gælde for arealer med permanente afgrøder, som dyrkes ekstensivt.

Som led i tilpasning til Lissabon-traktatens bestemmelser foreslås det, at Kommissionen tildeles beføjelser til at kunne vedtage delegerede retsakter i en periode på 7 år i stedet for som i det oprindelige forslag i en ubegrænset periode. Perioden på de 7 år hænger sammen med den flerårige finansielle ramme.

Resultatet af aftalen på Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013

Der blev opnået enighed om en aftale om den flerårige finansielle ramme i Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013. Aftalen indeholder en række bestemmelser om direkte støtte. Den eksterne omfordeling af den direkte støtte indføres over 6 år fra budgetåret 2015 til 2020. Alle medlemsstater, der i dag modtager under 90 % af EU-gennemsnittet per hektar, kompenseres. De vil således i 2020 modtage en 1/3 af forskellen mellem deres nuværende støtte og 90 % af den gennemsnitlige EU-støtte, og der fastlægges endvidere en minimumsstøtte på 196 € per hektar i 2020. Omfordelingen finansieres ved at reducere støtten progressivt blandt de medlemsstater, der modtager over 100 % af den gennemsnitlige støtte.

Det fremgår endvidere, at 30 % af den direkte støtte skal knyttes til de grønne krav, og det understreges, at det ikke må forhindre produktion i de såkaldte miljøfokusområder. Der gives mulighed for, at der kan overføres op til 15 % fra den direkte støtte (søjle I) til landdistriktspolitikken (søjle II), hvor

der ikke stilles krav om national medfinansiering. Der kan ligeledes overføres op til 15 % fra landdistriktspolitikken (søjle II) til den direkte støtte (søjle I), hvor medlemsstater, der modtager under 90 % af gennemsnittet per hektar i direkte støtte kan overføre op til yderligere 10 % fra søjle II til søjle I. Støttelofter (capping) for den direkte støtte til de største støttemodtagere gøres endvidere frivillig for medlemsstaterne.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling. De væsentligste udestående emner i Rådet er intern omfordeling, koblet støtte, brug af den forenklede model (SAPS) i de nye medlemsstater og fastlæggelse af de nærmere regler for de grønne krav.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Landbrugsudvalget vedtog et samlet sæt ændringsforslag den 23.-24. januar 2013. Ændringsforslagene forventes herefter at blive forelagt Europa-Parlamentets plenarforsamling i marts 2013.

Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer og Fødevaresikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

De væsentligste elementer i udvalgets ændringsforslag er som følger:

- Ordningen vedrørende "aktive landbrugere", hvor alle, der ikke udfører en landbrugsaktivitet udelukkes fra at modtage støtte, ligesom medlemsstaterne pålægges at udarbejde lister over ikke-landbrugsmæssige virksomheder som for eksempel lufthavne og golfbaner, der som udgangspunkt udelukkes fra at modtage støtte.
- Intern omfordeling, hvor der foreslås en mere gradvis udjævning af den direkte støtte med mulighed for, at medlemsstaterne kan begrænse udjævningen til at afvige fra den nationale gennemsnitlige støtte per hektar med maksimalt 20 %, dog begrænset til maksimalt 30 % tab for landmanden. Medlemsstaterne kan vælge en anden model for omfordelingen, hvor omfordelingen udregnes tilsvarende den eksterne omfordeling. Ved sidstnævnte model kan grønning udregnes som en procentdel af landmandens grundbetalingsordning og ikke som en flat rate støtte.
- Ekstern omfordeling, hvor alle medlemsstater garanteres mindst 65 % af EU-gennemsnittet for den direkte støtte (hvilket vil sikre en højere støtte til de 3 baltiske medlemsstater). Medlemsstater med et støtteniveau på 70 % af EU-gennemsnittet kompenseres med 30 % af forskellen op til gennemsnittet. Tilsvarende vil medlemsstater med et støtteniveau på henholdsvis mellem 70 % og 80 % og mellem 80 % og 100 % af EU-gennemsnittet blive kompenseret med henholdsvis 25 % og 10 % af forskellen op til gennemsnittet. Det medfører en større omfordeling end foreslået af Kommissionen og vil betyde at blandt andet Tyskland og Frankrig vil blive reduceret mere i den direkte støtte end i Kommissionens forslag.
- Grønning, hvor der foreslås en række ændringer, således at arealer, der er omfattet af nationale/regionale certificeringsordninger betragtes som ækvivalent til grønning, ligesom økologiske bedrifter og bedrifter omfattet af miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger eller placeret i Natura 2000-områder fritages fra grønning. Ligeledes er landmænd hvor mere end 75 % af deres arealer er udlagt som græs, grøntfoder eller ris, og hvor det resterende landbrugsareal ikke overstiger 50

hektar, automatisk berettigede til den grønne betaling. Desuden lempes kravet om afgrødediversificering for mindre bedrifter til 2 afgrøder. Bedrifter over 30 hektar skal fortsat dyrke 3 afgrøder, dog undtages de nordligste egne. Kommissionen definerer hvad en afgrøde er. I relation til permanent græs strammes definitionen til at omfatte permanente græsarealer, som ikke har været opløjet i 7 år. Medlemsstaterne får mulighed for at opretholde andelen af permanent græs på nationalt niveau. Tærskelgrænsen for miljøfokusområder sættes op til 10 hektar, ligesom arealer med kvælstoffikserende afgrøder kan inkluderes. Der åbnes endvidere op for, at landmænd med permanente afgrøder som oliven og vin undtages fra miljøfokuskravet samt at kravet indføres med 3 % de første år, 5 % fra 2016 og eventuelt øges til 7 % fra 2018. Medlemsstaterne får mulighed for at gennemføre op til 3 procentpoint fra 2016 på regionalt niveau. Kommissionen gives beføjelser via delegerede retsakter til at fastsætte uddybende bestemmelser vedrørende miljømæssige fokusområder.

- Overførsel af midler fra søjle I til søjle II (op til 15 %) samt at visse uforbrugte midler ligeledes kan overføres til søjle II. Medlemsstater, som ligger under 90 % af EU-gennemsnittet for den direkte støtte per hektar, gives mulighed for at overføre op til 10 % fra søjle II til søjle I.
- Europa-Parlamentet støtter Kommissionens forslag om støtteloft for de største bedrifter (capping) med mindre modifikationer.
- Medlemsstaterne får mulighed for ved aktivering af betalingsrettigheder at anvende en reduktionskoefficient for arealer med ringe udbyttepotentiale eller specifikke produktioner.
- Ordningen for små landbrugere foreslås frivillig for medlemsstater, mens det fastholdes, at unge landbrugere ordningen skal være obligatorisk.
- Medlemsstaterne gives mulighed for at forsætte med deres eksisterende rettigheder, mens de nye medlemsstater får mulighed for at forlænge deres overgangsordning (SAPS) frem til 2020.
- Der indføres en ny frivillig supplerende betaling til landmænd, som er støtteberettigede under grundbetalingsordningen. Den supplerende betaling gives til landmandens første 50 hektar op til 30 % af den nationale konvolut kan anvendes til denne nye støtte.

Endvidere har Europa-Parlamentets miljøudvalg udarbejdet ændringsforslag. De væsentligste ændringer vedrører:

- Definitionen af en aktiv landmand, hvor alle landbrugere, som ikke udfører den af medlemsstaten fastlagte minimumsaktivitet på arealerne udelukkes fra at modtage støtte. Desuden ændres definitionen af en landbrugsaktivitet, således at denne kan opfyldes ved at holde arealerne i god landbrugsmæssig stand eller ved aktiviteter med henblik på naturbevarelse under Natura 2000.
- Definitionen af permanent græs, hvor permanente græsarealer ikke må være opløjet eller gensået i 7 år eller længere.
- Overførsel af midler fra søjle I til søjle II, som medlemsstaterne selv skal kunne fastlægge omfanget af og med mulighed for løbende opjusteringer.
- Hvad angår grønning ændres afgrødediversificering til et krav om afgrøderotation i tre sammenhængende år. Der er fortsat krav om 3 afgrøder på arealer større end 3 hektar. En af afgrøderne skal være proteinafgrøder. Såfremt det ikke er muligt at dyrke tre afgrøder i tre sammenhængende år, grundet for eksempel et koldt klima, reduceres kravet til to afgrøder. Referenceåret for kravet om bevarelsen af permanente græsarealer på bedriftsniveau ændres fra 2014 til 2011. Det præciseres, at miljøfokusområder også kan omfattes semi-naturlige habitater. Miljøfokusområder må blandt andet ikke opløjes, tilsås eller gødes med kunstgødning. Kravet nedsættes fra 7 % til 5 %, hvis grupper af landmænd etablerer større sammenhængende områder. Desuden indføres et

nyt fjerde grønningskrav om, at jorden som hovedregel ikke må være uden vegetation i mere end 5 sammenhængende uger (jorddække).

Konsekvenser

Forslaget om etablering af regler for direkte betalinger til landbrugere under den fælles landbrugspolitik har både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget og for miljøet og beskyttelsesniveauet.

Kommissionen lægger op til, at der til den direkte støtte anvendes ca. 270 mia. € i faste 2011-priser (svarende til ca. 2.022 mia. kr.) over perioden 2014 til 2020. Danmark finansierer i indeværende periode ca. 2 % af EU's budget. Opretholdes denne andel, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 5,4 mia. € (ca. 40 mia. kr.) over perioden 2014-2020. Danmark vil i samme periode modtage 5,7 mia. € (ca. 42,8 mia. kr.) i direkte landbrugsstøtte.

Det skal bemærkes, at de 10 medlemsstater optaget i 2004 er fuldt indfaset i budgetår 2014, mens Rumænien og Bulgarien er fuldt indfaset fra budgetår 2017. Kroatien forventes at påbegynde indfasningen af direkte støtte i budgetåret 2015. Mellem 2013 og 2014 sker der en reduktion på ca. 1,4 % i alle medlemsstaternes konvolutter for den direkte støtte. Den delvise udligning af den direkte støtte mellem medlemsstaterne vil indebære, at der i løbet af perioden 2014-2017 omfordeles ca. 748 mio. € mellem medlemsstaterne. For Danmark vil dette betyde en reduktion af den samlede konvolut for den direkte støtte på 4,3 % svarende til ca. 41,4 mio. € (310 mio. kr.) i løbende priser. Dertil kommer den generelle reduktion på 1,4 % svarende til ca. 13,5 mio. € (ca. 101 mio. kr.) i løbende priser.

Direkte støtte som oprindeligt foreslået af Kommissionen (mio. €):

EU

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
Faste 2011-priser	40.851	40.423	39.809	39.265	38.651	37.882	37.204	36.428	269.665
Løbende priser	42.460	42.970	43.193	43.428	43.637	43.641	43.678	43.715	304.261

Danmark

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
Faste 2011-priser	926	887	859	832	805	789	774	758	5.705
Løbende priser	964	943	932	920	909	909	909	909	6.432

Kommissionen foreslår støtteloftet per bedrift for den direkte støtte (capping) og overførsel af de inddragne midler fra søjle I (direkte støtte) til søjle II (landdistriktspolitikken). Kommissionen estimerer, at dette i EU vil medføre et årligt provenu på ca. 186 mio. € til overførsel til søjle II. Kommissionen har anslået provenuet i Danmark til ca. 53.000 € (ca. 400.000 kr.) fra 2017.

Medlemsstaterne kan ifølge forslaget vælge at overføre op til 10 % af den direkte støtte fra søjle I til søjle II. Dette indebærer, at man i Danmark senest i 2013 kan vælge fra 2014-2020 årligt at overføre i gennemsnit ca. 92 mio. € i løbende priser eller ca. 689 mio. kr. til landdistrikterne. Beslutter Danmark at gøre brug af ordningen fører det i givet fald til en national medfinansiering af tilsvarende omfang, det vil sige ca. 689 mio. kr.

Reformforslagene indebærer øgede krav til de udbetalende organer, som forventes at resultere i højere udgifter til IT og administration. Fødevarerministeriet skønner, at Kommissionens fremsatte obligatoriske reformtiltag vil medføre implementeringsudgifter, primært på IT området, i perioden 2013-14 på mellem 162 og 187 mio. kr. Efterfølgende estimeres driftsudgifterne fra 2014, primært på grund af den øgede sagsbehandling, at udgøre mellem 140 og 162 mio. kr. årligt, som følge af reformen. Set i lyset af forhandlingssituationen på nuværende tidspunkt er den klare forventning, at en endelig reform vil medføre færre administrative merudgifter, end det er blevet anslået for Kommissionens oprindelige forslag. Nye elementer, som har væsentlige administrative konsekvenser i forslaget om direkte støtte, er blandt andet øget fokus på miljø- og klimaaspekter (grønning), at støtten kun ydes til aktive landbrugere samt tildeling af nye betalingsrettigheder.

Forslaget vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser, dels som følge af de administrative byrder, dels som følge af den delvise udligning af den direkte støtte imellem medlemsstaterne, og som følge af kravet om udjævning af støtten inden for medlemsstaten. Udjævning af den direkte støtte i Danmark vil betyde, at der senest fra 2019 skal ydes en ensartet støtte pr. hektar. Dette vil medføre en omfordeling af ca. 20 % af den samlede direkte støtte i Danmark, som i dag ydes afkoblet, men fordelt som historisk betingede tillæg inden for sektorerne mælk, sukker, oksekød og kartoffelstivelse.

Gennemførelse af forslaget vil indebære, at en række bekendtgørelser skal ændres.

Forslaget vurderes at have positive miljømæssige konsekvenser. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at kvantificere de miljømæssige konsekvenser af forslaget, idet de nærmere modaliteter her udestår, ligesom en række specifikke krav først vil blive fastlagt efterfølgende i delegerede retsakter.

Fødevarerøkonomisk Institut vurderer, at den samlede sektorøkonomiske konsekvens af Kommissionens forslag, når det er fuldt indfaset, vil være et årligt tab for landbrugssektoren på 662 mio. kr., hvoraf de 410 mio. kr. opstår som følge af reduktionen af den direkte støtte og omfordelingen til andre medlemsstater, og yderligere ca. 250 mio. kr. som følge af grønningen. Hvad angår grønning bygger beregningen på en antagelse om, at kravet om 7 % miljøfokusområder udgøres af brak. Det har ikke været muligt at kvantificere den økonomiske betydning af de øvrige krav. Den interne omfordeling af den direkte støtte beregnes ved at reducere den direkte støtte til kvægbruget med 726 mio. kr., mens plante- og svinebrug og andre brug ved en ensartet støttefordeling vil modtage yderligere henholdsvis 77, 176 og 61 mio. kr.

Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (DCA) forventer på nuværende tidspunkt at afgrødediversificering samlet set ikke vil påvirke hverken kvælstofudvaskningen eller udledningerne af drivhusgasser i væsentlig grad. I forhold til permanent græs indebærer forslaget en opretholdelse af de nuværende arealer, hvorfor DCA ikke har vurderet en effekt af dette.

Miljøeffekten af de 7 % miljømæssige fokusområder vil blandt andet afhænge af, hvad der kan tælle med i arealerne og disses placering. Hvis intet af det nuværende udtagne areal (ordninger under land-distriktsprogrammet og de kommende 50.000 hektar randzoner) kan tælle med, vil det omfatte ca. 171.000 hektar med en reduceret kvælstofeffekt på ca. 5.000-8.000 tons kvælstof i rodzonen. Hvis de nuværende udtagne arealer kan indgå, vil det omfatte ca. 113.000 hektar og resultere i en kvælstofeffekt på ca. 3.000 – 5.000 tons kvælstof i rodzonen. Den samlede størrelse på det omfattede areal vil

ligeledes have betydning for den samlede reduktion i klimagasudledningen. Det estimeres, at en omlægning fra produktionsjord til udtagning vil have en reducerende effekt i omegnen af 3,1 ton CO₂-ækv/hektar. DCA vurderer, at en implementering af de miljømæssige fokusområder i målrettede regioner frem for spredning ud i hele landet vil medføre en større miljøeffekt per ha både med hensyn til klima og kvælstof, da udtagningen ellers i visse områder vil finde sted, hvor effekten er marginal.

I forhold til biodiversitet vurderer Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (DCA) og Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE), at udtagningen af landbrugsjord fra omdrift er det initiativ inden for det dyrkede land, som vil kunne bidrage mest til at standse tabet af biodiversitet. Der vil dog være stor variation i omkostningseffektiviteten afhængigt af hvilke typer arealer, der udtages. Generelt vil effekten være størst på potentielt næringsfattige arealer og arealer beliggende i naturrige landskaber. Arealer, som udtages kan enten være af værdi ved at agere buffer mod randpåvirkninger fra dyrkede arealer, eller de kan medvirke til at skabe større sammenhængende naturområder i sig selv.

Resultatet af aftalen på Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013

Budgetniveauet for den direkte støtte drøftes i forbindelse med forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020. Den aftale, der er indgået i Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013 indebærer blandt andet, at det overordnede budgetloft for søjle I (direkte støtte og markedsudgifter) fastlægges til 277,9 mia. € (2011-priser) for perioden 2014-2020, hvilket er en reduktion på 3 % i forhold til Kommissionens forslag for perioden. Hovedparten af budgetloftet anvendes til direkte støtte, og der er ikke specifikt afsat en andel heraf til tiltag under markedsordningen. Ifølge foreløbige skøn vil Danmark blive tildelt et samlet budgetloft for direkte støtte på 5.642 mio. € (2011-priser) i budgetperioden 2014-2020. Den generelle reduktion af budgettet samt den eksterne omfordeling af direkte støtte indebærer, at den danske tildeling af midler til direkte støtte reduceres gradvist frem til 2020.

Den danske tildeling skønnes at blive som følger:

Milliarder kr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
Faste 2011-priser	6,9	6,5	6,4	6,2	6,0	5,8	5,7	5,5	42,0
Løbende priser	7,2	6,9	6,9	6,8	6,8	6,7	6,6	6,6	47,3

Millioner €	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
Faste 2011-priser	926	874	856	830	805	781	759	737	5.642
Løbende priser	964	928	926	917	907	898	889	880	6.345

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærkede, at der ved udjævning af betalinger *mellem* medlemsstater skal tages hensyn til de forskelle, der er imellem omkostningsniveauer og øvrige rammebetingelser i de pågældende medlemsstater. Hvad angår *intern* udjævning af betalingsrettigheders værdi i medlemsstaterne, bør dette ikke ændres. Afkobling har fundet sted, og hvordan de enkelte medlemsstater vælger at disponere over midlerne, skal være op til dem selv.

Landbrug & Fødevarer fremhævede, at definitionen og brugen af begrebet aktive landmænd er unødvendig. Det nuværende regelgrundlag anses for tilstrækkeligt. Hvad angår capping, er forslaget uac-

ceptabelt, og det forekommer meget uhensigtsmæssigt at belønne mindre effektive landbrug. Grønningselementet bør indføres under hensyntagen til om medlemsstaterne allerede har indført aktiviteter på disse områder. Her fremhæves blandt andet, at efterafgrøder og kvælstofnormer allerede indebærer væsentlige miljøforbedringer. Endelig blev det fremhævet, at muligheden for fortsat at have en koblet præmie for handyr anses for særdeles vigtig i forhold til at undgå eksport og lang transport af kalve.

DI påpegede, at grønning ikke bør flytte fokus fra produktion, idet fødevarerforsyningen og adgangen til råvarer bør sikres.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer ønsker en fælles landbrugspolitik, der fremmer en fortsat konkurrencedygtig landbrugsproduktion og samtidig respekterer det europæiske samfunds forventninger om en bæredygtig landbrugsproduktion. Hvis dette skal lykkes, er det nødvendigt, at EU også fokuserer på den eksportorienterede kommercielle landbrugssektor (eksempelvis som den danske), som er ansvarlig for den største del af EU's landbrugsproduktion. Landbrug & Fødevarer føler ikke, at disse ønsker er blevet tilstrækkeligt opfyldt i Kommissionens reformforslag. I stedet er fokuset generelt vendt mod landbrugsproduktion i mindre skala til lokale markeder. Landbrug & Fødevarer finder det generelt positivt, at Kommissionen signalerer villighed til at fokusere på innovation og udvikling i landbrugssektoren med fokus på den biobaserede økonomi, at landbrugspolitikken bliver knyttet til Europa 2020 strategien, og at støtten knyttes til landbrugssektorens levering af goder til samfundet.

Udjævning mellem medlemsstater

Landbrug & Fødevarer er enige i, at fordelingen af støtten mellem medlemsstaterne skal revideres, primært til gavn for de nye medlemsstater, men det skal ske på en objektiv og konstruktiv måde, hvor bidrag via landdistriktpolitikken og øvrige strukturfondsmidler også inddrages. Landbrug & Fødevarers foreløbige beregninger viser, at Danmark vil få reduceret det nationale loft for de direkte betalinger med 5-6 % i den kommende reformperiode. Danmark vil derfor sammen med Belgien, Nederlandene og Italien være blandt de medlemsstater, der bidrager mest til udjævningen mellem medlemsstaterne. Omvendt vil en række velstående medlemsstater med en relativt begrænset landbrugsproduktion, som eksempelvis Sverige og Storbritannien, forholdsmæssigt blive stillet bedre som følge af Kommissionens forslag. Med andre ord så rammer forslaget medlemsstater med en stor landbrugsproduktion, der for Danmarks vedkommende især er animalsk baseret.

Kommissionens forslag til fordeling sigter på, at der på lang sigt skal være en ensartet betaling per hektar i hele EU. Landbrug & Fødevarer er ikke enig i, at arealfordelingen bør være den eneste variabel i forbindelse med en udjævning, der bør også tages andre objektive faktorer i betragtning. Det bør som udgangspunkt dels være forskelle i omkostningsniveau mellem forskellige medlemsstater, dels størrelsen af landbrugsproduktionen i den enkelte medlemsstat – og dermed ikke mindst den animalske produktion. Ud fra denne betragtning giver en langsigtet bevægelse mod en ensartet betaling per hektar i hele EU ikke mening.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at Kommissionens budgetforslag indebærer kraftige reduktioner i Danmarks søjle I-midler i den kommende budgetperiode (1,25 mia. kr. svarende til en reduktion på 18 %). På den baggrund finder Landbrug & Fødevarer at det er betænkeligt, at Danmark sammen med andre medlemsstater arbejder for yderligere budgetreduktioner og det påpeges, at den foreslåede omfordeling vil hæve Danmarks nettobidrag til EU yderligere.

Intern udjævning

Kommissionen lægger op til 100 % udjævning af størrelsen på betalingsrettighederne per hektar internt i medlemsstaterne - evt. indfaset over 4 år. Det forslag er fuldstændig uacceptabelt, da det vil hive tæppet væk under et stort antal mange landmænd, der har investeret i tillid til den førte politik. Det gælder i første række mælke- og oksekødsproducenter, men også avlere af sukkerroer og stivelseskartofler. I den udstrækning, at betalingsrettighederne er afkoblet fra produktionen – og dermed ikke er forvridende for handlen mellem medlemsstaterne – bør det derfor være op til medlemsstaterne selv at bestemme, hvorvidt de vil udjævne betalingsrettighedernes værdi.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at Kommissionens forslag til en grøn komponent også vil medføre en udjævning af de direkte betalinger til landmændene. Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse skal det sikres, at indførelsen af den grønne komponent ikke fører til en intern omfordeling gennem en udjævning af værdierne mellem forskellige betalingsrettigheder. Det betyder, at hvis den grønne komponent, som alle arealer skal modtage, bliver på fx 800 kr./hektar, så skal alle arealer også bidrage med 800 kr. per hektar til finansieringen af den grønne komponent. Dermed undgår man en intern omfordeling mellem landmænd med betalingsrettigheder med forskellige værdier.

Landbrug & Fødevarer arbejder for, at den foreslåede udjævning ikke gennemføres på EU-plan, således at reformen ikke medfører ændringer i den nuværende støttefordeling. I den forbindelse har Landbrug & Fødevarer primært haft fokus på, at medlemsstaterne selv skal bestemme, hvorvidt de vil udjævne betalingsrettighedernes værdi. Alternativt kan Landbrug & Fødevarer acceptere den ”irske model”, som kraftigt afbøder Kommissionens forslag til intern udjævning.

Aktive landbrugere

Landbrug & Fødevarer er tvivlende over for Kommissionens forslag og mener som udgangspunkt, at der ikke bør indføres flere bestemmelser vedrørende definitionen af en aktiv landbruger. Dette vil kun give yderligere administrationsomkostninger. I stedet bør der, som nu, udelukkende ses på, hvorvidt der er landbrugsdrift på de arealer, der søges støtte til, og om de overholder kravene til god landbrugs- og miljømæssig stand. Landbrug & Fødevarer gør endvidere opmærksom på, at kravet sandsynligvis primært vil påvirke de mindste brug (sandsynligvis især deltidsbrug), der modtager en støtte lige over bundgrænsen på 5.000 €. En række af disse brug vil blive afskåret fra at modtage støtte, og forslaget vil derfor have den sandsynlige konsekvens, at brugene vil blive bortforpagtet eller solgt til større brug.

Støtteloft

Landbrug & Fødevarer mener ikke, at der bør indføres et støtteloft, da den direkte støtte som udgangspunkt gives som betaling for landbrugssektorens levering af miljøhensyn og offentlige goder (grøn komponent og krydsoverensstemmelse). Desuden straffer et støtteloft netop de bedrifter, som har potentialet til at videreudvikle en moderne, innovativ og effektiv landbrugsdrift.

Fleksibilitet mellem søjlerne

Landbrug & Fødevarer er tilhænger af, at der bruges yderligere midler under landdistriktsprogrammet til at finansiere såvel miljø, natur og klimamæssige tiltag som styrkelse af konkurrenceevnen, men det skal ikke ske via overførsel af midler fra søjle I til søjle II. Den øgede bevilling under søjle II bør findes ved, at Danmark modtager en større samlet andel af de EU-midler, der er reserveret under landdistriktsprogrammet.

Landbrug & Fødevarer mener, at de kraftige reduktioner i søjle I bør indebære, at der ikke overføres midler fra søjle I til søjle II. Muligheden for at flytte midler mellem søjle I og søjle II skal fjernes eller alternativt begrænses mest muligt. Det er i den forbindelse helt afgørende, at de midler, der eventuelt kan overføres til søjle II, ledsages af krav om national medfinansiering, idet dette ifølge Landbrug & Fødevarer indebærer en kvalitetssikring.

Tildeling af betalingsrettigheder

Kommissionen foreslår, at alle betalingsrettigheder skal tildeles på ny, uanset hvilken model enkeltbetalingsordningen er implementeret efter i den enkelte medlemsstat. Landbrug & Fødevarer forudser, at dette vil genskabe en række af de problemer, der også opstod i forbindelse med tildeling af betalingsrettigheder i 2005, blandt andet omkring forpagtninger. Denne problemstilling vil skærpes yderligere som følge af den måde, hvorpå det bliver muligt at differentiere værdien af betalingsrettighederne på i 2014. Som Kommissionen foreslår det, vil værdien af eventuelle tillæg på betalingsrettigheder blive fordelt på alle bedriftens arealer, uanset at tillæggene før reformen ikke var fordelt på alle bedriftens rettigheder. Derfor kan man komme i situationer, hvor forpagtede arealer får tildelt betalingsrettigheder med en værdi, der er væsentligt højere eller lavere end den værdi, de oprindelige betalingsrettigheder på arealet havde. Dette er ikke hensigtsmæssigt, og der bør findes en fornuftig løsning på problemet. Landbrug & Fødevarer understreger, at der ikke er behov for at inddrage og genuddele betalingsrettigheder i lande som eksempelvis Danmark, hvor enkeltbetalingsordningen er implementeret som en regional model. Eventuelle justeringer i værdien bør ske med udgangspunkt i de nuværende betalingsrettigheder.

Grøn komponent

Landbrug & Fødevarer er grundlæggende enige i tankegangen bag den grønne komponent, hvor man knytter en del af de direkte betalinger til krav om en særlig klima- og miljøvenlig produktion, men er kritisk over for den måde, hvorpå Kommissionen har valgt at omsætte tankegangen i konkrete krav. Som udgangspunkt mener Landbrug & Fødevarer, at målet skal nås gennem udformningen af en liste med forskellige tiltag, der tager hensyn til de forskellige miljø-, klima- og naturmæssige udfordringer, som den enkelte medlemsstat og den enkelte bedrift står overfor. Hvis der imidlertid tages udgangspunkt i Kommissionens forslag, mener Landbrug & Fødevarer, at der er behov for at justere indholdet i komponenten, således at klima- og miljøindholdet øges – eller giver et øget incitament til at levere dette. Der er endvidere behov for at sikre, at der rettes op på den skævhed, der er i forslaget, hvor den grønne komponent vil ramme meget skævt fra landmand til landmand, alt afhængig af bedriftens placering m.v. Samtidigt er det vigtigt, at den grønne komponent udformes på en måde som hverken undergraver konkurrenceevnen eller øger landmændenes administrative omkostninger.

Landbrug & Fødevarer tilføjer, at det skal sikres, at der etableres en fornuftig baseline for den grønne komponent, både i forhold til hele diskussionen omkring ”green by definition”, herunder brugen af certificeringsordninger, i forhold til de støtteordninger, der ligger i EUs landdistriktsprogram og i forhold til krydsoverensstemmelse.

Landbrug & Fødevarer er bekymret for diskussionen om anvendelse af certificeringsordninger, da det i værste fald kan betyde, at danske landmænd ikke kan få belønning for den gode miljøindsats, som de allerede udfører (for eksempel hvad angår brug af efterafgrøder og kvælstofnormer). Hvis det i andre medlemsstater bliver muligt at etablere certificeringsordninger, der indeholder disse eller lignende krav, og hvor de certificerede landmænd på den baggrund kan leve op til den grønne komponent, kan det blive problematisk, hvis det samtidig ikke vil være muligt at etablere en lignende certificeringsordning i Danmark, hvor kravene allerede er lovkrav.

Ligeledes bør krydsoverensstemmelse ikke forhindre, at landmænd kan opfylde krav under den grønne komponent. Hvis man eksempelvis forestiller sig, at den grønne komponent bliver vedtaget i form af en såkaldt ”menu-model”, og at et muligt element deri bliver udarbejdelse af gødningsregnskaber, skal dette krav kunne indføres i alle medlemsstater, uanset om der allerede er krydsoverensstemmelse på hele eller dele af kravet i den pågældende medlemsstat.

I forhold til de konkrete krav i den grønne komponent har Landbrug & Fødevarer følgende bemærkninger:

- Afgrødevariation

Landbrug & Fødevarer finder, at definitionen af afgrøder bør sikre, at eksempelvis vinter- og vårhvede kategoriseres som to forskellige afgrøder. Kravet om etablering af efter- og mellemafgrøder i Danmark er indført af miljøhensyn, der også er hovedhensynet i den grønne komponent, og på den baggrund bør disse kategoriseres som afgrøder. For at undgå en diskriminering af kvægsektoren bør græs (såvel omdrifts- som permanent) kunne indregnes som en af de tre afgrøder. Den nedre grænse på 3 hektar bør hæves væsentligt, og grænsen kan eventuelt være differentieret mellem medlemsstaterne på baggrund af den gennemsnitlige bedriftsstørrelse.

Ifølge Landbrug & Fødevarer vil forslaget – afhængigt af definitionen af en afgrøde – årligt koste dansk landbrug op til 185 mio. kr. I forhold til den foreslåede nedre grænse på 3 hektar, så peger Landbrug & Fødevarers analyse på, at kravet om afgrødevariation især vil ramme de mindre bedrifter. På mange af disse bedrifter vil det ikke give driftsøkonomisk mening at dyrke en tredje afgrøde. En konsekvens af forslaget vil derfor være, at mindre bedrifter vil blive presset til at forpagte eller sælge deres jord til større bedrifter. Landbrug & Fødevarer foreslår derfor, at man indfører en nedre grænse, der svarer til den gennemsnitlige størrelse af landbrugsbedrifterne (jf. bilag VI i Kommissionens forslag). Det vil for Danmark betyde, at grænsen bliver på 60 hektar.

- Miljøfokusområder

Ifølge Landbrug & Fødevarer bør det være muligt at medregne en bred liste af eksisterende landskabslementer som miljøfokusområder, eksempelvis 10 m randzoner langs vandløb og søer, 25 m zoner omkring drikkevandsboringer, arealer etableret med energipil, vådområder, hegn, mergelgrave,

vildtstriber, insektvolde, barjordsstriber, brakarealer m.v. Endvidere skal det være muligt at reducere størrelsen af den enkelte medlemsstats miljøfokusareal til mindre end 7 %, såfremt der i det pågældende land laves generelle tiltag, som påvirker miljø, natur, klima eller biodiversitet i en positiv retning. I Danmark kunne dette eksempelvis være kravet om efterafgrøder og reducerede kvælstofnormer. Der skal gives mulighed for dels at overføre en forpligtelse til et areal, hvor den miljømæssige effekt er større, dels at medregne MVJ-arealer m.v. som et miljøfokusområde. Det skal sikres, at den administrative byrde og risiko for underkendelse forbundet med dette element reduceres mest muligt. Eksempelvis skal der ikke være krav om, at landskabselementerne indtegnes på kort – og dermed risiko for fejlindtegning. Det skal blot være muligt for landmanden at dokumentere arealernes tilstedeværelse i en kontrolsituation.

Landbrug & Fødevarer fremhæver endvidere, at det skal sikres, at arealer, der er udpeget som et miljøfokusareal også skal kunne modtage anden målrettet støtte eksempelvis i form af miljøbetinget støtte under det danske landdistriktsprogram. Det betyder, at hvis der eksempelvis ydes kompensation via det danske landdistriktsprogram for dyrknings-, gødnings- og sprøjtningssvære randzoner, så skal disse arealer samtidigt kunne udpeges som miljøfokusarealer. Landbrug & Fødevarer henviser endvidere til, at Fødevareøkonomisk Institut i deres publikation ”Landbrugets Økonomi 2011” vurderer, at forslaget årligt vil koste dansk landbrug omkring 250 mio. kr.

- Permanent græs

I regi af den grønne komponent bør der alene være fokus på de permanente græsarealer, der ikke omlægges med jævne mellemrum. Det er således også særligt på sådanne arealer, der er en høj biodiversitet m.v. Græsarealer på omdriftsarealer bør således ikke medregnes.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at Kommissionens forslag om permanent græs risikerer at få betydelige konsekvenser for jordprisen på bedrifter, der har græsarealer, der efter de nuværende regler er defineret som permanente. Det bør derfor sikres, at permanent græs fremadrettet defineres som græs, der ikke omlægges, eller omlægges sjældnere end hvert 5. år. Samtidigt bør det sikres, at det fortsat er tilladt at nedpløje og retablere permanent græs. I forhold til Kommissionens krav, så bør det sikres, at kravet gøres så fleksibelt, at forpligtelsen kan overføres til andre landmænd. Ligeledes skal det sikres, at landmænd ikke sanktioneres, hvis permanent græs ændrer status til et udyrket eller mere naturlignende areal.

Unge landmænd

Landbrug & Fødevarer er enige med Kommissionen i, at der er behov for gennem forskellige initiativer at lette unge landmænds adgang til erhvervet. Umiddelbart vurderet er forslaget om en top-op præmie til unge landmænd ikke den mest effektive metode til at sikre dette, men da det på den anden side vil bidrage positivt til den samlede økonomi for unge, nyetablerede landmænd, bakker Landbrug & Fødevarer derfor op om forslaget.

Koblet støtte

Grundlæggende mener Landbrug & Fødevarer, at man bør bevæge sig væk fra koblet støtte, men Landbrug & Fødevarer anerkender samtidigt, at der kan være særligt udsatte sektorer, der vil blive så berørt af en afkobling, at der kan være behov for at kunne koble støtten til produktionen. Det er dog vigtigt, at dette ikke kommer i konflikt med WTO-reglerne, og at det ikke skaber unødigt konkurren-

ceforvridning mellem EU's medlemsstater. Derfor bør muligheden for at udbetale koblet støtte begrænses til maksimalt 5 % af det nationale loft i alle medlemsstater.

Små landbrug

Det er som udgangspunkt positivt, at der foreslås en ordning, der gør det enklere for de små landbrug at søge støtte. Dette vil også være til glæde for en række af de deltidsbrug, der findes i Danmark.

Man skal dog også være opmærksom på, at der i nogle af de øvrige medlemsstater findes rigtig mange små brug, hvorfor denne regel vil betyde, at langt størstedelen af produktionen reelt undtages for både krydsoverensstemmelse og grøn komponent. En sådan udvikling er bekymrende, idet det også vil betyde, at disse bedrifter ikke vil have det nødvendige incitament til effektivisering, modernisering og strukturudvikling.

Betalinger til ugunstigt stillede områder

Landbrug & Fødevarer bakker op om muligheden for gennem landdistriktspolitikken at støtte landbruget i EU i de ugunstigt stillede områder (LFA) – og herunder en række af de danske småøer. Man er dog kritisk over for forslaget om som en del af søjle I-støtten at kunne give supplerende top-op præmier til bedrifter i ugunstigt stillede områder. Det bør under alle omstændigheder sikres, at en sådan støtte ikke må virke konkurrenceforvridende og dermed danne grundlag for en udvidelse af produktionen. Der skal derfor i forordningen indsættes effektive bremsemekanismer, der vil kunne forhindre en sådan udvidelse.

Gartnerier

I relation til produktion af frugt og grøntsager m.v. på blandt andet gartnerier og planteskoler kan der være en række særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til ikke mindst den grønne komponent. Det bør sikres, at disse specialiserede højværdiprodukter ikke rammes af krav om afgrødevariation og miljøfokusarealer.

Landbrug & Fødevarer bemærker endvidere vedrørende artikel 68, at det er positivt, at der gives mulighed for at justere ordningerne under artikel 68, og ikke mindst vil det være positivt, hvis uforbrugte midler i en ordning kan overføres til en anden ordning. De nuværende regler, hvor pengene ikke kan overføres mellem de forskellige konvolutter og hvor programmet ikke kan justeres årligt, har resulteret i, at det ikke har været muligt at få et tilstrækkeligt afløb. Det er særdeles uheldigt, da programmet således ikke i fuldt omfang har bidraget gode tiltag til gavn for natur og miljø.

Landbrug & Fødevarer mener, at det fortsat udelukkende bør være uforbrugte midler, der anvendes under artikel 68. Selvom det er positivt, at der gives bedre mulighed for justeringer, vil regelsættet fortsat betyde, at det kan være svært at etablere gode ordninger, der kan sikre et tilstrækkeligt aftræk. Derfor vil det være u hensigtsmæssigt at tilføre ekstra penge til artikel 68 udover de uforbrugte midler, som ikke kan anvendes andre steder. Landbrug & Fødevarer påpeger, at en opkrævning af yderligere midler ud over de uforbrugte sandsynligvis vil medføre en konkurrenceforvridende situation sammenlignet med de øvrige EU-lande, der ikke – eller kun i meget begrænset omfang – må forventes at gøre brug af en sådan mulighed.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 14. november 2012 henholdt Landbrug & Fødevarer sig generelt til de tidligere afgivne høringssvar, men understregede bekymringen for en for stor reduktion af

den direkte støtte. Landbrug & Fødevarer støttede den såkaldte ”irske model” for intern omfordeling af den direkte støtte, da Kommissionens forslag om intern omfordeling ville have store konsekvenser især for de danske mælkeproducenter. Landbrug & Fødevarer understregede behovet for at sikre lige konkurrencevilkår ved indførelse af de grønne krav, herunder særligt ved brug af ækvivalente tiltag. Landbrug & Fødevarer støttede regionalisering i forhold til både opretholdelse af permanent græs og miljøfokusområder. Landbrug & Fødevarer ville endvidere foretrække ens arealgrænser for undtagelser fra de grønne krav.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 6. marts 2013 henholdt Landbrug & Fødevarer sig generelt til de tidligere afgivne høringssvar. I relation til den netop indgåede aftale om den flerårige finansielle ramme gav Landbrug & Fødevarer udtryk for bekymring over muligheden for at overføre midler fra direkte støtte til landdistriktspolitikken. Det kan stille den danske landbrugssektor ringere end landbrugssektorer i medlemsstater, der ikke gør brug af denne mulighed. Landbrug & Fødevarer påpegede ligeledes, at implementeringen af de grønne krav ikke måtte indebære, at den danske landbrugssektor konkurrencemæssigt stilles ringere end andre medlemsstaters landbrugssektorer. Det blev fremhævet, at den danske landbrugssektor allerede gør en betydelig miljøindsats. I relation til de grønne krav blev der ydermere opfordret til, at eksempelvis integreret produktion i gartnerisektoren kunne regnes for ækvivalent med de grønne krav.

Concord Danmark mener, at den direkte landbrugsstøtte fortsat påvirker handelsrelationerne med udviklingslandene på trods af, at denne støtteform er afkoblet fra produktionen og er forenelig med verdenshandelsorganisationen WTO's regler. Konkret fastholder den direkte støtte højere produktionsniveauer i EU og dermed højere eksport og lavere import fra udviklingslandene, end det ville være tilfældet uden støtte. Den direkte støtte gør det således mindre rentabelt at investere i udviklingslandenes landbrugssektorer og forhindrer en international arbejdsdeling, der beforder udvikling af den lokale produktion i udviklingslandene.

Danmarks Naturfredningsforening støtter princippet om, at medlemsstaterne kan overføre 10 % af det nationale loft mellem søjle I og søjle II og opfordrer til, at Danmark følger dette princip i 2013. I det omfang det er relevant for Danmark, er Danmarks Naturfredningsforening modstandere af, at der bliver overført midler i modsat retning mellem søjle II og søjle I. Danmarks Naturfredningsforening støtter princippet om capping og opfordrer til, at et eventuelt provenu ved dette tiltag overføres til brug for initiativer under søjle II. Danmarks Naturfredningsforening støtter de tre initiativer til grønning af den fælles landbrugspolitik, men havde hellere set et katalog af virkemidler, som den enkelte jordbruger kunne vælge imellem afhængigt af, hvad der ville føre til de største miljø-, natur- og klimagevinster. Med hensyn til afgrødediversificering bemærker Danmarks Naturfredningsforening, at det ikke er tilstrækkeligt til at undgå pres i sædskiftet, men at der også skal være tale om et decideret sædskifte, hvor afgrøderne og arealerne veksler fra år til år. Det er tvivlsomt, om dette initiativ vil have nogen miljømæssig virkning i sin nuværende form. For så vidt angår permanente græsarealer påpeger Danmarks Naturfredningsforening, at referenceåret skal være 2011. Ud fra forslaget tekst gives indtryk af, at det er 2014, som er referenceåret, hvilket formentlig vil medføre, at en del landmænd pløjer deres vedvarende græsarealer op inden, til stor skade for natur og miljø. I forhold til miljømæssige fokusområder, foreslår Danmarks Naturfredningsforening, at det skal være muligt for medlemsstaterne at lade de 7 % miljømæssige fokusområde være arealer, der hænger sammen på nationalt niveau og ikke nødvendigvis være et minimumsareal, som den enkelte landbruger skal tage ud

af omdrift. Det vil sikre den største gevinst for naturen. De 7 % skal være added value i forhold til den nuværende tilstand, forstået på den måde, at det skal være arealer, som pt. er i omdrift eller på anden måde drives intensivt.

I forlængelse af møde i § 2-udvalget (landbrug) den 6. marts 2013 har Danmarks Naturfredningsforening fremsendt et skriftligt høringssvar. Danmarks Naturfredningsforening fastholder sin støtte til 7 % miljøfokusområder, og at medlemsstaterne kan implementere miljøfokusområderne gennem regionale/kollektive ordninger med henblik på at opnå sammenhængende områder. Danmarks Naturfredningsforening mener, at miljøfokusområderne skal være added value i forhold til eksisterende områder. Danmarks Naturfredningsforening støtter, at der gives mulighed for at overføre midler fra søjle I til søjle II, men udtrykker bekymring for muligheden for at føre midler fra søjle II til søjle I. Danmarks Naturfredningsforening støtter, at 30 % af den direkte støtte skal knyttes til de grønne krav. Danmarks Naturfredningsforening støtter, at der ved målopfyldelse ved ækvivalens skal finde en godkendelse sted fra Kommissionens side. Danmarks Naturfredningsforening mener, at områder, der modtager betalinger i forhold til vandrammedirektivet, Natura 2000 og økologisk drift ikke skal kunne indgå som ækvivalens.

DI Fødevarer mener generelt, at den fælles landbrugspolitik bør indrettes, så den lever op til målsætningerne i EU2020-strategien og aktivt bidrager til at understøtte vækst og konkurrenceevne i Europa. Den fælles landbrugspolitik skal være markedsorienteret, skabe forsyningssikkerhed og adgang til råvarer til konkurrencedygtige priser på en ressourceeffektiv måde, der tilgodeser hensyn til miljø og klima. DI Fødevarer mener, at den direkte landbrugsstøtte bør omlægges og udfases så en større del af EU's budget bliver målrettet EU's vækststrategi.

Med hensyn til forslaget grønne komponent mener DI Fødevarer, at der stadig mangler en mere præcis redegørelse for, hvordan dette skal udmøntes. DI Fødevarer støtter tiltag til fremme af klima- og miljøvenlige dyrkningspraksisser. I forhold til den grønne komponent ser man dog en risiko for, at forsyningssikkerheden og adgangen til råvarer kan blive ramt. Produktiviteten og produktionen kan blive påvirket i negativ retning, alt afhængigt af, hvordan den grønne komponent udmøntes. DI Fødevarer vil derfor foreslå, at der foretages en impact assessment af, hvordan den grønne komponent vil påvirke produktiviteten og produktionen, når man er kommet nærmere en konkretisering af, hvad den grønne komponent skal indeholde.

Økologisk Landsforening har det udgangspunkt, at produktion af fødevarer skal ske på markedsvilkår, således at støtten udbetales for offentlige goder. For at nå så langt som muligt ad den vej, er det Økologisk Landsforenings indstilling, at Danmark skal arbejde for størst mulig modulation fra søjle I til søjle II. Modulerede midler skal fortsat være 100 %. EU-finansierede, hvis de anvendes i søjle II. Økologisk Landsforening kan støtte, at Danmark derudover udvider søjle II ved at hjemtage en større andel af landdistriktsmidlerne. Foreningen mener dog, at EU's medfinansieringsprocent til natur, miljø, klima og dyrevelfærd skal sættes op til 80 %. For så vidt angår grønningskomponenterne, så er det foreningens opfattelse, at forslaget ovenfor vedrørende maksimal modulation medfører et mindre behov for at ændre de nuværende tre grønningskomponenter til en tilvalgsmenu.

I relation til det danske formandskabs forslag om, at flere landbrugere automatisk vil leve op til grønningskravene, herunder at bestemmelsen for afgrødediversificering gøres mere fleksibel mener Øko-

logisk Landsforening, at det er vigtigt at disse forslag ses i sammenhæng med et forslag om at overføre midler fra søjle I til søjle II. Uden denne sammenhæng er det sandsynligt, at forslagene vedrørende grønningskravene udhuler hensigten med at indføre grønningskrav. Foreningen understreger samtidigt, at midler, der er 100 % EU finansieret, når de anvendes i søjle I, fortsat skal være 100 % EU finansieret, når de anvendes i søjle II.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Regeringen vil arbejde for, at reformen bidrager til en reel og omkostningseffektiv grønning af den direkte støtte. Regeringen vil ligeledes arbejde for øget fleksibilitet i forbindelse med overførslen af midler mellem søjle I og II. En sådan overførsel bør samlet set ikke forøge støtten på EU-plan til landbrugssektoren.

Regeringen finder ikke baggrund for en omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne, da den nuværende fordeling er baseret på de samme historiske og objektive kriterier for alle medlemsstater. Regeringen vil lægge vægt på, at spørgsmålet om fordelingen af den direkte støtte (søjle I) ses i sammenhæng især med spørgsmålet om fordelingen af landdistriktspolitikken (søjle II).

Regeringen vil arbejde for, at der fortsat sker en øget afkobling af den direkte støtte, og at medlemsstaterne frivilligt kan beslutte, hvorvidt den afkoblede støtte skal udjævnes i medlemsstaten. Regeringen kan ikke støtte capping, der synes administrativt tung.

Regeringen vil arbejde for, at reformen endvidere fører til en reel forenkling af landbrugspolitikken og begrænse de administrative omkostninger, og at en række af forslagene derfor gøres frivillige/fleksible for medlemsstaterne at implementere. Dette gælder blandt andet støtteordninger vedrørende mindre landbrugere, unge landbrugere, regler vedrørende aktive landbrugere, samt hvorvidt der skal udstedes nye betalingsrettigheder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne har generelt givet udtryk for, at Kommissionens forslag er et godt grundlag for de videre forhandlinger om reform af den direkte støtte. Blandt størstedelen af medlemsstaterne er der bekymring over, at forslaget indeholder nye elementer, der skaber behov for yderligere administration. Flere medlemsstater har således udtrykt ønske om yderligere forenklinger af forslaget i tråd med de principper, som Rådet (landbrug og fiskeri) drøftede den 20. marts 2012. Visse medlemsstater ønsker endvidere, at Rådet inden vedtagelsen af reformen evaluerer forenklingsaspektet i reformen.

En lang række medlemsstater er skeptiske overfor de dele af forslaget, der omhandler intern omfordeling af den afkoblede direkte støtte, herunder også hastigheden for omfordeling. Formandskabets kompromisforslag giver mulighed for at begrænse omfordelingen ved at beregne den grønne støtte

som en procentandel af landmandens basisbetaling, hvilket, en lang række medlemsstater finder, er et skridt i den rigtige retning. Flere af de nye medlemsstater vil kunne støtte en mere fleksibel omfordeling i de gamle medlemsstater forudsat, at de nye medlemsstater får lov til at fortsætte med deres eksisterende støttemodel (SAPS) frem til 2010 og/eller øget anvendelse af koblet støtte.

Med hensyn til forslaget til definition af aktive landmænd finder flertallet af medlemsstaterne dette meget administrativt tungt og hilser ændringerne velkomne. Forslagene om en særlig ordning for unge landbrugere og en særlig ordning for mindre landbrugere nyder generelt opbakning, men langt de fleste ønsker, at der skal være tale om frivillige ordninger, særligt for så vidt angår mindre landbrugere. I forhold til ordningen for unge landbrugere finder visse medlemsstater ikke, at der er behov for sådanne ordninger under såvel direkte støtte som under landdistriktspolitikken. I forhold til ordningen for mindre landbrugere finder en del medlemsstater ikke, at der er tale om forenkling, da et nyt system skal etableres.

Mange medlemsstater udtrykker bekymring for de administrative konsekvenser af forslaget om støtelofter (capping). Hvad angår selve princippet om capping, er medlemsstaterne delte.

Hovedparten af medlemsstaterne udtrykker tilfredshed med Kommissionens forslag om muligheden for koblet støtte, dog ser en lang række medlemsstater gerne en øget beløbsramme også henset til muligheden for at modvirke effekten af intern omfordeling, samt at muligheden udvides til at omfatte flere sektorer, mens visse medlemsstater finder, at ydelse af koblet støtte er et skridt tilbage i relation til øget markedsorientering.

Der er generel opbakning til en frivillig støtteordning som giver supplerende støtte til de første hektar.

Medlemsstaterne støtter generelt en frivillig ordning for landbrugere i områder med naturlige begrænsninger. Visse medlemsstater ønsker mulighed for at kunne overflytte midlerne til brug under landdistriktsprogrammet (uden national medfinansiering) i stedet for under direkte betalinger.

Der er overordnet opbakning til, at der skal ske en grønning af den direkte støtte, og at formandskabets forslag går i den rigtige retning, men at der fortsat udestår tilpasninger. Generelt er der bekymring for kompleksiteten. Dog er der fra flere medlemsstater udtrykt skepsis over for de konkrete elementer, som er foreslået af Kommissionen. Visse medlemsstater finder, at der skal være større fleksibilitet og mulighed for at tilpasse instrumenterne til regionale forhold. Andre mener, at der er behov for mere målrettede miljøtiltag. Generelt er der ønske om, at flere landmænd kan betragtes som "grønne per definition", herunder ved at tage hensyn til at landbrugsbedrifter, der indgår i miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger eller certificeres under nationale eller regionale miljøordninger kan anses for at overholde et eller flere af grønningskravene i det omfang kravene kan anses for at være ækvivalente med grønningskravene. Mange lægger vægt på, at ækvivalente ordninger skal forhåndsgodkendes af Kommissionen. Flertallet af medlemsstater ønsker mulighed for at fortsætte det eksisterende system med kontrol af opretholdelsen af permanente græsarealer på regionalt eller medlemsstats niveau så længe forholdet mellem permanente græsarealer og landbrugsarealer ikke forringes. Et mindre antal medlemsstater ønsker mulighed for, at placeringen af miljømæssige fokusområder kan samles regionalt eller via kollektive indsatser.

Der er generel modstand mod, at sanktioner i den grønne betaling kan påvirke basisbetalingen, ligesom et flertal ikke ønsker at inkludere grønning i baseline for søjle II. Nogle medlemsstater ønsker endvidere en lavere kontrolfrekvens.

En række medlemsstater finder, at der er behov for væsentligt mere tid til at gennemføre de nye regler. Kommissionen har tilkendegivet, at reformen af den direkte støtte reelt udsættes til 1. januar 2015.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. februar 2013 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25.-26. februar 2013, jf. samlenotat oversendt den 14. februar 2013.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-20. december 2012, jf. samlenotat oversendt den 6. december 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 23. november 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28.-29. november 2012, jf. samlenotat oversendt den 15. november 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. oktober 2012 forud for rådsmødet landbrug og fiskeri den 22.-23. oktober 2012, jf. samlenotat oversendt den 9. oktober 2012.

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 8. juni 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012, jf. samlenotat oversendt den 31. maj 2012.

Forslaget har været forelagt folketingets Europaudvalg den 9. maj 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. -15. maj, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. april 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. – 27. april 2012, jf. samlenotat oversendt den 12. april 2012.

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. november 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. november 2011, jf. samlenotat oversendt den 3. november 2011.

Udkast til forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ("den horisontale forordning")

KOM (2011) 628 og KOM (2012) 551

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2013.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ("den horisontale forordning"), der vil medføre en udvidelse af de nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Forslaget omfatter de finansielle regler for de to landbrugsfonde samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalingsorganer. Hertil kommer også regler for bedriftsrådgivning, kontrolsystemer og sanktioner samt krydsoverensstemmelse. Disse regler indgik tidligere i forordningen for direkte betalinger. Kommissionen foreslår endvidere en række stramninger i forhold til betalingsorganernes administration samt en række ændringer i regelsættet omkring krydsoverensstemmelse. Generelt er der i forslaget vidtgående adgang for Kommissionen til, via delegerede retsakter, at gennemføre ændringer i regelsættet. Kommissionen har fremlagt et revideret forslag, som tager højde for Kroatiens tiltrædelse til EU, der er planlagt til 1. juli 2013. Det reviderede forslag indeholder endvidere betingelser for offentliggørelse af oplysninger om støttemodtagere. Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling. De væsentligste udestående emner i Rådet er administrative sanktioner, krydsoverensstemmelse og en række kontrolbestemmelser.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 628 af 12. oktober 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik. Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011. Kommissionen har fremsat revideret forslag ved KOM (2012) 551 af 25. september 2012. Det reviderede forslag er modtaget i en dansk sprogversion den 1. oktober 2012.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) indeholder en udvidelse af de nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Udover finansielle regler for de to landbrugsfonde samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalingsorganer omfatter forslaget som noget nyt også regler for bedriftsrådgivning, kontrolsystemer og sanktioner, herunder det integrerede administrations- og kontrolsystem samt regelsættet om krydsoverensstemmelse. De sidstnævnte områder fremgår i dag af reglerne for direkte støtte. Herudover foreslår Kommissionen, at der skal gennemføres en række stramninger i forhold til betalingsorganernes administration samt en række ændringer i regelsættet omkring krydsoverensstemmelse.

Bedriftsrådgivningsordning

Regelsættet for etablering af den obligatoriske bedriftsrådgivning foreslås overført fra forordningen om direkte støtte til den horisontale forordning. Kommissionen foreslår, at ordningen skal gælde de regler, der er omfattet af krydsoverensstemmelse i dag, og at rådgivningen udvides til også at omfatte regler på områderne klimaforandringer, biodiversitet, beskyttelse af vand, notifikation af dyresygdomme samt innovation. Herudover foreslås grønning og rådgivning vedrørende bæredygtig økonomisk udvikling af små landbrug omfattet af bedriftsrådgivningsordningen. Støttemodtagernes deltagelse i ordningen forbliver frivillig. Medlemsstaterne kan vælge at støtte brugen af bedriftsrådgivning under landdistriktspolitikken.

Regulering af forhold mellem Kommissionen og udbetalingsorganerne

En nyskabelse vedrørende udbetalingsorganerne er, at Kommissionen foreslår, at den ved delegerede retsakter fastsætter minimumskriterier for godkendelsen af udbetalingsorganerne i medlemsstaterne. Det betyder, at Kommissionen skal fastsætte minimumskriterier for arbejdet i de udbetalende organer for så vidt angår interne forhold, kontrolaktiviteter, information og kommunikation samt overvågningsaktiviteter. Herudover foreslår Kommissionen, at den skal fastsætte regler for udstedelse og tilbagebetaling af udbetalingsorganernes godkendelse, overvågning af organerne samt deres eventuelle fornyede godkendelse.

Kommissionen foreslår på flere punkter stramninger med hensyn til udbetalingsorganernes administration. Forslaget indeholder blandt andet bestemmelser vedrørende afvisning af refusion fra EU ved for sene betalinger i forhold til de fastsatte frister og krav om tilhørende rentekompensation til støttemodtagerne. Med hensyn til tilbagebetalingskrav overfor støttemodtagerne som følge af uregelmæssigheder, der ikke er begrundet i forsømmelser fra medlemsstatens side, foreslår Kommissionen, at betalingsorganerne selv skal afholde 100 % af udgifterne vedrørende tilbagebetalingskrav, som ikke er blevet inddrevet inden for 4 år, eller 8 år såfremt tilbagebetalingen er blevet genstand for en retssag.

En del af Kommissionens forslag er også, at det godkendende organ, som står for certificeringen af betalingsorganets årlige regnskab, fremover skal gennemføre fysiske genkontroller hos støttemodtager med henblik på at kontrollere, om de af betalingsorganet udbetalte beløb er afholdt i overensstemmelse med EU regelsættet.

Kommissionen foreslår, at den procentdel, som medlemsstaterne kan beholde, når det lykkes at ind-drive uretmæssige udbetalte beløb nedsættes fra 20 % til 10 %. En lignende justering foreslås med hensyn til den procentdel, som medlemsstaterne må beholde af inddrevne beløb vedrørende sanktioner som følge af krydsoverensstemmelse (her nedsættes procentandelen fra 25 % til 10 %).

Kommissionen foreslår ligeledes, at medlemsstaternes refusion kan suspenderes, hvis de statistikker, som medlemsstaten skal fremsende til Kommissionen vedrørende gennemførte kontroller og resultaterne heraf, ikke bliver fremsendt rettidigt.

Med forslaget introducerer Kommissionen en fælles ramme for overvågning og evaluering af resultaterne af den fælles landbrugspolitik i sin helhed, herunder at vurdere politikens bidrag til målene for EU's 2020-strategi. Den fælles ramme skal omfatte direkte støtte, markedsforanstaltninger og landdistriktspolitikken.

Landdistriktsprogrammerne bliver finansieret af den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Den kommende programperiode for landdistriktsprogrammerne løber fra 2014-2020. Medlemsstaten anmelder kvartalsvist deres udgifter under landdistriktsprogrammerne til EU, som herefter refunderer EU-andelen af medlemsstatens udgifter. Kommissionens forslag lægger op til, at de kvartalsvise refusioner skal ske ved anvendelsen af én finansieringssats per foranstaltning.

Kommissionen foreslår også en ensretning af udbetalingsfristerne for alle arealstøtteordninger. Det betyder i praksis, at udbetalingsfristen for enkeltbetalingen også skal gælde for arealstøtteordningerne under landdistriktsprogrammet. Fristen for enkeltbetalingen er 1. december – 30. juni det følgende år. Kommissionens forslag indeholder også en generel mulighed for at udbetale forskud på 50 % på den direkte støtte og 75 % på arealordningerne under ELFUL.

Kontrolsystem og sanktioner

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at medlemsstaterne, hvor det er passende, skal udføre alle fysiske kontroller vedrørende landbrugsstøtte og støtte under landdistriktsprogrammet på samme tid. Kommissionen lægger endvidere op til, at der bliver oprettet et særligt register til identifikation af landmænd og støttemodtagere. Endelig ønsker Kommissionen i forbindelse med nedsættelser og udelukkelse at anvende modellen for krydsoverensstemmelseskontrollen, hvor sanktionen skal fastlægges i forhold til overtrædelsens alvor, omfang og varighed/gentagelse.

Krydsoverensstemmelse

I forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik i 2005 blev det vedtaget, at udbetalingen af støtte til landbrugere sker på betingelse af, at en række krav bliver overholdt inden for miljø, sundhed, dyrevelfærd og god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). I modsat fald kan støtten blive reduceret eller helt bortfalde. Dette kaldes i daglig tale krydsoverensstemmelse.

Kommissionen foreslår, at regelsættet vedrørende krydsoverensstemmelse bliver overført til den horisontale forordning. Det foreslås, at omstrukturingsstøtte, omstillingsstøtte og grøn høst bliver omfattet af krydsoverensstemmelse. Modsat vil modtagere af direkte støtte, som tilmelder sig ordningen for små landbrugere, være undtaget krydsoverensstemmelse.

Vandrammedirektivet og pesticiddirektivet ønskes også omfattet af krydsoverensstemmelse¹. Kommissionen foreslår, at den får delegeret beføjelser til at tilføje direktivernes bestemmelser, efter at alle medlemsstaterne har implementeret de bestemmelser, der skal være direkte gældende overfor landbrugerne og notificeret Kommissionen om implementeringen. Medlemsstaternes implementering skal ske senest den 1. januar 2013 for vandrammedirektivet og senest 1. januar 2014 for pesticiddirektivet.

De lovbestemte forvaltningskrav og GLM-normerne er i forslaget kategoriseret i tre områder: 1) Miljø, klimaforandring og GLM, 2) Sundhed og 3) Dyrevelfærd).² I forhold til de nuværende krav vedrørende GLM indeholder forslaget en række ændringer og udvidelser. Det gælder især for et nyt krav om beskyttelse af vådområder og kulstofrige jorde inklusiv forbud mod førstegangspløjning samt for følgende normer: Minimum plantedække, minimum jordforvaltning med henblik på at hindre jorderosion, bevarelse af jordens organiske indhold samt bevarelse af en lang række landskabstræk m.v. Grundvandsdirektivet og dele af fuglebeskyttelsesdirektivet er i forslaget taget ud som lovbestemte forvaltningskrav og flyttet til GLM-normer.

Den nuværende GLM-norm om vedligeholdelse af permanente græsarealer er ikke med som en selvstændig norm i forslaget, men for årene 2014 og 2015 foreslår Kommissionen, at reglerne om krydsoverensstemmelse også skal gælde for bestemmelser, der skal sikre, at arealer med permanent græs opretholdes hos hver enkelt landbruger. Det foreslås, at Kommissionen delegeres beføjelser til at fastsætte de nærmere regler herom, inklusiv regler for konvertering til permanent græsareal, hvis græsandelen er faldende.

Kommissionens reviderede forslag

Den 25. september 2012 fremlagde Kommissionen et revideret forslag til den horisontale forordning, som tager højde for Kroatiens tiltrædelse, der er planlagt til at finde sted den 1. juli 2013. Ændringerne vedrører datoen for anvendelsen af sanktioner i Kroatien samt forpligtelsen til at vedligeholde permanente græsarealer i relation til krydsoverensstemmelse. Tillægget indeholder også forslag om, at medlemsstaterne skal foretage en udvidet årlig offentliggørelse af støttemodtagerne af midler fra landbrugsfondene i forhold til den nuværende offentliggørelse.

Offentliggørelse af samtlige støttemodtagerne har tidligere været obligatorisk for medlemsstater i henhold til Kommissionen forordning (EF) Nr. 259/2008 af 18. marts 2008, men som følge af EU-domstolens afgørelser af 9. november 2010 (C-92/09 og C-93/09), der erklærede offentliggørelsen ulovlig med hensyn til fysiske personer, er det i dag kun den støtte, der udbetales til juridiske personer (det vil sige virksomheder og selskaber m.m.), der skal offentliggøres. Kommissionen foreslår nu, at medlemsstaterne skal offentliggøre alle modtagere af støtte under landbrugsfondene én gang årligt. Disse data skal være tilgængelige i 2 år fra offentliggørelsestidspunktet. Offentliggørelsen skal inde-

¹ Inkluderingen af direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider er allerede vedtaget. Pesticiddirektivet indbefatter en trinvis indførelse af de bestemmelser, der er rettet mod landbrugerne.

² GLM-normerne sammenskrives fra 15 frivillige og obligatoriske normer, til 8 obligatoriske normer. For de 18 lovbestemte forvaltningskrav (SMR), der indgår i den nuværende rådsforordning 73/2009, indebærer forslaget, at grundvandsdirektivet lægges ind under GLM, mens 4 direktiver vedrørende henholdsvis slam, mund- og klovsyge, bekæmpelse af visse dyresygdomme, og blue tongue er fjernet fra bilag II i forordningsforslaget.

holde personen eller virksomhedens navn, kommunen, postnummeret, modtaget beløb pr. støtteordning i EU regnskabsåret samt en beskrivelse af de respektive ordninger. Som en undtagelse skal navnet på støttemodtager ikke offentliggøres, hvis den samlede udbetalte støtte er under 1.000 € (svarende til ca. 7.500 kr.). Denne bagatelgrænse vil variere fra medlemsstat til medlemsstat, men generelt vil det ligge imellem 500 og 1.000 € (for Cypern, Malta og Slovenien vil beløbet dog være mellem 200 – 500 €). Ifølge forslaget påhviler det medlemsstaterne at orientere støttemodtagerne om, at disse data vil blive offentliggjort, samt at data kan blive underlagt revision. Overordnet er formålet med offentliggørelsen ifølge Kommissionen, at offentliggørelsen styrker den offentlige kontrol med anvendelsen af fondenes midler. Offentliggørelsen er således et nyttigt tillæg til det eksisterende forvaltnings- og kontrolsystem. Rådets Juridiske Tjeneste har fremlagt en udtalelse om forslaget om offentliggørelse, hvor Rådets Juridiske Tjeneste vurderer, at det skal sikres, at forslaget er proportionalt, og at det skal begrundes nærmere.

Formandskabets ændringsforslag

Under forhandlingsforløbet er der blevet udarbejdet ændringsforslag om en række elementer hvoraf de væsentligste er følgende:

- At minimumskriterierne for betalingsorganerne skal fastsættes ved gennemførselsretsakter i stedet for delegerede retsakter.
- Afvisning af Kommissionens forslag om at stramme reglerne for udbetalende organer i tilfælde af forsinket udbetaling, inddrivelse af uretmæssigt udbetalt støtte samt for sen indsendelse af kontrolstatistik.
- Indarbejdelse af en række henvisninger til øvrige igangværende forhandlinger som kan få indflydelse på forhandlingerne om den horisontale forordning, herunder forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme 2014-2020 og forhandlingerne om finansforordningen vedrørende EU's almindelige budget.
- En begrænsning af de elementer som skal dækkes af bedriftsrådgivning til grønningstiltagene og krydsoverensstemmelse.
- Flexibilitet i muligheden for at yde forskudsudbetaling.
- Afvisning af at vandrammedirektivet og pesticiddirektivet kan indarbejdes i krydsoverensstemmelse gennem delegerede retsakter, så det i stedet kan ske efterfølgende gennem den almindelige lovgivningsprocedure.
- Præcisering af visse regler for god landbrugs- og miljømæssig stand, herunder er kravet om beskyttelse af jordens organiske indhold præciseret, således at dette kun omfatter et forbud mod afbrænding.
- Afvisning af kravet om beskyttelse af kulstofrige jorde på grund af en manglende definition fra Kommissionens side.
- Mulighed for at medlemsstaterne kan udsætte opdatering af deres kortmateriale med henblik på at indarbejde elementer i det grønne krav om miljøfokusområder. Henset til at landskabstræk i nogle medlemsstater indgår i det støtteberettigede areal og i andre medlemsstater ikke, så vil det uanset denne forskel være muligt at medregne landskabstræk under det grønne krav om miljøfokusområder.
- Administrative sanktioner i relation til overtrædelser af de grønne krav skal kunne overskride betalingen for de grønne krav, men dog maksimalt med 50 %.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling. De væsentligste udestående emner i Rådet er administrative sanktioner, krydsoverensstemmelse og en række kontrolbestemmelser.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Landbrugsudvalget vedtog et samlet sæt ændringsforslag den 23.-24. januar 2013. Ændringsforslagene forventes herefter at blive forelagt Europa-Parlamentets plenarforsamling i marts 2013.

Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

De væsentligste elementer i udvalgets ændringsforslag er som følger:

- Opbakning til Kommissionens krav om, at det godkendende organ skal foretage et udvidet antal fysiske genkontroller i forbindelse med den årlige kontrol af betalingsorganernes regnskab.
- Udvalget ønsker, at Europa-Parlamentet bliver inddraget i beslutningsproceduren om finansiel disciplin (reduktion) i forhold til den direkte støtte. For så vidt angår delegerede retsakter ønsker udvalget generelt en øget anvendelse af disse, og dermed færre gennemførelsesretsakter. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter bliver dog kun tillagt Kommissionen i en periode på fem år.
- I relation til sanktioner lægges der op til, at grønning skal være en separat betaling fra basisordningen, underforstået at sanktion af grønning ikke skal påvirke grundbetalingsordningen.
- Udvalget ønsker at undgå, at der indføres nye overvågnings- og sanktionssystemer i forbindelse med de grønne krav.
- Vedrørende bedriftsrådgivning udvider udvalget den obligatoriske dækning af ordningen, til også at omfatte rådgivning om bæredygtig udvikling i relation til økonomiske aktiviteter i overensstemmelse med tiltag under landdistriktsprogrammet.
- Udvalget foreslår ligeledes, at medlemsstaterne får mulighed for at udbetale forskud efter, at de administrative kontroller er gennemført. Det vil sige, at de fysiske kontroller ikke behøver være gennemført. Ligesom der indføres mulighed for forskud før 16. oktober i ekstraordinære tilfælde.
- Udvalget foreslår endvidere, at medlemsstaterne kan indføre et advarselssystem i tilfælde af ikke-grove førstegangsovertrædelser af krydsoverensstemmelsesreglerne.
- Det foreslås også, at Vandrammedirektivet og pesticiddirektivet ikke omfattes af krydsoverensstemmelse.
- Udvalget foreslår at en række krav under krydsoverensstemmelse fjernes, herunder hormondirektivet, identifikation og registrering af husdyr samt bekæmpelse af BSE samt en række GLM-krav vedrørende minimum plantedække, minimum jordforvaltning med henblik på at hindre jorderosion, beskyttelse af vådområder og kulstofrige jorde samt grundvandsdirektivet. Udvalget udvider krydsoverensstemmelse med et nyt GLM krav om bekæmpelse af antimikrobiel resistens (AMR).
- Udvalget fastholder, at hvis medlemsstaterne ikke udbetaler landbrugsstøtten rettidigt til støttemodtagerne skal disse modtage morarenter fra det nationale budget. Dette gælder dog ikke, når betalingsforsinkelsen ikke skyldes medlemsstaten.
- Udvalget fastholder, at den procentdel, som medlemsstaterne kan beholde, når det lykkes at inddrive uretmæssige udbetalte beløb fortsat skal være 20 %.

- Udvalget støtter generelt, at medlemsstaternes refusion kan suspenderes, hvis de statistikker, som skal fremsendes til Kommissionen vedrørende gennemførte kontroller og resultaterne heraf ikke bliver fremsendt rettidigt.
- Endelig afviser udvalget Kommissionens forslag til offentliggørelse af støttemodtagere.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser, konsekvenser for udmøntningen af EU's budget samt konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet. Det fulde omfang af konsekvenserne kendes endnu ikke, men der kan gøres en række overordnede antagelser.

Reformforslagene indebærer øgede krav til de udbetalende organer, som forventes at resultere i højere udgifter til IT og administration. Fødevarerministeriet skønner, at Kommissionens fremsatte obligatoriske reformtiltag vil medføre implementeringsudgifter, primært på IT området, i perioden 2013-14 på mellem 162 og 187 mio. kr. Efterfølgende estimeres driftsudgifterne fra 2014, primært pga. den øgede sagsbehandling, at udgøre mellem 140 og 162 mio. kr. årligt, som følge af reformen. Set i lyset af forhandlingssituationen på nuværende tidspunkt er den klare forventning, at en endelig reform vil medføre færre administrative merudgifter, end det er blevet anslået for Kommissionens oprindelige forslag. Nye elementer, som har væsentlige administrative konsekvenser i det horisontale forslag, er blandt andet harmonisering af betalingsfrister, rentekompensation, ændring af reglerne vedrørende inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb, nye GLM krav, inkludering af vandrammedirektivet og pesticiddirektivet i krydsoverensstemmelse, nye krav til det godkendende organs revision af betalingsorganet og øget kompleksitet i forhold til sanktionsberegninger. De nye GLM-regler vil indebære, at myndighederne skal opbygge nye registre og indføre nye elementer i kontrollen. Kravet om bevarelse af jordens organiske indhold vil sandsynligvis føre til forøget ressourceforbrug til administration og kontrol, da medlemsstaterne ved gennemførelsen af dette krav skal analysere og dokumentere om et instrument, som for eksempel forbud mod afbrænding af stubbe, er egnet til at bevare jordens organiske indhold. Forslaget om at lade krydsoverensstemmelse omfatte vandrammedirektivet ventes at forøge ressourceforbruget til kontrol og administration.

Ændringerne af GLM-reglerne samt inkludering af vandrammedirektivet vil antageligvis have betydning for erhvervet, men de præcise konsekvenser kan endnu ikke kvantificeres. De begrænsninger eller foranstaltninger, som landbrugerne kan blive pålagt at foretage som led i vandrammedirektivet, er individuelle for hver enkelt landbruger. Dette kan gøre det vanskeligt at etablere en nogenlunde ensartet og proportional bedømmelse af overtrædelser.

Ændringen af reglerne, der er omfattet krydsoverensstemmelse, vil formentlig få indflydelse på miljøet. Det præcise omfang heraf kendes endnu ikke.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug). Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærkede overordnet på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at de nye tiltag ikke bidrager til at gøre landbrugspolitikken mere veldefineret og skarp.

Tværtimod lader den til at blive mere indviklet. Der er et stort behov for forenkling. Hvad angår bedriftsrådgivning bør det være op til de enkelte medlemsstater, om de vil indføre noget sådant i regi af landdistriktsprogrammerne.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker med hensyn til krydsoverensstemmelse og GLM, at der ikke er tale om en reel forenkling. Selvom der fjernes en række krydsoverensstemmelseskrav, overføres den del af disse krav i stedet som en række udvidede GLM-krav. Derfor er det reelt kun ganske få krav, der fjernes. Derudover udvides GLM-kravene særligt med et nyt krav om beskyttelse af vådområder og kulstofrige jorder (blandt andet pløjeforbud). Desuden ligger der muligvis en udvidelse i kravene om minimum plantedække, minimum jordforvaltning (jorderosion), bevarelse af jordens organiske indhold, landskabselementer m.v. Derudover vil vandrammedirektivet og pesticiddirektivet blive omfattet af krydsoverensstemmelse, når disse er blevet implementeret i medlemsstaterne. Landbrug & Fødevarer finder, at det samlet set ligner det en opstramning af det eksisterende system, hvilket man finder højest uhensigtsmæssigt. Landbrug & Fødevarer mener, at det er vigtigt at skabe et slankere og mere målrettet system for krydsoverensstemmelse, som er mere enkelt for landmanden at håndtere, og som er lettere for myndighederne at administrere. Derudover er det vigtigt at fokusere på at skabe mere proportionalitet i den måde, hvorpå man vurderer overtrædelser. Procentvise støttenedsættelser er ikke proportionale.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at det er vigtigt, at GLM-kravene er udformet på en måde, som understøtter en miljø- og klimarigtig landbrugsproduktion, men som ikke lægger hindringer i vejen for udviklingen af en konkurrencedygtig landbrugsproduktion. Det er endnu svært at vurdere helt konkret, hvad der ligger i de nye og udvidede GLM-krav, da det er op til de enkelte medlemsstater at definere de nationale GLM-krav. Dog er der en række konkrete spørgsmål, som det er vigtigt at forholde sig til allerede på nuværende tidspunkt. Hvordan defineres eksempelvis vådområder og kulstofrige jorder – og hvordan defineres græsarealer i den sammenhæng? Alt efter hvordan disse arealer defineres, kan det give alvorlige problemer i Danmark, hvor eksempelvis mange lavbundsarealer opdyrkes.

Idet EU er ved at udarbejde en strategi for bekæmpelse af invasive arter, mener Landbrug & Fødevarer ikke, at en sådan strategi bør foregribes ved at udvide et GLM-krav til også at omfatte bekæmpelse af invasive arter og skadedyr.

Samlet set er Landbrug & Fødevarer ikke begejstret for Kommissionens forslag til en opstramning af krydsoverensstemmelsessystemet. I stedet bør der arbejdes for en signifikant forenkling af systemet, så det bliver slankere, mere proportionalt og indeholder mere simple og målrettede krav, som er lettere at administrere og lettere for landmanden at håndtere.

For så vidt angår bedriftsrådgivningsordning, finder Landbrug & Fødevarer det vigtigt, at systemet forbliver frivilligt at deltage i for den enkelte landmand, sådan som Kommissionen lægger op til. Landbrug & Fødevarer mener endvidere, at det er vigtigt, at systemet udvides til at omfatte en mere helhedsorienteret rådgivning for landmanden.

Landbrug & Fødevarer bemærker supplerende, at det er vigtigt at skabe rammerne for en effektiv og målrettet kontrol ude hos landmanden. Dette kan gøres dels ved at fokusere på at minimere den fysiske kontrolprocent, dels ved at fokusere på, at så mange typer af kontroller som muligt samordnes, så landmanden ikke oplever et stort antal kontrolbesøg fra den samme myndighed. Landbrug & Fødevarer finder, at krydsoverensstemmelse bør begrænses til kun at gælde for den såkaldte grundbetalingsordning i søjle I. Endvidere gør Landbrug & Fødevarer opmærksom på, at de overgangsforanstaltninger, der foreslås indført vedrørende permanente græsarealer for årene 2014 og 2015 justeres og ændres for det tilfælde, at der sker ændringer i definitionen af permanent græs.

Landbrug & Fødevarer præciserer, at det er vigtigt, at bedriftsrådgivningssystemet også kan omfatte en mere helhedsorienteret rådgivning for landmanden. Ikke mindst er det vigtigt, at der er tilskudsmuligheder til en mere helhedsorienteret rådgivning under landdistriktsprogrammet. Dog bør det kun være obligatorisk for medlemslandene at indføre et system, der omfatter krydsoverensstemmelse og de nye krav i den grønne komponent.

Derudover gav udviklingen under det danske formandskab anledning til følgende supplerende bemærkninger:

Rentekompensation

Det er vigtigt at holde fast i Kommissionens forslag om rentekompensation ved for sene betalinger, da det vil stille myndighederne og støttemodtagere (ikke mindst landmænd) mere lige. Danske landmænd og virksomheder bliver generelt mødt med krav om rentekompensation ved for sen indbetaling. Kommissionens forslag bør derfor ikke afvises.

Lempelse af krav om indtegning af landskabselementer

Landbrug & Fødevarer støtter fuldt ud op om at lempe kravet til indtegning af landskabselementer på markkort, således at disse kun indikeres i ansøgningsskemaet. Dette vil være en væsentlig administrativ forenkling for både for landmænd og for myndigheder, og vil være med til at afhjælpe nogle af de udfordringer man sandsynligvis vil stå med i Danmark i forhold til implementeringen af de kommende regler omkring den grønne komponent.

Sanktioner for grøn komponent

Det er glædeligt, at der blandt medlemsstaterne er et udbredt ønske om, at sanktioner for manglende overholdelse af kravene i den grønne komponent skal begrænses til at kun at påvirke den betaling, der går direkte til den grønne komponent.

Opstramning af krydsoverensstemmelseskrav

Som Landbrug & Fødevarer tidligere har nævnt, er det højst u hensigtsmæssigt, at det nuværende system for krydsoverensstemmelse og GLM tilsyneladende foreslås opstrammet. Det er helt centralt, at der skabes et slankere og mere målrettet system for krydsoverensstemmelse. Derfor bør hverken vandrammedirektivet eller pesticiddirektivet inkluderes i krydsoverensstemmelse fremadrettet. Ligeledes er det vigtigt, at de foreslåede justerede GLM-krav, eksempelvis vedr. jordens organiske indhold og beskyttelse af kulstofrige, ikke indeholder unødige skærpselser, men derimod begrænses til et absolut minimum.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 14. november 2012 henholdt Landbrug & Fødevarer sig generelt til de tidligere afgivne høringssvar, og understregede betydningen af at sikre proportionalitet ved sanktioner for eksempel i form af et fast loft for sanktionens størrelse. Landbrug & Fødevarer ønskede ikke, at vandrammedirektivet eller pesticiddirektivet indgik i krydsoverensstemmelse, men ønskede derimod, at kravene under krydsoverensstemmelse blev forenklet og reduceret. Landbrug & Fødevarer støttede generelt offentliggørelse af støttemodtagere.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 6. marts 2013 henholdt Landbrug & Fødevarer sig generelt til de tidligere afgivne høringssvar. Betydningen af forenkling blev således understreget – især med hensyn til krydsoverensstemmelse. I relation til sanktioner for overtrædelse af de grønne krav blev det fremført, at en sanktion på 30 % af den direkte støtte må anses for at være en reel sanktion. Derfor skulle sanktionen ikke gå udover den grønne betaling. Dette begrundes med, at udgifterne til gennemførelse af de grønne krav i reglen vil være mindre end dette beløb.

I forlængelse af møde i § 2-udvalget (landbrug) den 6. marts 2013 har Danmarks Naturfredningsforening fremsendt et skriftligt høringssvar. Danmarks Naturfredningsforening er imod Europa-Parlamentets ændringsforslag om at reducere omfanget af krydsoverensstemmelse. Danmarks Naturfredningsforening finder endvidere, at vandrammedirektivet og pesticiddirektivet bør omfattes af krydsoverensstemmelse. Beskyttelse af kulstofrige jorde bør efter Danmarks Naturfredningsforenings vurdering fortsat indgå i krydsoverensstemmelse. Danmarks Naturfredningsforening mener, at sanktionerne for manglende opfyldelse af de grønne krav til den direkte støtte skal være minimum 50 % eller højere, så der gives en reel tilskyndelse til at overholde reglerne.

Økologisk Landsforening kan i princippet bakke op om rationale for krydsoverensstemmelse. Foreningen oplever dog, at der er et stort behov for at justere krydsoverensstemmelseskravet, således at tilbagebetalingskrav udløst af overtrædelser i husdyrproduktionen sættes i forhold til husdyrproduktionens relative størrelse sammenholdt med arealet. De nuværende krav medfører, at det er økonomisk risikabelt at have et husdyrhold på bedrifter med store arealtilliggende, da tilbagebetalingskravet udgør en procentdel af arealstøtten. Foreningen er i øvrigt usikker på indholdet i oplægget fra Kommissionen til ændring af krydsoverensstemmelseskravet. Foreningen kan ikke læse sig til, om det alene foreslås at grønningskomponenterne også omfattes af krydsoverensstemmelseskrav, eller om der lægges op til at alle tilskudsordninger til natur, miljø og klima i søjle II skal omfattes af krydsoverensstemmelse. Økologisk Landsforening vil gerne advare mod, at frivillige natur-, miljø- og klimatilskud omfattes af krydsoverensstemmelse. Det vil være en alvorlig barriere for trækket på disse ordninger. Foreningen mener også, at det skal overvejes nærmere om grønningskomponenterne egner sig til at blive omfattet af krydsoverensstemmelse.

Foreningen efterspørger, at der gøres tiltag til at krydsoverensstemmelseskrav på husdyrområdet tilpasses, så den økonomiske konsekvens sættes i forhold til husdyrproduktionens relative størrelse sammenholdt med landbrugsarealet, så små husdyrproduktioner ikke udløser uforholdsmæssigt høje tilbagebetalingskrav på bedrifter med store arealer. Økologisk Landsforening fremhæver, at foreningen læser oplægget således, at der er risiko for, at den nuværende støtte til ekstensivt landbrug i en fremtidig ordning omfattes af krydsoverensstemmelseskrav. Foreningen mener, det vil være meget begrænsende for søgningen på ordningen. Krydsoverensstemmelsesreglerne indebærer, at overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav udgør en stor økonomisk risiko for landbrugerne. Det bør der-

for kun være de obligatoriske regler, der er omfattet af krydsoverensstemmelse, det skal ikke være frivillige ordninger. Det skal i den forbindelse også stå klart, at uanset, at økologi anses for at leve op til grønningskravene, så skal økologi ikke underlægges krydsoverensstemmelsesregler.

Concord Danmark mener, at der bør inkluderes en ekstern dimension i de fremlagte overvågnings- og evalueringsmålsætninger, der overvåger den fælles landbrugspolitik indvirkning på fødevarer sikkerhed og -produktion i udviklingslande i overensstemmelse med Lissabon-traktaten, TEUF artikel 208. Evalueringssystemet som foreslået af Kommissionen i forordningen om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik har tre målsætninger: a) holdbar fødevarerproduktion, b) bæredygtig forvaltning af naturressourcer og c) balanceret områdeudvikling. En fjerde målsætning, der overvåger landbrugspolitikens eksterne indvirkning på EU's udviklingspolitiske forpligtelser samt udviklingslandenes fødevarerproduktionskapacitet, småbønderes indkomstgrundlag og den økonomiske og fysiske adgang til land i udviklingslande med udgangspunkt i princippet om retten til mad bør tilføjes.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endvidere lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme. Regeringen vil arbejde for at sikre en sund forvaltning af EU's midler og samtidig søge at sikre en enkel administration. Således bør omkostningerne til administration og kontrol være proportionale med den risiko som fondene eventuelt kan udsættes for. Regeringen er enig i princippet bag krydsoverensstemmelse og GLM og lægger vægt på, at producenter og myndigheder ikke pålægges uforholdsmæssigt store administrative byrder. Regeringen støtter større åbenhed omkring de midler, der udbetales fra landbrugsfondene.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Et flertal af medlemsstaterne er bekymrede for, at forslaget vil pålægge myndigheder og landmænd store administrative byrder. Der er generelt blevet udtrykt ønske om større forenkling. Dette gælder navnlig krydsoverensstemmelse, hvor en række medlemsstater har fremhævet, at krydsoverensstemmelseskravene kunne forenkles yderligere. Et stort flertal af medlemsstaterne ønsker ikke på nuværende tidspunkt at inkludere vandramme- og pesticiddirektivet i krydsoverensstemmelseskravene. I forhold til forslaget om at undtage mindre landbrugere for krydsoverensstemmelseskravene er medlemsstaternes holdning delt, omend majoriteten synes at tilslutte sig forslaget.

Medlemsstaterne, herunder Danmark, ønsker at slette kravet om rentekompensation til støttemodtager ved for sene betalinger. Medlemsstaterne er imod muligheden for, at Kommissionen kan suspendere medlemsstatens refusion ved for sen aflevering af kontrolstatistikker. Medlemsstaterne ønsker desuden, at medlemsstaten kun skal dække 50 % af de inddrivelses, det ikke lykkes at inddrive inden for en vis periode i stedet for 100 %, som Kommissionen har foreslået. Et flertal af medlemsstaterne ønsker endvidere, at fastsættelse af minimumskriterier for betalingsorganerne skal ske via gennemførselsretsakter.

Derudover har drøftelserne vist, at medlemsstaterne generelt har et ønske om større fleksibilitet på en række punkter. Det gælder for det første på det integrerede administrations- og kontrolsystem (IACS), herunder særligt i relation til forslag om at opdatere alt kortmateriale for at medtage de grønne komponenter. For det andet på området for forskudsudbetaling, og for det tredje i forhold til det foreslåede system for bedriftsrådgivning, hvor mange medlemsstater finder, at de nye elementer burde være valgfri.

En række medlemsstater har udtrykt skepsis overfor Kommissionens forslag om offentliggørelse af støttemodtagere, men der vurderes samlet set at være opbakning til Kommissionens forslag blandt medlemsstaterne.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. februar 2013 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25.-26. februar 2013, jf. samlenotat oversendt den 14. februar 2013.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-20. december 2012, jf. samlenotat oversendt den 6. december 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 23. november 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28.-29. november 2012, jf. samlenotat oversendt den 15. november 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. oktober 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2012, jf. samlenotat oversendt den 9. oktober 2012.

Der er oversendt samlenotat til Folketingets Europaudvalg om forslaget den 13. september 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. juni 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012, jf. samlenotat oversendt den 31. maj 2012.

Forslaget har været forelagt folketingets Europaudvalg den 9. maj 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. -15. maj, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012.

Udkast til forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen) og om forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning om landbrugsprodukter KOM (2011) 626, KOM(2011) 629 og KOM (2012) 535

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2013.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 forslag til forordning om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) samt forslag til forordning om fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning. Kommissionens forslag vedrørende den fælles markedsordning viderefører stort set de nuværende ordninger, om end med mindre tilpasninger for visse ordninger. For intervention, privat oplagring og klassificering er reglerne stort set uændrede. Kvotesystemet for sukker ophæves ultimo september 2015. Medlemsstaterne forpligtes til at anerkende producentorganisationer og interprofessionelle organisationer i alle sektorer, der er omfattet af den fælles markedsordning. Støtteordningen for skolefrugt forsætter uændret, dog er budgettet øget. De nuværende bestemmelser vedrørende kriseforanstaltninger videreføres nogenlunde uændrede, dog udbredes de til at omfatte flere sektorer. Endvidere kan krisestyring i visse tilfælde finansieres via den såkaldte særlige krisereserve. Kommissionen har fremlagt et revideret forslag, som tager højde for Kroatiens tiltrædelse til EU, der er planlagt til den 1. juli 2013. For visse støttesatser og restitutioner vil fastsættelsen af disse fremover ske ifølge proceduren i artikel 43, stk. 3 i TEUF, hvorfor forslag til forordning herom er fremsat. Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling. De væsentligste udestående emner i Rådet er fastsættelse af referencepriser, fastsættelse af handelsnormer, sukkerkvoter, udvidelse af regler og finansiering til ikke-medlemmer af producentorganisationer og interprofessionelle organisationer samt anvendelse af krisereserven.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 626 og KOM (2011) 629 af 12. oktober 2011 fremlagt forslag til forordning om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) samt forslag til forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Forslagene er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011. Kommissionen har fremsat revideret forslag ved KOM (2012) 535 af 25. september 2012. Det reviderede forslag er modtaget i en dansk sprogversion den 3. oktober 2012.

Forslag om markedsordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslag om foranstaltninger til fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner er fremsat med hjemmel i artikel 43, stk. 3 i TEUF og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget viderefører i store træk de nuværende ordninger under fusionsmarkedsordningen, dog med visse tilpasninger for nogle af ordningerne.

Intervention

Reglerne for intervention videreføres stort set uændret. Produkterne, der kan interveneres, er stort set uændrede. Dog foreslås det, at sorghum og hård hvede ikke længere kan interveneres. Der vil således fremover kunne foretages intervention af blød hvede, byg, majs, ris, oksekød, smør og skummetmælkspulver.

Opkøb til intervention kan finde sted til en fast opkøbspris eller til priser fastsat ved licitation. Der kan fortsat ske opkøb til intervention til fast pris for 3.000.000 tons blød hvede, 30.000 tons smør og 109.000 tons skummetmælkspulver. Opkøb til intervention af disse produkter ud over de nævnte mængder kan ske ved licitation. Der er desuden mulighed for at åbne for intervention af byg, majs, oksekød og ris ved licitation.

Støtte til privat oplagring

Som noget nyt kan der ydes støtte til privat oplagring af hørfibre og skummetmælkspulver. Støtte til privat oplagring vil herefter omfatte hvidt sukker, olivenolie, hørfibre, oksekød, smør, skummetmælkspulver, svinekød samt fåre- og gedekød. Forpligtelsen til hvert år at åbne for støtte til privat oplagring af smør udgår, mens støtte hertil fremover kan ydes på linje med de øvrige nævnte produkter.

Der er ikke længere faste udløsningspriser for indledning af støtte til privat oplagring af svinekød, oksekød, olivenolie og sukker. Kommissionen kan i stedet fastsætte betingelserne for indledning af støtte til privat oplagring ved delegerede retsakter, og betingelserne kan både tage udgangspunkt i priser og i skøn vedrørende markedssituationen og sektorens økonomiske forhold.

Skolefrugt

Forslaget lægger op til, at støtteordningen for skolefrugt forsætter uændret. Budgettet stiger fra de nuværende 90 mio. € til 150 mio. € pr. skoleår. EU's medfinansiering sættes op til 75 % fra 50 % (90 % i fjernområderne).

Skolemælk

Reglerne er uændret i forhold til de nugældende regler med undtagelse af, at medlemsstater, der ønsker at deltage i ordningen, først fastlægger en strategi for dens gennemførelse.

Støtte i olivenolie- og spiseolivensektoren

Støtte til treårige arbejdsprogrammer for producentorganisationer i olivensektoren er beløbsmæssigt uændret. Det er nu præciseret, at støtten kan udbetales til 1) forbedring af miljøet, 2) forbedring af produktkvaliteten og 3) sporbarhed og certificering.

Støtte til mælkesektoren

Der kan ikke længere betales støtte til skummetmælkspulver, der anvendes til foder, og til skummetmælkspulver, der anvendes til kasein og kaseinater.

Biavl

EU-finansieringen til biavlsprogrammer er ændret til op til 50 %, hvor den i dag skal bestå af lige dele national og EU-finansiering. De støtteberettigede tiltag fremgår ikke længere af forordningen, men skal fastsættes af Kommissionen ved delegerede retsakter.

Klassificering og kvoter

Sukkerordningen, herunder kvoterne, ophører med udgangen af markedsåret 2014/2015, den 30. september 2015. Produktionen af sukker skal dog fortsat baseres på aftaler mellem avlerne og sukker-virksomheder. I forslaget lægges der op til, at Kommissionen via delegerede retsakter tillægges beføjelse til at fastsætte rammerne for sådanne aftaler.

Mælkekvoter er ikke berørt, idet de gældende bestemmelser forbliver i kraft. Mælkekvoterne skal således ophøre pr. 1. april 2015.

Bestemmelserne om klassificering af slagtekroppe af svin, kvæg, geder og får samt det tilhørende bilag er afløst af en hjemmel for Kommissionen til at fastsætte bestemmelser herom ved delegerede retsakter.

Handelsnormer

Forslaget indeholder de centrale bestemmelser fra det verserende forslag til ændring af reglerne for handelsnormer (produktstandarder), KOM (2010) 738. Dette forslag indgår i kvalitetspakken (KOM (2010) 738 og KOM (2010) 733 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter), som har til formål at indføre en sammenhængende kvalitetspolitik for landbrugsprodukter. En række produkter er i dag dækket af handelsnormer, blandt andet frugt og grønt, olivenolie, fjerkræ og vin. Forslaget om handelsnormer indeholder muligheden for fastsættelse af yderligere specifikke handelsnormer, samt angivelse af oprindelses- og produktionssted, samt regler for ønologiske fremgangsmåder. Endvidere omfatter forslaget en generel handelsnorm om, at produkter til human konsum skal være af sund og sædvanlig handelskvalitet.

Mælkepakken

Forslaget indeholder de centrale bestemmelser fra mælkepakken KOM (2010) 728, herunder bestemmelser om kontraktforhold og kontraktforhandlinger i mejerisektoren, hvilket omfatter muligheden for, at en medlemsstat gør kontrakter obligatoriske, oplysninger som kontrakten blandt andet skal indeholde, samt producentorganisationers mulighed for inden for visse lofter at forhandle kontrakt (og pris) med et mejeri på sine medlemmers vegne.

Producentorganisationer/Interprofessionelle organisationer

En væsentlig forandring i forhold til tidligere er, at medlemsstaterne får en generel forpligtelse til at anerkende producentorganisationer og interprofessionelle organisationer i samtlige sektorer. På nuværende tidspunkt gælder denne forpligtelse kun i visse sektorer som for eksempel frugt- og grøntsagssektoren. Bestemmelser for disse organisationer, som er blevet anerkendt, udbredes til alle sektorer, herunder bestemmelsen om, at de kan udvide deres regler til at gælde ikke-medlemmer i samme økonomiske område, såfremt organisationen eksempelvis er repræsentativ for produktionen af et givent produkt. Ikke-medlemmer kan endvidere blive pålagt at skulle svare kontingent til organisationerne.

Import og eksport

Reglerne om import, herunder importlicenser, importtold og afgifter og importkontingenter, forenkles, idet en række særbestemmelser fjernes. Dette gælder blandt andet beregningen af importtold vedrørende korn og ris, suspension af importtold på sukker og særlige importbestemmelser for humle. Hovedindholdet i reglerne er dog uændret, og bestemmelserne vil fremover blive fastlagt ved gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter.

Landbrugsethanol, vin, fåre- og gedekød, frugt og grøntsager samt olivenolie og spiseoliven kan ikke længere opnå eksportrestitution. En del af udmøntningen af reglerne er overført til forordningen om fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Dette omfatter eksempelvis procedurer og hyppighed for fastsættelse af eksportrestitutioner og særlige regler om justering af eksportrestitutioner for korn og ris.

Særlige bestemmelser, herunder kriseforanstaltninger

De gældende regler for iværksættelse af kriseforanstaltninger videreføres. Bestemmelsen foreslås imidlertid udvidet til at omfatte flere sektorer, for eksempel frugt- og grøntsektoren. Ordningerne (dyresygdomme og manglende forbrugertillid) er fortsat 50 % nationalt medfinansierede, mens der for de øvrige ikke er krav om national medfinansiering.

Den særlige krisereserve på i alt 3,5 mia. € (i faste 2011-priser) i perioden 2014-2020 (det vil sige 500 mio. € årligt), som Kommissionen har foreslået i forbindelse med den fremtidige flerårige finansielle ramme, kan i krisesituationer anvendes til udgifter til intervention, støtte til privat oplagring, eksportrestitutioner samt til de nævnte kriseforanstaltninger. Midlerne kan anvendes, når finansieringen heraf ikke kan ske inden for de disponible lofter. Midlerne fra denne fond kan i henhold til udkast til den interinstitutionelle budgetaftale anvendes efter Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af forslag fra Kommissionen.

Kommissionen får endvidere udvidet adgang til at indføre tiltag til at løse specifikke problemer, dog kun i strengt nødvendigt omfang og i strengt nødvendigt tidsrum.

Fastsættelse af støttesatser og restitutioner

Kommissionen har fremlagt et separat forslag KOM (2011) 629 for, hvilke procedurer der fremover skal anvendes ved fastsættelse af støttesatser og lignende. Kommissionen foreslår, at en række foranstaltninger skal behandles efter lovgivningsproceduren i TEUF artikel 43, stk. 3, hvor Kommissionens forslag vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget omfatter fastsættelse af støtte til ud-

deling af mejeriprodukter til skoleelever (Skolemælksordningen), og fastsættelse af særlige eksportrestitutioner for korn og ris. Dette forslag vedrører således den konkrete fastsættelse af støttesatser, mens hjemlen til at yde disse former for støtte er fastlagt i den fælles markedsordning.

Kommissionens reviderede forslag

Den 25. september 2012 fremlagde Kommissionen et ændringsforslag, der tager højde for Kroatiens indtrædelse i EU. Her tages blandt højde for overgang til støtteprogrammer i vinsektoren, bestemmelser vedrørende betegnelser for vin samt varebetegnelser for oksekød.

Formandskabets ændringsforslag

Under forhandlingsforløbet er der blevet udarbejdet ændringsforslag om følgende elementer:

- Reglerne om henholdsvis nationale biavlsprogrammer, klassificering af slagtekroppe, samt de sektorer, hvortil der kan udstedes import- og eksportlicenser blev genindsat i forslaget.
- Reglen om klassificering, prisrapportering og referencepris i oksekødssektoren relateres til alders- og ikke et vægtkriterium.
- Anvendelsen af artikel 43, stk. 3
- Reglerne om kontraktforhold i mejerisektoren, som vedtaget i mælkepakken, blev indsat i forslaget.
- Der blev gennemført tekstmæssige forenklinger af regelsættet omkring eksportrestitutioner.
- Artiklen om foranstaltninger vedrørende dyresygdomme og manglende forbrugertillid som følge af risici for folke-, dyre- og plantesundheden” blev udvidet til at gælde yderligere sektorer (blandt andet hestekød).
- Derudover er teksten tilpasset til beslutningsprocedurerne for gennemførelsesbestemmelser i Lisabon-traktaten på baggrund af tidligere forhandlinger herom.
- Det cypriotiske formandskab har endvidere søgt at indsnævre, hvad der forstås ved kriser (og dermed kan få støtte fra krisereserven). Dette er sket i forlængelse af en udtalelse fra Rådets Juridiske Tjeneste.
- Det gøres frivilligt for medlemsstaterne at anerkende producent- og brancheorganisationer i de sektorer, hvor der i dag ikke er obligatorisk anerkendelse, samtidigt med at det slettes, at disse organisationer ikke må indtage en dominerende position på et bestemt marked.
- Den generelle handelsnorm slettes. Endvidere foreslås, at status quo opretholdes, hvorved Kommissionen ikke gives beføjelse til at fastsætte specifikke handelsnormer for yderligere sektorer/produkter.
- Vinplantningsrettighederne foreslås opretholdt med en maksimal udvidelse på 1 % om året.

Resultatet af aftalen på Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013

Der blev opnået enighed om en aftale om den flerårige finansielle ramme i Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013. Enkelte elementer i forslaget om markedsordningen er blevet drøftet i forbindelse med forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020. Det er fastlagt, at den såkaldte krisereserve for landbrugssektoren finansieres ved at tilbageholde en del af den direkte støtte, der så efterfølgende kan udbetales, hvis krisereserven ikke anvendes i løbet af året. Selve størrelsen af krisereserven er sat til 2,8 mia. €.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling. De væsentligste udestående emner i Rådet er fastsættelse af referencepri-

ser, fastsættelse af handelsnormer, sukkerkvoter, udvidelse af regler og finansiering til ikke-medlemmer af producentorganisationer og interprofessionelle organisationer samt anvendelse af krisereserven.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Landbrugsudvalget vedtog et samlet sæt ændringsforslag den 23.-24. januar 2013. Ændringsforslagene forventes herefter at blive forelagt Europa-Parlamentets plenarforsamling i marts 2013.

Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

De væsentligste elementer i udvalgets ændringsforslag er som følger:

- Vinplantningsrettighederne skal fortsætte frem til år 2030 og sukkerkvotesystemet skal fortsætte frem til år 2020.
- Den almindelige lovgivningsprocedure skal anvendes til fastsættelse af støttesatser og restitutions i stedet for beslutningsproceduren i TEUF artikel 43, stk. 3.
- Referencepriserne skal kunne ændres i lyset af, hvordan produktion, produktionsomkostninger og markeder udvikler sig, og interventionsperioderne skal udvides. Det foreslås endvidere specifikt for oksekød.
- Flere produkter skal være berettiget til støtte under offentlig intervention, og det skal være obligatorisk for Kommissionen at udløse proceduren for offentlig intervention hele året.
- Endvidere skal anvendelse af privat oplagring ligeledes omfatte markedssituationer, der påvirker producenters fortjeneste markant.
- Kriseforebyggelses- og krisestyringsforanstaltninger kan tegne sig for max. 40 % af de udgifter, der afholdes inden for rammerne af driftsprogrammer i frugt- og grøntsagssektoren.
- EU-finansiering af biavlprogrammerne skal sættes op fra 50 % til 60 %.
- Den frivillige kontraktmodel, der gælder i mælkesektoren og indebærer, at medlemsstater kan vælge at gøre leveringskontrakter obligatoriske, skal udbredes til alle sektorer i den fælles markedsordning.
- I tilfælde af alvorlige markedsforstyrrelser, skal Kommissionen kunne yde støtte til mælkeproducenter, som frivilligt skærer deres produktion ned med mindst 5 % i en periode på mindst tre måneder, samt lægge en afgift på de mælkeproducenter, der i samme periode øger deres produktion tilsvarende.
- Det skal være obligatorisk for medlemsstaterne at anerkende producentorganisationer i alle sektorer i den fælles markedsordning. Hvorimod det skal være frivilligt at anerkende sammenslutninger af producentorganisationer og brancheorganisationer. Endvidere fjernes bestemmelsen om, at producentorganisationer ikke må indtage en dominerende position, henset til at problemet består i misbrug af en dominerende position.
- Indsættelse af definition af det relevante marked bestående af et produktmarked og et geografisk marked samt definition af hvornår dominerende position er til stede.
- Kommissionen kan beslutte, at TEUF artikel 101, stk. 1 om EU's konkurrenceregler ikke skal anvendes i perioder med alvorlige markedsforstyrrelser. Dette gælder blandt andet aftaler, beslut-

ninger og samordnet praksis vedtaget af producentorganisationer og brancheorganisationer forudsat, at deres aftaler m.m. søger at stabilisere sektoren ved at introducere prisfastsættelse og instrumenter til at kontrollere produktionen. Medlemsstaten skal have vurderet aftalen, og den kan højst gælde for et år.

- Der skal oprettes en 100 % EU-finansieret kriseforanstaltning til håndtering af markedsforstyrrelser i frugt- og grøntsagssektoren.
- Endvidere skal alle sektorer i den fælles markedsordning være omfattet af den generelle krisestemmelse, hvormed Kommissionen kan træffe de fornødne foranstaltninger i tilfælde af truende markedsforstyrrelser.
- Eksportrestitutioner skal kunne benyttes som kriseforanstaltning i situationer med markedsforstyrrelser.
- Endvidere skal Kommissionen regelmæssigt afrapportere til Rådet og Europa-Parlamentet om aktiviteterne i det europæiske prisovervågningsværktøj, hvilket blev etableret i 2009, og Kommissionen skal udarbejde en række rapporter blandt andet om handelsnormer, om sukkersektoren og om anvendelse af konkurrencereglerne.
- Europa-Parlamentet støtter fastsættelsen af en generel handelsnorm, samt at Kommissionen gives beføjelse til at fastsætte specifikke handelsnormer for yderligere sektorer/produkter via delegerede retsakter.

Konsekvenser

Kommissionen foreslår, at der i perioden 2014-2020 afsættes ca. 16,8 mia. € svarende til ca. 126 mia. kr. (faste 2011-priser) til udgifter i forbindelse med markedsordningen for landbrugsprodukter. Opretholdes denne andel, indebærer det, at Danmark for perioden 2014-2020 vil skulle bidrage med ca. 336 mio. € (ca. 2,5 mia. kr.) til EU's markedsordning for landbrugsprodukter.

Det bemærkes i øvrigt, at der udover udgifterne i markedsordningen afsættes 500 mio. € om året (ca. 3,8 mia. kr.) til en særlig krisereserve uden for landbrugsbudgettet. Endvidere udvides den Europæiske Globaliseringsfond til også at omfatte landmænd, ligesom visse udgifter til markedspolitikken, der i perioden 2007-2013 blev finansieret under budgetkategori 2, overflyttes til henholdsvis budgetkategori 1 (intern fødevarerhjælp til socialt udsatte) samt budgetkategori 3 (veterinærfonden). Endelig vil markedsordningen for fiskeriprodukter fremover være indeholdt i Hav- og Fiskerifonden under budgetkategori 2.

Forslaget forventes, at gøre det lettere at gennemføre krisetiltag i tilfælde af kriser i visse sektorer. Derudover forventes det, at afskaffelsen af sukkerkvoterne kan medføre mindre lettelse i det administrative arbejde. Det forventes, at forslaget om en obligatorisk anerkendelse af producentorganisationer, sammenslutninger af disse og interprofessionelle organisationer kan medføre øgede administrative omkostninger, blandt andet på grund af anerkendelsesprocedurer og kontroller. Endvidere forventes forslaget om, at medlemsstaterne skal udarbejde en national strategi i støtteordningen for skolemælk, at medføre øgede administrative konsekvenser, dog i mindre grad.

Resultatet af aftalen på Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013

Budgetniveauet for markedsudgifterne drøftes i forbindelse med forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020. Den aftale, der er indgået i Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013 indebærer blandt andet, at det overordnede budgetloft for søjle I (direkte støtte og markedsud-

gifter) fastlægges til 277,9 mia. € (2011-priser) for perioden 2014-2020, hvilket er en reduktion på 3 % i forhold til Kommissionens forslag for perioden. Hovedparten af budgetloftet anvendes til direkte støtte, og der er ikke specifikt afsat en andel heraf til tiltag under markedsordningen. Der afsættes endvidere op til 2,8 mia. € (2011-priser) i perioden 2014-2020 til krisereserven for landbrugssektoren, der finansieres ved at tilbageholde midler fra den direkte støtte.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer påpegede på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at man generelt bør fastholde markedsorienteringen af landbrugspolitikken forudsat, at der er et sikkerhedsnet. Endvidere bør der lægges vægt på, at privat oplagring af smør forbliver obligatorisk. Hvad angår intervention, bør der ses nærmere på kvalitetskravene til blød hvede. Det er vigtigt at fastholde markedsordningen som et sikkerhedsnet frem for at inkludere krisestyringsinstrumenter og forsikringsordninger i landdistriktsforordningen.

Endvidere bør definitionen af slagtekroppe ikke indskrænke muligheden for at yde eksportrestitutioner. Muligheden for at få anerkendt producentorganisationer anses umiddelbart for positiv, men det blev understreget, at det ikke må underminere de allerede eksisterende andelsselskaber.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer støtter Kommissionens indsats for en fortsat markedsorientering af de nuværende markedsordninger. Det er centralt at eventuelle ændringer af de nuværende markedsordninger sker på en måde, så virksomhedernes konkurrenceevne ikke forringes. Det indebærer blandt andet fælles faste regler, så renationalisering af landbrugsstøtten undgås, hvilket kan føre til konkurrenceforvridning mellem medlemsstaterne.

Landbrug & Fødevarer lægger stor vægt på, at der sikres et reelt effektivt sikkerhedsnet for de produkter, der allerede er omfattet af eksisterende markedsinstrumenter. I en tid med stigende udsving i både råvare- og fødevarerpriserne bør et af pejlemærkerne for EU's markedspolitik være at reducere den stigende volatilitet på markederne, der hverken er til gavn for producenter eller forbrugere. Endelig bør tilpasningerne ske med en skelen til reformprocesserne i de lande, Danmark normalt sammenligner sig med, herunder USA, Canada og Oceanien, så der ikke skabes konkurrenceforvridninger.

Landbrug & Fødevarer har følgende specifikke bemærkninger til forslaget:

Privat oplagring

Landbrug & Fødevarer mener, at muligheden for støtte til privat oplagring bør opretholdes og eventuelt udvides og er derfor ikke enig i Kommissionens forslag om at ordningen for privat oplagring af smør ikke længere skal være obligatorisk. Forslaget vil have uheldige konsekvenser, da den eksisterende ordning forebygger voldsomme prisudsving i detailhandelsprisen for smør i takt med sæsonvariationen i mælkeproduktion i Europa og dermed dæmper volatiliteten i prisdannelsen for mælk.

Landbrug & Fødevarer anser det således ikke for hensigtsmæssigt, at beslutningen om oplagring skal være genstand for en årligt politisk drøftelse.

Intervention

Landbrug & Fødevarer støtter en videreførelse af interventionsinstrumentet, der i dag er reduceret til at tage højde for ekstreme situationer, idet interventionsprisen er sænket til et niveau, der gør systematisk salg til intervention urentabel. Intervention til fast pris er endvidere mængdemæssigt stærkt begrænset og i stigende grad afløst af licitationsordninger, hvor prisen fastsættes fra gang til gang afhængig af verdensmarkedet. Denne udvikling støtter Landbrug & Fødevarer.

I lyset af de senere års meget store prisudsving på foder mener Landbrug & Fødevarer, at der bør ses nærmere på interventionskvalitetskravene på blød hvede. Det danske klima og de skrappe danske gødningskriterier betyder, at dansk kornproduktion primært udgøres af foderhvede (godt 50 % af den samlede kornproduktion), som ikke lever op til EU's kvalitetsbestemmelser for salg til intervention. Der er således et hul i EU's sikkerhedsnet. Danmark vil i højere grad end andre lande blive påvirket af en situation, hvor priserne enten stiger eller falder markant. For at bevare fokus på markedsorienteringen og intervention som et kriseinstrument foreslår Landbrug & Fødevarer, at der etableres en licitationsordning for foderhvede (i lighed med den, der eksisterer for byg).

Producentorganisationer

Landbrug & Fødevarer er positiv overfor, at man på EU-plan styrker landmændenes position i fødevarerekæden gennem lempeligere krav for producentorganisationer. Det er dog en forudsætning, at frivillighed er et bærende element, således at der ikke stilles bindende krav til organiseringen af primærproducenter. Landbrug & Fødevarer støtter derfor ikke obligatorisk anerkendelse af producentorganisationer samt udvidelse af regler for ikke-medlemmer. I Danmark er størstedelen af landbrugssektoren organiseret i andelsselskaber. Derfor lægger Landbrug & Fødevarer særlig stor vægt på, at der ikke må indføres regler, der medfører ændringer i andelsstrukturen. Landbrug & Fødevarer ser gerne en undtagelse om, at reglerne for producentorganisationer ikke er gældende for andelsselskaber. Endvidere understreger Landbrug & Fødevarer, at centrale bestemmelser fra mælkepakken omkring kollektiv prisforhandlingsret ikke bør mainstreames ind i regler for producentorganisationer.

Interprofessionelle organisationer (IPO)

Landbrug & Fødevarer har været for en markedsorientering af landbrugssektoren og er overordnet set imod reguleringstiltag på EU-plan, der omfatter interprofessionelle organisationer. Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal anerkende interprofessionelle organisationer i alle landbrugssektorer. IPO'ernes virke er med begrænsninger, så det ikke er muligt at lave konkurrenceforvridende tiltag som eksklusive prisaftaler.

Upåagtet, at det er indskrevet, at interprofessionelle organisationer ikke må have konkurrenceforvridende aktiviteter, så vil det være muligt for interprofessionelle organisationer at koordinere afsætningen af produkter mellem primær-, forarbejdnings- og detailledet gennem forskning og markedsstudier. Interprofessionelle organisationer i oliven-, olivenolie- og tobakssektoren kan som hidtil koncentrere og koordinere udbuddet og afsætningen for medlemmerne.

Landbrug & Fødevarer er stærkt bekymret over tiltag rettet mod afsætningskoordineringen mellem primær-, forarbejdnings- og detailledet. Sådanne tiltag kan blive konkurrenceforvridende overfor udenlandske produkter, som prøver at komme ind på det nationale marked, hvor IPO'erne har deres virke.

Kommissionen foreslår, at reglerne for IPO'er i en række tilfælde vil kunne gøres bindende for ikke-medlemmer. Landbrug & Fødevarer må i den sammenhæng ligeledes afvise, at IPO'er får mulighed for at udbrede deres virke til ikke-medlemmer, da det vil være i strid med et frit, dereguleret marked.

IPO'er vil i Kommissionens forslag også kunne bidrage til at forbedre medlemmernes kendskab til markedet og gennemsigtigheden af produktionen gennem markedsundersøgelser (regionalt/nationalt) og statistisk materiale om priser, mængder og kontraktlængder. Det vil ligeledes være muligt for IPO'er at tilvejebringe information og forskning, som er nødvendige for at rationalisere, forbedre og tilpasse produktionen med sigte på at imødekomme forbrugernes forventning til fødevarerets kvalitet, herunder produkter med oprindelsesmærkning. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der er meget uklart, hvor omfattende IPO'ens virke er, og at det er meget vigtigt, at fortroligheden af virksomhedernes interne virke og det indre marked respekteres.

Ekstraordinære markedsforanstaltninger

Landbrug & Fødevarer støtter stærkt op om, at de eksisterende bestemmelser vedrørende ekstraordinære markedsforanstaltninger i tilfælde af dyresygdomme og manglende forbrugertillid bevares. Landbrug & Fødevarer støtter ligeledes Kommissionens forslag om at udvide anvendelsesområdet til alle sektorer, der er omfattet af den fælles markedsordning i tilfælde af manglende forbrugertillid.

Etablering af en krisefond

Kommissionen foreslår etablering af en "krisereserve" til landbruget på 3,9 mia. € for perioden 2014-2020, som skal målrettes pludselige kriser i specifikke sektorer som følge af "markeds kriser", tørke, fødevarer kriser mv. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der bør være klare og ensartede retningslinjer for hvilke faktorer, begivenheder m.m., der kan udløse midler fra krisefonden. Ligesom det er afgørende, at eventuelle udbetalinger fra krisefonden ikke medfører fordrejning af konkurrencevilkårene mellem producenter i flere medlemsstater. Endelig lægger Landbrug & Fødevarer stor vægt på, at etablering af en krisefond ikke sker på bekostning af de eksisterende veterinære fonde.

Ophævelse af kvotesystemet for mælk

Landbrug & Fødevarer bakker op om en ophævelse af kvotesystemet for mælk. Det er endvidere væsentligt, at den bløde overgang til tiden efter kvotesystemet forbedres, da der i EU er enkelte medlemsstater, der hvert år ifalder superafgift, til trods for at indvejningen konsekvent ligger 5 til 6 % under EU's samlede mælkekvote.

Støtte til produktion af kasein og foder

Landbrug & Fødevarer accepterer Kommissionens forslag om at afskaffe muligheden for at yde støtte til skummetmælk eller skummetmælkspulver, der anvendes til kasein eller kaseinat eller anvendes i kalvefoder.

Skolefrugt

Landbrug & Fødevarer støtter alle bestræbelser på at give børn sunde kostvaner og er positive overfor Kommissionens forslag om at øge støtten til skolefrugtordningen fra 90 mio. € pr. skoleår til 150 mio. € pr. skoleår samt at øge EU-medfinansiering fra 50 % til 75 %.

Definition af voksent kvæg

Landbrug & Fødevarer kan støtte Kommissionens forslag om at definere voksent kvæg som dyr, der er 8 måneder. Landbrug & Fødevarer bemærker dog, at definitionen af voksent kvæg ikke må ændres til værende ældre end 8 måneder, da det i så fald kan komme til at udelukke en stor del af den danske produktion fra en række markedsforanstaltninger. Landbrug & Fødevarer støtter forslaget om, at klassificeringen af blandt andet okse- og kalvekød fremover udelukkende bliver et kommissionsansvar, da det er en foranstaltning af mere teknisk karakter. Imidlertid finder Landbrug & Fødevarer, at det bør fremgå af Europa-Parlamentets og Rådets forordning, at klassificeringsordningen og prisrapporteringen for okse- og kalvekød skal omfatte ”voksent kvæg”.

Ophævelse af kvotesystemet for sukker

Landbrug & Fødevarer mener, at sukkerkvotesystemet, herunder minimumspris for kvotesukkerroer, bør bevares til 2020 som fremført af Europa-Parlamentet. EU's sukkerordning har netop gennemgået en omfattende reform, og Landbrug & Fødevarer mener derfor, at der er behov for en længere omstillingsperiode forud for en fjernelse af kvoterne. Landbrug & Fødevarer støtter stærkt, at vilkårene for opkøb af sukkerroer fortsat baseres på brancheaftaler mellem avlere og virksomhederne. Landbrug & Fødevarer er på dette punkt bekymrede for, hvilke konsekvenser Kommissionens øgede beføjelser på området vil medføre og ønsker mere klarhed herom.

Eksportrestitutioner

Afslutningsvist kan det nævnes, at udfasning af EU's eksportrestitutioner i relation til en global handelsaftale i WTO-regi ikke er nævnt i Kommissionens reformforslag. Landbrug & Fødevarer understreger dog, at man støtter en udfasning af eksportrestitutionerne i forbindelse med indgåelse af en global handelsaftale i WTO, således at der er sikkerhed for, at de øvrige WTO-medlemmer ligeledes udfaser tilsvarende instrumenter. Udfasning af eksportrestitutioner bør bruges strategisk i en forhandlingssituation.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 14. november 2012 henholdt Landbrug & Fødevarer sig generelt til de tidligere afgivne høringssvar, og påpegede behovet for at fastholde støtte til privat oplagring af smør. Landbrug & Fødevarer var generelt bekymret for tiltag i forhold til producentorganisationer og fravigelse fra konkurrencelovgivningen. Landbrug & Fødevarer var særligt bekymret for nye tiltag i forlængelse af afskaffelsen af mælkekvotesystemet.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 6. marts 2013 henholdt Landbrug & Fødevarer sig generelt til de tidligere afgivne høringssvar. Der blev således givet udtryk for, at kravet om obligatorisk anerkendelse af interprofessionelle organisationer kunne underminere den frie konkurrence. Det blev understreget, at der ikke er noget problem med disse organisationer så længe, at de blev organiseret på frivillig basis. I relation til en eventuel forlængelse af sukkerkvoterne, blev det understreget, at dette ikke må indebære, at der uddeles kvote til medlemsstater, der stoppede produktionen som følge af reformen og omstruktureringen af sukkersektoren.

Økologisk Landsforening gør opmærksom på, at der er behov for at foretage en principiel justering i den nuværende fusionsmarkedsordning. Under etablering af producentorganisationer og udarbejdelse af driftsprogrammer er det væsentligt, at der skelnes mellem økologiske og ikke-økologiske produkter. Aktuelt er der identificeret et problem med producentorganisationerne for frugtavlere i Danmark. Økologiske frugtavlere, der er medlem af en producentorganisation, som via deres driftsprogram kan yde tilskud til etablering af frugtræer, kan ikke modtage tilskud til etablering af økologiske frugtræer fra den etableringstilskudsordning, Danmark tilbyder økologiske frugtavlere, uanset at de økologiske producenter fraskriver sig retten til at kunne søge etableringstilskud fra PO'ens driftsprogram, eller at medlemmerne af PO'en vedtager, at PO'ens driftsprogram ikke giver mulighed for at kunne yde etableringstilskud til økologiske producenter. Det skyldes, at fusionsmarkedsordningen og gennemførelsesbestemmelser hertil ikke skelner mellem økologisk og ikke-økologiske produkter/planter. Det er et problem, idet vi i Danmark i øvrigt anbefaler, at producenterne er medlem af en PO, da det på andre måder er en fordel for producenterne, hvis vi skal professionalisere denne produktion. I det beskrevne tilfælde betyder det, at de danske økologiske frugtavlere, er meget ringere stillet end de producenter, der ikke er medlem af en PO, idet etableringstilskuddet fra økologiordningen er meget højere, end det tilskud som producenterne kan få fra PO'ens driftsprogram.

Økologisk Landsforening mener principielt ikke, det er korrekt at definere 8 måneder gamle kreaturer som voksne dyr. I det omfang, at det har utilsigtede konsekvenser på forskellige markedsordninger, må der foretages en konsekvensrettelse på EU-niveau. Biologisk er det ikke korrekt at anse 8 måneder gamle kreaturer for voksne. Foreningen har konstateret, at der i EU sammenhænge anvendes forskellige aldersdefinitioner på voksne kreaturer. Således er der forskel på definitionen i forbindelse med kalvebeskyttelsesdirektivet, handyrpræmien og mærkning af kød. I regi af økologireglerne er der ikke en fælles definition på, hvornår dyrene anses for voksne. Økologisk Landsforening så gerne i sammenhæng med økologireglerne, at dyrene defineres som voksne fra de er 12 måneder, da det vil have den konsekvens, at alle økologiske kreaturer har været på græs, hvis de har været fyldt 4 måneder i den periode, der anses for at høre til græsningsperioden. Det skyldes, at økologireglerne giver mulighed for at slutfede voksne dyr på stald, dog max 3 måneder, og perioden må ikke overstige 1/5 af dyrets levetid. Hvis dyrene defineres som voksne, fra de er 8 eller 9 måneder, så vil der være et vist antal økologiske dyr, der aldrig har været på græs, når de slagtes. Det er meget uheldigt. Mejerierne og landbrugets organisationer har derfor indført en fælles brancheregulering, der forhindrer dette, men producenterne ville undgå udgiften til ekstra kontrol af denne brancheregulering, hvis den danske definition var 12 måneder. Dette ville blive tilfældet, hvis der kom en fælles EU definition af voksne dyr.

Økologisk Landsforening tilføjer til sit tidligere fremsendte hørings svar, at foreningen ser det som inkonsekvent, at økologikontrollen, i sammenhæng med landdistriktspolitikken, anses for at være egnet til at skelne mellem økologisk og ikke-økologisk, mens det i forbindelse med fusionsmarkedsordningen ikke anses for at være muligt at skelne mellem økologisk og ikke-økologisk.

Concord Danmark mener overordnet, at samtlige af EU's eksportrestitutioner bør udfases som led i reformen af EU's landbrugspolitik. Concord Danmark fremhæver, at selvom eksportrestitutionerne i dag udgør en meget mindre del af EU's samlede landbrugsstøtte end tidligere, har de tilbageværende subsidier fortsat en meget negativ påvirkning på udviklingslandene og disses muligheder for at op-

bygge egne landbrugssektorer. Concord Danmark tilføjer, at eksportrestitutionerne, der i perioder med prisfald fungerer som ”sikkerhedsnet”, gør landmændene i stand til at opretholde kunstigt høje eksportniveauer i forhold til den aktuelle situation på verdensmarkedet og kan medføre pludselige importstigninger i sårbare udviklingslande. Concord Danmark bemærker, at dette skaber et ustabil investerings- og produktionsklima i udviklingslandene, hvilket eksempelvis blev tydeligt i 2009, hvor Kommissionen blandt andet anvendte eksportrestitutioner som reaktion på markedskrisen i mælkeproduktsektoren. Concord Danmark opfordrer derfor til, at Danmark arbejder for, at der sættes en klar dato for udfasning af eksportrestitutionerne i EU’s fremtidige landbrugspolitik efter 2013. Concord Danmark fremhæver, at et sådant forslag om at udfase eksportrestitutioner fra 2016 allerede foreligger blandt de ændringsforslag, som Europa-Parlamentet i øjeblikket forhandler internt, forud for de endelige forhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU’s flerårige finansielle ramme.

Regeringen arbejder for en øget markedsorientering og liberalisering samt forenkling af den fælles landbrugspolitik. Endvidere mener regeringen, at markedsinstrumenter bør anvendes som et sikkerhedsnet under markedet, og at eventuelle nye instrumenter ikke må begrænse det indre markeds funktion eller den frie konkurrence. Endelig bør de samlede udgifter til markedsforanstaltninger, herunder midler, der måtte afsættes til krisestyring eller andre foranstaltninger uden for landbrugsbudgettet (i den flerårige finansielle ramme), reduceres væsentligt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaternes holdninger – som de er kommet til udtryk på rådsmøder i perioden oktober 2011 til februar 2013 – til Kommissionens forslag om en ny fælles markedsordning er på adskillige områder delte.

Der er generelt bred støtte til særlige krisetiltag, idet en række medlemsstater dog ønsker flere tiltag, herunder blandt andet en højere EU-medfinansieringssats, højere interventionspriser, udvidelse af anvendelsesområdet for privat oplagring og salgsfremmeinitiativer. Nogle medlemsstater har understreget, at krisetiltag burde afgrænses nøje, ligesom der er skepsis over for den særlige krisereserve uden for landbrugsbudgettet samt over for eksportrestitutioner.

Der er også bred støtte til formandskabsteksten, som medfører, at ordningen ved svigtende forbrugertillid dækker alle landbrugsprodukter. En lang række medlemsstater finder, at den generelle krisestemmelse også bør omfatte de få udestående sektorer, ligesom få mener, at der skal være en højere EU-finansiering ved dyresygdomme og svigtende forbrugertillid. Nogle medlemsstater har pointeret, at der er behov for en klar definition af krise, mens andre har lagt mere vægt på muligheden for hurtig indgriben.

De vinproducerende medlemsstater hilste beslutningen om nedsættelse af en high level gruppe for vin velkommen med henvisning til behovet for en forlængelse af forbuddet mod nyplantninger. Gruppen holdt sit afsluttende møde i december 2012, og af gruppens rapport fremgår det, at et flertal af medlemsstater ønsker en forlængelse af plantningsrettighedsregimet, mens et mindre antal medlemsstater støtter en fastholdelse af beslutningen om at lade regimet ophøre i 2015. Mange medlemsstater ønsker endvidere sukkerkvoteregimet forlænget, mens enkelte medlemsstater tilsvarende ønsker mælkekvoteregimet opretholdt.

Der har endvidere været en diskussion af markedsinstrumenter og referencepriser. En mindre gruppe medlemsstater har fremhævet behovet for en begrænsning af markedsinstrumenterne til reelle krisetiltag og har afvist en opjustering af referenceprissystemet. En stor gruppe medlemsstater har modsat talt for behovet for en opjustering af referenceprissystemet med henblik på at sikre, at markedsinstrumenterne udgør et effektivt sikkerhedsnet. I relation til markedsinstrumenterne er der generel opbakning til Kommissionens forslag, men flere medlemsstater har understreget behovet for en mere fleksibel og enkel anvendelse af markedsinstrumenterne – gerne via en automatisk iværksættelse af instrumenterne.

Det har flere gange været drøftet, hvorvidt der skal være obligatorisk eller frivillig anerkendelse af producentorganisationer og brancheorganisationer. En større gruppe medlemsstater støtter op om frivillig anerkendelse af disse organisationer og foretrækker dermed status quo og støtter derfor det danske formandskabs ændringsforslag, mens en mindre gruppe medlemsstater bakker op om Kommissionens forslag til obligatorisk anerkendelse. Denne mindre gruppe medlemsstater accepterede dog frivillig anerkendelse, da det blev slettet, at disse organisationer ikke bør indtage en dominerende stilling på markedet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der blev oversendt samlenotat om forslaget den 14. februar 2013, men punktet blev taget af dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25.-26. februar 2013.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-20. december 2012, jf. samlenotat oversendt den 6. december 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 23. november 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28.-29. november 2012, jf. samlenotat oversendt den 15. november 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. oktober 2012 forud for rådsmødet landbrug og fiskeri den 22.-23. oktober 2012, jf. samlenotat oversendt den 9. oktober 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. september 2012 forud for rådsmødet landbrug og fiskeri den 24.-25. september 2012, jf. samlenotat oversendt den 13. september 2012.

Forslaget har skriftligt været forelagt Folketinget Europaudvalg den 11. juli 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2012, jf. samlenotat oversendt den 5. juli 2012.

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 8. juni 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012, jf. samlenotat oversendt den 31. maj 2012.

Forslaget om den fælles markedsordning har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2012, jf. samlenotat oversendt den 11. januar 2012.

Udkast til forslag om den fælles markedsordning og forslag om brugen af artikel 43. stk. 3 har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)

KOM (2011) 627 og KOM (2012) 553

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2013.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har den 12. oktober 2011 fremlagt forslag til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020. De væsentligste nyskabelser er en mere målrettet styring af støtteindsatsen fra Kommissionens side i forhold til fælles mål og milepæle, fokus på målsætningerne om fremme af landbrugets konkurrenceevne og bæredygtighed i overensstemmelse med Europa 2020-strategien, bedre koordinering af indsatsen mellem EU's fonde (strukturfondene, landdistriktsfonden og fiskerifonden), mere fokus på fremme af innovation, et nyt netværk for det Europæiske Innovations Partnerskab for landbrugsproduktivitet og bæredygtighed, nyt grønt element under søjle I, som medfører behov for yderligere koordinering af natur- og miljøindsatsen mellem de to søjler samt bedre målretning af betalingerne til områder med naturbetingede begrænsninger, også kaldet LFA (Less Favoured Areas). Derudover er der bedre støttemuligheder til samarbejdsprojekter for nye produkter og processer, til små landbrugsbedrifter, til etablering af korte forsyningskæder, til unge landbrugere og små virksomheder. Endvidere indeholder forslaget nye muligheder for at yde støtte til etablering af producentorganisationer i landbrug og skovbrug og for støtte til risikostyring i landbruget. Forslaget kan indebære en mindre omfordeling af ELFUL-midler mellem medlemsstater for perioden 2014-2020 i forhold til perioden 2007-2013. Endelig foreslås der en EU-medfinansieringssats på 50 % (85 % for mindre udviklede regioner), som kan øges for visse projekter. Kommissionen har fremlagt et revideret forslag, som tager højde for Kroatiens tiltrædelse i EU, der er planlagt til den 1. juli 2013. Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling. De væsentligste udestående emner i Rådet er områder med naturbetingede begrænsninger, risikostyring, investeringsstøtte efter ikrafttrædelse af lovgivning

(*grace period*) og baseline for beregning af støtte til miljø- og klimavenlige jordbrugsforanstaltninger.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 627 af 12. oktober 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011. Kommissionen har på baggrund af Kroatiens optagelse i EU fremsat et teknisk opdateret forslag ved KOM (2012) 553 af 25. september 2012. Det reviderede forslag er modtaget i dansk sprogudgave den 1. oktober 2012.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og 43, og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling.

Nærhedsprincippet

Forslaget er led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget følger linjerne fra Kommissionens meddelelse KOM (2010) 672 af 18. november 2010 om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Heraf fremgik det, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal understøtte et bæredygtigt landbrug, som tager hensyn til klimaforandringer og miljø samt understøtter den gensidige solidaritet mellem medlemsstaterne.

Rammer for den fremtidige landdistriktspolitik

Forslaget vedrører de fælles rammebetingelser for betaling af søjle II støtte til udvikling af landdistrikterne med medfinansiering fra ELFUL. Forslaget søger at optimere landdistriktspolitikken i forhold til Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Det nuværende aksesystem i programmet med minimumstildeling af ELFUL midler pr. akse videreføres ikke. Dog fastholdes et krav om, at minimum 5 % skal afsættes til LEADER-metoden. LEADER-metoden er en bottom-up tilgang til udvikling af landområder, som sigter imod en samfundsstyret lokaludvikling og samarbejde mellem lokale aktionsgrupper (LAG'er).

Målsætningerne for landdistriktspolitikken er fortsat

- 1) landbrugets konkurrenceevne,
- 2) bæredygtig forvaltning af naturressourcer og klimatiltag
- 3) en balanceret territorial udvikling af landdistrikterne

Der opstilles seks såkaldte EU-prioriteter for landdistriktsudvikling, hvorigennem programaktiviteterne skal bidrage til opfyldelse af Europa 2020-strategien. Disse prioriteter er

- 1) fremme af vidensoverførsel og innovation inden for landbrug, skovbrug og landdistrikter,
- 2) styrkelse af konkurrenceevnen for alle typer landbrug og forøgelse af bedrifternes levedygtighed,

- 3) fremme af fødevarekædens organisation og risikostyring i landbruget,
- 4) genopretning, bevarelse og forbedring af økosystemer, som er afhængige af landbruget og skovbruget,
- 5) fremme af ressourceeffektivitet og støtte til overgangen til en klimaresistent lavemissions-økonomi i landbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren, og
- 6) fremme af social integration, fattigdomsbekæmpelse og økonomisk udvikling i landdistrikterne.

Disse prioriteter skal også bidrage til tværgående målsætninger om at fremme innovation og dæmpe klimaforandringer og tilpasse produktionen herefter. De seks prioriteter vil være obligatoriske i alle programmer. Medlemsstaterne kan dog undlade at forfølge en prioritet, hvis dette kan begrundes som led i den nationale strategi for opfyldelse af målene.

Samordning mellem EU's fonde

Der stilles krav om større grad af samarbejde imellem EU's fonde (den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og den Europæiske Hav- og Fiskerifond). Forslaget skal således ses i sammenhæng med Kommissionens forslag til forordning om generelle rammebestemmelser for de fem fonde, KOM (2011) 615. Et fælles strategisk rammedokument suppleret af nationale partnerskabskontrakter, milepæle og en resultatreserve skal fastlægge fælles målsætninger for de nationale indsats under alle fem fonde, herunder landdistriktsindsatsen. Med forslaget indføres endvidere fælles regler om finansiel styring, overvågning og kontrol, støtteberettigede udgifter, brug af nye finansielle instrumenter og teknisk bistand. De fælles regler skal føre til mere synergi og større gennemslagskraft fondene imellem. Samtidigt indføres regler for LEADER-indsatsen, som gennemføres via lokale aktionsgrupper under Landdistriktsprogrammet.

Innovation og samarbejde

Innovation har fået en fremskudt placering. Der lægges generelt op til en større grad af samarbejde om innovation. Der åbnes for en højere ELFUL-medfinansiering til aktiviteter, som vedrører innovation (vidensoverførsel, information og samarbejdsprojekter), ligesom der bliver mulighed for højere tilskudssatser til projekter under det Europæiske Innovations Partnerskab (EIP). Den hidtidige mulighed for støtte til fremme af samarbejde om udvikling af nye produkter og processer i landbruget udbygges med nye støttemuligheder og med en mulighed for kombination med støtte under andre EU fonde. Der åbnes herunder for støtte til samarbejdsudgifter i pilotprojekter og støtte til individuelle aktører, hvis projektet vedrører udvikling af nye produkter og processer. Der åbnes for støtte til samarbejde mellem små og mellemstore virksomheder om produktion af produkter, der ikke er omfattet af Traktatens bilag I, når blot inputtet i produktionen er omfattet heraf.

Sammenhæng mellem landbrugspolitikens søjle I og II

Der indføres blandt andet en vis grad af budgetfleksibilitet mellem søjlerne, hvormed medlemsstaterne i starten af budgetperioden kan vælge at overføre op til 10 % af den direkte støtte under søjle I til anvendelse under søjle II. Anvendelse af midler, der overføres fra søjle I til søjle II, vil kræve national medfinansiering af en tilsvarende størrelse. Denne overførsel påvirker ikke de private investorers egenfinansiering i forbindelse med projekter under søjle II. Nye regler for krydsoverensstemmelse og nye grønne betingelser for at modtage den direkte landbrugsstøtte indebærer ny basis for betalingerne under søjle II, hvor der i betalinger til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ-ordningerne) og

indsatser til implementering af vandrammedirektivet kun kan betales for tiltag, der går ud over den såkaldte baseline. Baseline består af krydsoverensstemmelseskravene, grønningskravene i søjle I, kravene i gødnings- og pesticidlovgivningen samt nationale lovkrav. Støtte til økologi og obligatoriske krav i Natura 2000 påvirkes ikke af de foreslåede krav til grønning.

Støtteprogrammer under den fælles markedsordning under søjle I vil skulle samordnes med samme type støtte under søjle II, herunder til oprettelse af producentorganisationer i landbrug og skovbrug. Støtte til fastholdelse af landbrug i områder med naturbetingede begrænsninger (LFA) vil med forslaget både kunne ydes under søjle I og II. Desuden foreslås det, at Kommissionen skal kunne fastlægge en række supplerende definitioner og støttebestemmelser ved anvendelse af delegerede retsakter.

Områder med naturbetingede begrænsninger (LFA)

Muligheden for at yde støtte til fastholdelse af landbrug i områder med ulemper for landbrug videreføres fra den nuværende forordning. De tre former for udpegninger er bevaret:

- 1) bjergområder med en betydelig begrænsning af muligheder for anvendelse af jorden og en betydelig stigning i produktionsomkostningerne som følge af højde og/eller hældning på terrænet,
- 2) andre områder end bjergområder med betydelige naturbetingede begrænsninger, og
- 3) andre områder med særlige begrænsninger, hvor arealforvaltningen bør fortsættes for at bevare eller forbedre miljøet, bevare landskabet og opretholde turistpotentialiet i området eller for at beskytte kysten.

Udpegningen af støtteberettigede arealer i områder med betydelige naturbetingede begrænsninger for landbruget (under punkt 2) skal som noget nyt fastlægges ud fra et af otte biofysiske kriterier defineret i forordningen. Betalingerne kan dermed ikke målrettes efter sociale eller landbrugsøkonomiske parametre.

Udvidet støtte til små landbrugsbedrifter, unge landbrugere og små virksomheder

Forslaget indebærer bedre muligheder for støtte til unge landbrugere, små landbrugsbedrifter og små og mellemstore virksomheder i landdistrikterne. De bedre støttemuligheder omfatter støtte til opstart af virksomhed, uddannelse og rådgivning. Endvidere kan der indføres underprogrammer, for eksempel for unge landbrugere, for små bedrifter, for bjergområder og for korte forsyningskæder. Underprogrammerne for små landbrugsbedrifter og korte forsyningskæder kan i begrundede tilfælde indebære 10 % højere støttesatser. Underprogrammer for unge landmænd og for fastholdelse af landbrug i bjergområder kan omfatte 20 % højere støttesatser til investeringsudgifter. Den højere støttesats kan også tildeles unge landmænd og bjergområderne uden et egentligt underprogram. Underprogrammer kan omfatte andre områder end de i forordningen nævnte, men sådanne underprogrammer vil ikke medføre mulighed for forhøjede støttesatser.

Nye foranstaltninger

Der er indført mulighed for at yde støtte til etablering af producentorganisationer i landbrug og skovbrug. Støtten ydes som en fast sats pr. år i 5 år og skal samordnes med støtten til producentorganisationer under søjle I. Endvidere indføres mulighed for at yde støtte til risikostyring i landbruget (indkomststabilisering). Dette kan komplementere risikostyringsværktøjerne under markedsordningen. Risikostyringsinstrumenter vedrører støtte til forsikring imod tab af landbrugsafkast som følge af sygdomme eller klimatiske hændelser, støtte til etablering af fællesforsikringsfonde og en kompensationsordning for generelt tab af landbrugsindkomst i et givet år. Endvidere indføres en særlig artikel for økologisk landbrug og artiklen vedrørende miljøvenligt landbrug ændres til miljø- og klimavenligt landbrug.

Hjemlen til økologisk landbrug indebærer ikke bedre støttemuligheder for økologerne end støttemulighederne under hjemlen for miljø- og klimavenligt landbrug i øvrigt. Under artiklerne for miljø- og klimavenligt landbrug åbnes der for støtte til et varierende antal hektar fra år til år, hvis de pågældende forpligtelser i øvrigt ikke gælder for faste parceller. Der kan fortsat ydes støtte til dyrevelfærdstiltag, der er mere vidtgående end de relevante obligatoriske normer, i form af årlige betalinger pr. husdyr eller hektar. Det er uklart, hvorvidt der kan gives investeringsstøtte til dyrevelfærdstiltag, da dyrevelfærd ikke er en del af de seks fællesskabsprioriteter.

Udgåede foranstaltninger

Den nuværende mulighed for at yde støtte til opfyldelse af EU-lovgivning indenfor miljøbeskyttelse, folkesundhed, dyre- og plantesundhed samt dyrevelfærd bortfalder. Endvidere ophører muligheden for at yde støtte til investeringer, som foretages for at opfylde fællesskabsnormer i en overgangsperiode på 36 måneder fra normen bliver obligatorisk for landbrugsbedriften (period of grace). Ligeledes bortfalder hjemmel for betaling af pension til landmænd, som ophører førtidigt og videregiver landbrugsjorden. Ligeledes bortfalder muligheden for at støtte informations- og markedsføringstiltag for landbrugs- og fødevarerprodukter, herunder økologi. Endelig bemærkes det, at der i ordningen for støtte til etablering af skov på landbrugsjord ikke længere kan ydes compensation til lodsejeren for tabt landbrugsindkomst, og at staten kan ikke længere være støttemodtager.

Forenkling af forvaltningen

Forslaget lægger kun i ringe grad op til forenklinger. I modsætning hertil er det forventningen, at de nye regler for fælles strategisk styring, partnerskabsaftale med Kommissionen, netværksdannelser for innovation, todeling af miljø- og naturindsatsen mellem søjle I og søjle II i den fælles landbrugspolitik, udvidede baselinekrav for arealstøtten, kontrol, overvågning og evaluering vil kræve et øget forbrug af administrative ressourcer.

Finansielle bestemmelser

Der lægges op til, at Kommissionen skal fastsætte de årlige beløb, der er til rådighed for hver enkelt medlemsstat, under hensyntagen til a) objektive kriterier relateret til EU-målsætningerne for landdistriktspolitikken og b) tidligere udnyttelse (det vil sige den hidtidige budgetfordeling). 0,25 % af budgettet afsættes til Kommissionen til teknisk bistand, og det vil som hidtil være muligt for medlemsstaterne at anvende 4 % til teknisk bistand.

Der vil som hovedregel blive fastlagt én EU-medfinansieringssats gældende for alle foranstaltninger på maksimalt 50 %, dog maksimalt 85 % for mindre udviklede regioner. Tidligere har miljøforanstaltninger kunnet EU-medfinansieres med 55-75 %. Der foreslås en række undtagelser hertil, herunder at ELFUL kan medfinansiere med op til 80 % til projekter vedrørende formidling af viden og information, vedrørende etablering af producentsammenslutninger, samarbejdsprojekter om udvikling af nye produkter i fødevarerækeden og LEADER. Der vil desuden være op til 100 % EU-finansiering for projekter med et væsentligt bidrag til innovation i landbruget, der skal finansieres af midler overført fra søjle I fra anvendelsen af støtteløfter. Der er lagt op til, at medfinansieringssatser forhandles som led i forhandlingerne om EU's flerårige finansielle rammer.

Støttesatser

Kommissionens forslag ændrer ikke meget på de maksimalt tilladte støttesatser i forhold til den nuværende landdistriktsforordning. Det er fortsat en hovedregel, at projekttiltag skal medfinansieres af støttemodtager. Den normale, maksimale investeringsstøttesats er 40 % i udviklede regioner som Danmark. Dog kan den maksimale støtteprocent for investeringer i landbrug forhøjes med 20 %, såfremt disse vedrører unge landbrugeres etablering, hvis der er tale om kollektive investeringer og integrerede projekter, hvis der er tale om projekter i udpegede områder med naturbetingede begrænsninger (ANC), eller hvis der er tale om projekter indenfor det Europæiske Innovations Partnerskab.

Kommissionens reviderede forslag

Den 25. september 2012 fremlagde Kommissionen et revideret forslag, der tager højde for Kroatiens indtrædelse i EU. Det reviderede forslag vedrører dels specifikke overgangsbestemmelser for ydelse af midlertidige supplerende nationale betalinger samt betingelser for LEADER. Derudover får Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i forbindelse med Kroatiens overgang til støtteordninger til udvikling af landdistrikter.

Formandskabets ændringsforslag

Under forhandlingsforløbet er der blevet udarbejdet ændringsforslag om følgende elementer:

- Af de vigtigste ændringer kan nævnes: Det er tydeliggjort, at aktiviteter i såvel fødevarer-, non-food- og skovbrugssektoren skal bidrage til opnåelsen af de overordnede mål for støtten til udvikling af landdistrikterne
- Dyrevelfærd og fødevarerproduktion er tilføjet som EU-prioriteter for udvikling af landdistrikterne
- Kravene til tematiske delprogrammer er forenklet, ligesom bæredygtigt landbrug er tilføjet som mulig indsats
- Kravene til indholdet (og reglerne for godkendelse og ændring) af programmerne for udvikling af landbruget er gjort mere fleksible og forenklede
- Kravene til forhåndsgodkendelse (ex-ante konditionaliteter) og sammenhængen til forhåndsbetinger i forslaget til forordning om fælles rammebetingelser for støtte under struktur-, fiskeri- og landdistriktsfondene er væsentligt forenklede, således at kun betingelser med direkte relevans for forordningens mål og prioriteter indgår.

Det danske formandskab genindførte med i sit kompromisforslag fra juni 2012 muligheden for at støtte informations- og markedsføringstiltag for landbrugs- og fødevarerprodukter af en særlig kvalitet, samt muligheden for at offentlige myndigheder kan være støttemodtagere under skovordningerne.

Hertil kommer en række ændringer til forordningens støttebestemmelser, der ligeledes primært sigter på administrativ forenkling og fleksibilitet, samt at der gives bedre mulighed for at støtte tiltag rettet mod natur, miljø og klima, herunder mulighed for engangskompensation ved visse permanente miljøprojekter. Ydermere er der fremsat en række ændringer med henblik på at forbedre støttemulighederne for blandt andet vidensoverførsel og informationsaktioner, rådgivning, investeringer, bedrifts- og erhvervsudvikling, udvikling og fornyelse af landdistrikterne samt netværksaktiviteter.

Kompromisteksten fra det danske formandskab er stort set fastholdt med en række mindre justeringer og tilføjelser. Det gælder blandt andet bestemmelserne om støtte til risikostyring i landbruget, betingelser for støtte til investeringer på landbrugsbedrifter, herunder investeringer i kunstvandingsanlæg. Derudover er det foreslået, at de grønne krav for den direkte støtte ikke indgår som grundlag for beregningen af støtte til miljø- og klimavenlige jordbrugsforanstaltninger (baseline).

Resultatet af aftalen på Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013

Der blev opnået enighed om en aftale om den flerårige finansielle ramme i Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013. En række elementer i forslaget om landdistriktspolitikken er blevet drøftet i forbindelse med forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020. Der lægges op til følgende EU medfinansiering under landdistriktsfonden:

- 100 % ved overførsel fra søjle I til søjle II
- 75 % for miljø- og klimatiltag
- 75 % for de Ægæiske Øer og regionerne i EU's yderste periferi
- 75 % for regioner, hvor BNP er under 25 % af gennemsnittet i EU-27
- 63 % for andre overgangsregioner end de ovennævnte
- 53 % af den offentlige støtte til andre regioner.

Der gives endvidere mulighed for, at der kan overføres op til 15 % fra den direkte støtte (søjle I) til landdistriktspolitikken (søjle II), hvor der ikke stilles krav om national medfinansiering. Der kan ligeledes overføres op til 15 % fra landdistriktspolitikken (søjle II) til den direkte støtte (søjle I), hvor medlemsstater, der modtager under 90 % af gennemsnittet per hektar i direkte støtte kan overføre op til yderligere 10 % fra søjle II til søjle I.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på generel indstilling. De væsentligste udestående emner i Rådet er områder med naturbetingede begrænsninger, risikostyring, investeringsstøtte efter ikrafttrædelse af lovgivning (grace period) og baseline for beregning af støtte til miljø- og klimavenlige jordbrugsforanstaltninger.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Landbrugsudvalget vedtog et samlet sæt ændringsforslag den 23.-24. januar 2013. Ændringsforslagene forventes herefter at blive forelagt Europa-Parlamentets plenarforsamling i marts 2013.

Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

De væsentligste elementer i udvalgets ændringsforslag er som følger:

- Udskydelse til 2016 af nyudpegning af områder med naturbetingede ulemper (LFA).
- Tilføjelse af konkurrencedygtig skovproduktion til de tre overordnede mål for landdistriktsstøtten,
- Ændring af forslaget betragtning nummer 28 om minimum 25 % budget til programindsats for miljø, så kravet gøres bindende, og således at støtten skal anvendes til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger eller til omlægning til økologisk landbrug.
- Forhøjelse af maksimal EU medfinansiering til 55 % for miljøindsatser, herunder for midler overført fra søjle I, og som anvendes til støtte til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger.
- De grønne krav til den direkte støtte skal ikke danne grundlag (baseline) for støtten til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, økologi, Natura 2000 og Vandrammedirektiv betalinger.
- Ny hjemmel til korterevarende aftaler om miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger end 5 år.
- De årlige Natura 2000 og Vandrammedirektiv betalinger skal kunne ydes som engangsbetalinger, hvilket ikke er muligt for miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger.
- Støttemulighederne for skov udvides lidt.
- Fordelingen af ELFUL-midler mellem medlemsstaterne skal vedtages som del af forordningen i den almindelige lovgivningsprocedure i stedet for ved delegeret kompetence til Kommissionen.
- Støttemulighederne til risikostyring udvides, herunder ved at tillade brug af indekssystemer til udmåling af tab.

Det bemærkes, at forslaget om at betalinger til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger skal kunne ydes som engangsbetaling var del af ordførerens samlede forslag til bestemmelsen om miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, som ikke opnåede opbakning. Det er dog forventningen, at muligheden vil kunne optages i Europa-Parlamentets ændringsforslag op til plenarafstemningen, særligt idet udvalget støttede en sådan hjemmel for betalinger til Natura 2000 og Vandrammedirektivet.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020 ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Kommissionen lægger op til, at der i alt anvendes 92 mia. € svarende til 693 mia. kr. (i faste 2011-priser) på landdistriktspolitikken over perioden 2014-2020. Under forudsætning af, at Danmark fortsat betaler 2 % af EU's udgifter, vil Danmarks betalinger til landdistriktspolitikken udgøre i alt ca. 1,83 mia. € svarende til ca. 13,76 mia. kr. over perioden 2014-2020.

Hertil kommer de statsfinansielle konsekvenser som følge af kravet om national medfinansiering af det danske landdistriktsprogram. De præcise udgifter hertil kan først opgøres, når den danske budgetandel er endeligt kendt, og når sammensætningen af det danske landdistriktsprogram er fastlagt.

Det forventes endvidere, at de nye regler for fælles strategisk styring, partnerskabsaftale med Kommissionen, netværksdannelser for innovation, todeling af miljø- og naturindsatsen mellem søjle I og søjle II i den fælles landbrugspolitik, udvidede baselinekrav for arealstøtten, kontrol, overvågning og evaluering vil kræve et øget forbrug af administrative ressourcer.

Resultatet af aftalen på Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013

Budgetniveauet for landdistriktspolitikken drøftes i forbindelse med forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020. Den aftale, der er indgået i Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013 indebærer blandt andet, at det overordnede budgetloft for søjle II (landdistriktspolitikken) fastlægges til 84,9 mia. € (2011-priser) for perioden 2014-2020, hvilket er en reduktion på 8 % i forhold til Kommissionens forslag for perioden. Ifølge foreløbige skøn vil Danmark blive tildelt 559,4 mio. € (2011-priser) i budgetperioden 2014-2020.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer påpegede på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at den økonomiske balance mellem aktiviteterne i landdistriktsprogrammet er vigtig. Blandt andet blev balancen mellem de aktiviteter, der tilgodeser produktivitet, og de, der tilgodeser miljø og natur, fremhævet. Ydermere blev det nævnt, at gennemførelse af miljøtiltag skal gøres mere økonomisk rationelt for den enkelte landmand, således at der var et incitament til at deltage i miljøordningerne. Endvidere bør det være muligt at yde engangsbetalinger, såfremt der sker permanente indskrænkninger af råderetten af hensyn til miljø og natur.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer har en række ønsker til den nye forordning om landdistriktsudvikling, som man finder afgørende for, at EU's landdistriktsmidler bedst muligt kan understøtte erhvervet i at nå målsætninger på natur- og miljøområdet.

Engangskompensation

Landbrug & Fødevarer mener, at det skal være muligt for medlemsstaterne at yde engangskompensation ved varige ordninger. Muligheden for engangskompensation er relevant både ved frivillige miljø- og klimavenlige foranstaltninger og ved obligatoriske indgreb i forbindelse med implementering af Natura 2000- og Vandrammedirektiverne. Det er afgørende, at der kan gives engangskompensation, hvis landdistriktsmidlerne skal bruges til at sikre varige naturområder og miljøindsatser.

Incitamentsbetaling

Der er ikke åbnet op for muligheden for at yde incitamentstilskud. Dog er der mulighed for at medregne transaktionsomkostninger (omkostninger knyttet til en forpligtelse, men ikke direkte knyttet til dens gennemførelse). Transaktionsomkostninger kan ifølge forslaget maksimalt udgøre 20 % ved individuelle projekter og 30 % ved kollektive projekter. Landbrug & Fødevarer foreslår at det bliver muligt, at kompensation for transaktionsomkostninger kan udgøre en større del af tilskuddet, da der eksempelvis ved afgræsningsprojekter kan være væsentlige omkostninger, der ikke er direkte relateret til gennemførelse af en forpligtelse. Det er afgørende, at landmanden får dækket de reelle udgifter, han har.

Naturpleje

Der er fra flere kanter et øget fokus på, at landdistriktsmidlerne skal bruges til naturpleje. Hvis det skal lykkes, er der ifølge Landbrug & Fødevarer brug for bedre overensstemmelse mellem betingelserne for at modtage tilskud til naturpleje under landdistriktsprogrammet og hensynet til natur og biodiversitet. Forslaget til ny landdistriktsforordning indeholder stort set de samme muligheder for at yde tilskud som de nuværende. Det er i høj grad brug for en større fleksibilitet for medlemsstaterne, som skal have større frihed til at anvende landdistriktsmidlerne til naturpleje, herunder ikke mindst fastsættelse af tilskudssatser og kontrol af, om betingelser for tilskud overholdes. Samtidig er det afgørende, at der bliver bedre overensstemmelse mellem betingelser for enkeltbetaling og tilskud fra landdistriktsprogrammet. Herunder ikke mindst mere retfærdige og proportionale sanktioner.

Tilskud til eget arbejde

Landbrug & Fødevarer ønsker, at landdistriktsprogrammet skal understøtte naturpleje som en driftsform. Det betyder blandt andet, at det skal være muligt at yde 100 % tilskud til eget arbejde (for eksempel ved opsætning af hegn, rydning etc.). Samtidig er der brug for retningslinjer for, hvordan landdistriktsmidlerne kan anvendes til naturpleje, herunder hvor grænsen går mellem miljø- og klimavenligt landbrug og naturpleje (hvor ekstensivt kan driften være og fortsat være landbrug). I forslaget fremgår ligesom i den gældende landdistriktsforordning, at miljøvenlige landbrugsforanstaltninger skal foregå på landbrugsarealer. Det skal sikres, at landmænd kan foretage naturpleje på alle relevante arealer.

Støtte til planlægning og etablering af biogasanlæg og tilhørende investeringer

Landbrug & Fødevarer fremhæver, at biogasanlæg er et særdeles effektivt redskab til sikring af samfundets fremtidige uafhængighed af fossile ressourcer samt sikring af den fremtidige fødevarerproduktion gennem recirkulering af næringsstoffer fra sidestrømme og affaldsprodukter fra samfundet. Biogasanlæggene producerer energi og gødning ud fra primært husdyrgødning og affald samt afgrøder, herunder specielt biomasse fra pleje af naturarealer, beskyttelsesbræmmer langs følsomme vandmiljøarealer og biomasse fra økologiske grøngødningsarealer. Landbrug & Fødevarer finder, at landdistriktsprogrammet skal være med til at udvikle biogasområdet. I den nuværende forordning er der en række forhindringer, der skal fjernes. Det drejer sig især om den skelnen, der er mellem produktion af biogas til eget brug på bedriften og produktion med henblik på salg.

Omfordeling af midler fra landdistriktspuljen ELFUL mellem medlemsstaterne

Ved fordelingen af landdistriktspuljen for den igangværende periode blev Danmark tildelt 0,3 % af ELFUL (når vi tæller modulation med modtager vi 0,6 % af midlerne). Denne fordeling afspejler langt fra, at Danmark har en af Europas mest effektive landbrugs- og fødevarerproduktioner med fortsat behov for udvikling af en produktion, der foregår under hensyntagen til natur, miljø og dyrevelfærd. Danmark står for produktionen af 2,6 % EU's samlede landbrugsproduktion – det alene er i stærk kontrast til at vi kun modtager 0,3 % af landdistriktsmidlerne.

Landbrug & Fødevarer understreger, at den danske landbrugs- og fødevarersektor rummer store muligheder for at bidrage til, at målene i Europa 2020 strategien nås. Landdistriktspolitikken spiller en vigtig rolle for, at erhvervet kan være en del af løsningen, og den kommende landdistriktsforordning skal give gode muligheder for en et konkurrencedygtigt erhverv i fortsat udvikling.

En række forhold, der gør sig gældende for det danske landbrugs- og fødevarerhverv begrundes, hvorfor der er behov for et fyldigt landdistriktsprogram med tilstrækkelige midler til at nå målsætninger relateret til erhvervet.

Fælles strategisk ramme for EU's fonde

Landbrug & Fødevarer mener, at det er naturligt, at indsatser gennem EU's fonde søges koordineret, men det må ikke resultere i et tungt administrativt set-up. Det fremgår af forslaget, at den fælles strategiske ramme vil bidrage til reducerede administrative omkostninger og gøre det mere enkelt både for forvaltningsmyndigheden og for ansøger. Landbrug & Fødevarer finder det afgørende for fondenes succes, at denne hensigt aktualiseres.

Prioriteter for landdistriktsudvikling, artikel 5

Af de 6 opstillede prioriteter omhandler nr. 2 erhvervets konkurrenceevne. Her er nævnt, at der skal være fokus på landbrug med behov for omstrukturering, landbrug med lille markedsorientering, landbrug i særlige sektorer og landbrug med behov for differentiering. Endelig er nævnt facilitering af generationsskifte. Landbrug & Fødevarer mener, at det skal fremgå tydeligere, at det er en prioritet at styrke konkurrenceevnen for alle landbrug, også de mest udviklede og effektive. Fortsat udvikling også af de landbrug, der klarer sig godt nu er en forudsætning, hvis EU fortsat skal være konkurrencedygtig i forhold til tredjelande.

Markedsføring og informationsaktiviteter

Det er væsentligt, at den eksisterende mulighed for at yde tilskud til markedsførings- og informationsaktiviteter fortsættes. I forslaget ser det ud som om, den er reduceret til markedsføring i forbindelse med lokal afsætning, kort forsyningskæde og styrkelse af økonomien i lokalområder. Landbrug & Fødevarer mener, at den eksisterende mulighed for at støtte markedsførings- og informationsaktiviteter knyttet op på kvalitetsmærkeordningen bør overføres til den nye forordning. Muligheden er ikke mindst vigtig for at fremme afsætningen af økologiske produkter og er dermed vigtig for at bidrage til en afsætningsstyret udvidelse af den økologiske produktion.

Artikel 18 Investeringsstøtte

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der kan ydes tilskud til projekter, hvor slutproduktet ikke er omfattet af Traktatens bilag I. Landbrug & Fødevarer påpeger, at støtten ikke skal begrænses til mindre virksomheder, da store virksomheder ofte er vigtige "drivere" for udviklingen og derfor ikke bør udelukkes fra at modtage støtte.

Artikel 22 Tematiske underprogrammer

Landbrug & Fødevarer mener, at medlemsstaterne bør gives større fleksibilitet til at lave tematiske underprogrammer for andre områder end de, der er nævnt i artiklen. Hvis medlemsstaten identificerer et område, hvor der er særligt behov for en indsats, skal det være muligt at lave et særligt program med mulighed for forhøjede støttesatser, når det kan godtgøres, at indsatsen er vigtig for at nå målsætningerne for landdistriktspolitikken og de opstillede prioriteter.

Artikel 23 Skovrejsning og etablering af skovområder

Under den nuværende forordning er det muligt at yde kompensation for tabt landbrugsindkomst. Denne mulighed er ikke videreført i forslaget til ny forordning. Landbrug & Fødevarer mener, at det

også i den nye programperiode skal være muligt at kompensere landmænd for tabt landbrugsindkomst i forbindelse med skovrejsning.

Artikel 29 Miljø- og klimavenligt landbrug

Forslaget giver mulighed for, at der kan indgås aftaler af 5 til 7 års varighed og i særlige tilfælde af længere varighed. Efter udløb kan der indgås 1-årige forlængelser. Kompensation kan udgøre udgifter og tabt indkomst, samt hvor det er nødvendigt transaktionsomkostninger, der maksimalt må udgøre 20 %, dog 30 % ved kollektive projekter. Landbrug & Fødevarer mener, at medlemsstaterne skal have større fleksibilitet mht. til aftalernes varighed, ligesom det skal være muligt at tegne længerevarende aftale efter en aftales udløb. Etårige forlængelser, hvor tilbagebetalingskrav føres tilbage til den oprindelige tilsagnsperiode, skal undgås.

For så vidt angår landbrug-miljø-klimaordninger, finder Landbrug & Fødevarer det helt afgørende, at tilskuddet dækker landmandens reelle udgifter. Ofte vil en del af udgifterne ikke være direkte relateret til den konkrete aktivitet og dermed høre under transaktionsomkostninger. Disse kan nemt udgøre over 20 % og derfor bør grænsen for, hvor stor en del af tilskuddet, der kan henføres til transaktionsomkostninger, øges væsentligt. Det skal være muligt at yde 100 % tilskud til eget arbejde. Medlemsstaterne skal gives mulighed for at yde engangskompensation, når de vurderer, at der er behov for foranstaltninger af varig karakter.

Artikel 30 Økologisk jordbrug

Ifølge Landbrug & Fødevarer bør det være muligt at fortsætte med 1-årige aftaler på arealerne efter udløbet af den første tilsagnsperiode på 5 år. For at undgå uoverskuelige konsekvenser for eventuelle tilbagebetalingskrav er det vigtigt, at disse efterfølgende aftaler betragtes som nye tilsagnsperioder og ikke som forlængelser af det oprindelige tilsagn. Hvis det ikke er muligt at opnå selvstændige 1-årige tilsagn efter den første 5-årsperiode, finder Landbrug & Fødevarer, at det bør være muligt for landmanden at vælge at indgå en ny længerevarende aftale efter den første periode frem for 1-årige forlængelser.

Artikel 31 Natura 2000 og VRD betalinger

Artiklen bruges ved obligatoriske indgreb som følge af Natura 2000- og Vandrammedirektiverne. Ifølge forslaget ydes betalingerne årligt for at kompensere for påtvungne udgifter og tabt indkomst. Landbrug & Fødevarer mener, at der skal gives mulighed for, at der kan udbetales engangserstatninger, da der i de fleste tilfælde vil være tale om varige begrænsninger. De maksimale beløb anført i Bilag 1 vurderes at være utilstrækkelige, og de bør derfor forhøjes.

Artikel 34 Dyrevelfærd

Ifølge forslaget skal der indgås 1-årige fornybare aftaler. Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være muligt at indgå længerevarende aftaler, idet dyrevelfærdsforanstaltninger i mange tilfælde vil være længerevarende. Medlemsstaterne bør gives fleksibilitet mht. varigheden af aftaler.

Artikel 37 Risikostyring

Landbrug & Fødevarer mener, at der primært bør fokuseres på at opretholde og udvikle et velfungerende sikkerhedsnet inden for EU's markedsforvaltning frem for at indføre nye instrumenter, der sikrer landmanden mod økonomiske samt miljø- og sundhedsmæssige risici. Landbrug & Fødevarer

lægger ligeledes vægt på, at introduktion af nye krise- og risikohåndteringsværktøjer ikke ske på bekostning af eksisterende markedsordninger. I relation til forsikringsordninger og gensidige fonde lægger Landbrug & Fødevarer stor vægt på, at der skabes transparente ordninger og ensartet implementeringen i alle lande for at undgå konkurrenceforvridning.

Landbrug & Fødevarer anser ”nyskabelsen” om et indkomststabiliserende værktøj som et væsentligt skridt i den forkerte i retning i arbejdet for at sikre yderligere markedsorientering af EU’s landbrugs-politik. Omfanget af generelle indkomstforsikringer bør minimeres, og der bør – såfremt sådanne ordninger finder opbakning - særligt fokuseres på, at der ikke finder ”dobbeltkompensation” sted. Af slutningsvist er det centralt at sikre, at et indkomststabiliserende værktøj er fuldt ud foreneligt med reglerne i WTO.

Artikel 68 Støtteberettigede udgifter

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at det er muligt at støtte naturalieydelse (artikel 68, stk. 3). Dog kan der ifølge artikel 59, stk. 1 i Kommissionens forslag til forordning om generelle rammebestemmelser for de fem fonde, KOM (2011) 615, ikke ydes 100 % tilskud til ansøgers bidrag i form af naturalier. Landbrug & Fødevarer mener, det i visse tilfælde bør være muligt at yde 100 % tilskud til ansøgers eget arbejde. Det bør eksempelvis være muligt i forbindelse med natur- og miljøprojekter. Med de gældende regler og også af forslaget til ny forordning kan tilsagnshavers eget arbejde ikke dækkes 100 %. Hvis man skal opnå 100 % dækning af udgifter, skal arbejdet udføres af en entreprenør med forudgående indhentning af tilbud. Dette er væsentligt dyrere og mere administrativt tungt end at betale tilsagnshaver for at udføre arbejdet.

Generelt påpeger Landbrug & Fødevarer, at det danske landdistriktsprogram er en central finansieringskilde til at sikre, at Danmark kan leve op til en række internationale forpligtelser på natur- og miljøområdet. Et vigtigt område i den forbindelse er naturplejeindsatsen. Den mest cost-effektive måde at nå målene på, er ved at gøre naturpleje til en driftsgren på linje med andre mere traditionelle landbrugsdriftsgrene. I den forbindelse er det afgørende, at der kan ydes 100 % tilskud til tilsagnshavers eget arbejde.

Investeringer til dyrevelfærd

Landbrug & Fødevarer påpeger, at det er uklart, om det vil være muligt at yde tilskud til investeringer til forbedring af dyrevelfærd, da dyrevelfærd ikke er en del af de seks fællesskabsprioriteter. Man finder det afgørende, at forbedring af dyrevelfærd kan støttes også ved investeringstilskud, da forbedringer af dyrevelfærd ofte vil kræve investeringer eksempelvis i form af nye staldsystemer eller nyt inventar. Dyrevelfærd er i stigende grad en konkurrenceparameter, også i konkurrencen med 3. lande, hvor en hastigt stigende global middelklasse vil efterspørge høj kvalitetsprodukter, herunder produkter, der garanterer høj dyrevelfærd.

Dækning af administrative udgifter

Landbrug & Fødevarer bemærker, at innovation og samarbejde herom har fået en fremskudt plads. I det nuværende landdistriktsprogram 2007-2013 er det ikke muligt at modtage tilskud til de administrative omkostninger under eksempelvis erhvervsudviklingsordningen, som har ophæng i Rådsforordningens artikel 29 om samarbejdsprojekter. For at fremme samarbejdsprojekter yderligere bør det

sikres, at den nye forordning rummer mulighed for, at der kan ydes tilskud til de administrative omkostninger.

Samordning af fonde

Landbrug & Fødevarer finder det vigtigt, at ønsket om samordning af fondene ikke medfører en forringet fleksibilitet for medlemslandene, eksempelvis i forbindelse med omdisponering af midler i de nationale programmer.

Sammenhæng mellem søjle I og søjle II

Landbrug & Fødevarer bemærker, at de nye grønne betingelser for at modtage direkte landbrugsstøtte indebærer en ny praksis for betalingerne under søjle II, hvor der kun kan betales for tiltag, der går ud over gældende støttebetingelser/krav i søjle I. Landbrug & Fødevarer understreger i den forbindelse, at tiltag der ydes tilskud til i søjle II som eksempelvis tilskud til randzoner og miljø- og klimavenligt landbrug skal kunne tælles med som opfyldelse af kravene i den grønne komponent i søjle I.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 14. november 2012 henholdt Landbrug & Fødevarer sig generelt til de tidligere afgivne høringssvar, og understregede behovet for, at Danmark fik en større andel af landdistriktsbudgettet. Landbrug & Fødevarer fandt, at det var forkert at genindføre en overgangsperiode for investeringsstøtte til opfyldelse af fællesskabsnormer (period of grace). Landbrug & Fødevarer ønskede at sikre en lavere EU medfinansiering af landdistriktspolitikken, herunder særligt i forhold til midler overført fra søjle I til søjle II samt tiltag i forhold til miljø- og klima.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 6. marts 2013 henholdt Landbrug & Fødevarer sig generelt til de tidligere afgivne høringssvar. Det blev anset for beklageligt, at den fremtidige danske tildeling af landdistriktsmidler ikke bliver højere. Det er kritisabelt, at fordelingen udelukkende er baseret på den historiske tildeling. Andre objektive kriterier burde også indgå. Det blev understreget, at de forsikringsordninger, der fremover kan støttes igennem landdistriktsprogrammet, er udtryk for en usund udvikling og kan misbruges, men det var positivt, at der var national medfinansiering af disse ordninger.

Økologisk Landsforening ønsker, at den nuværende landbrugsstøtte til produktion gradvis erstattes af betaling for offentlige goder. Man ser ikke nogen grund til, at landbrugserhvervet skal stilles anderledes end det øvrige erhverv for så vidt angår støtte. Der er dog gode grunde til at betale landbruget for at producere offentlige goder, da sikring af de offentlige goders eksistens forudsætter, at de finansieres.

Økologisk Landsforening anser følgende for offentlige goder:

- Et robust dyrkningssystem herunder en frugtbar jord og naturlige reguleringsmekanismer
- Rig natur med god biodiversitet og adgangsmuligheder for folk i landdistrikterne
- Reduceret kvælstoftildeling
- Rent drikkevand og sunde og rene fødevarer
- God dyrevelfærd
- Klimaforbedringer
- Innovation og produktion af højværdiprodukter i landdistrikterne

Styrkelse af søjle II

Økologisk Landsforening finder, at en principiel omprioritering af EU's landbrugspolitik indebærer, at søjle II og altså landdistriktspolitikken skal styrkes væsentligt, hvilket indebærer følgende konkrete tiltag. Den frivillige modulation fra søjle I til søjle II skal hæves og gøres mere fleksibel. I praksis skal medlemslandene have mulighed for at øge midlerne i søjle II, således at de for eksempel kan starte med en 50 % fordeling på søjlerne allerede i år 2014. Midler, der overføres fra søjle I, bør være 100 % EU-finansierede midler. Det skal de fortsat være, når de anvendes i søjle II. Hvis 100 % EU-finansierede midler skal matches af et tilsvarende beløb, når de overføres til søjle II, kan det udgøre en væsentlig barriere for at få den nødvendige overførsel af midler fra søjle I til søjle II, og dermed udgøre en barriere for at understøtte aktiviteter til gavn for miljø, økologi, klima m.m.

Økologisk Landsforening ser en stor risiko for at grønningsskomponenter i søjle I ikke får en reel effekt, da de skal generaliseres, så de kan anvendes på tværs af alle lande. Økologisk Landsforening mener, at der er større chance for at få en reel effekt af tiltag under søjle II, da disse kan målrettes nationale forhold. Økologisk Landsforening mener derfor, det er vigtigt, at der ikke stilles krav i forbindelse med overflytning af midler fra søjle I til søjle II, der bremser incitamentet. Modulation er en vej til at lave en gradvis reform af EU's landbrugspolitik, der flytter støtte fra produktion til betaling for offentlige goder.

Incitamentstillæg for offentlige goder

Økologisk Landsforening mener, at der bør gives mulighed for at lægge et incitamentstillæg oven i støtten. Der er ikke tilstrækkelig incitament til at levere offentlige goder, hvis støtten kun kan dække omkostninger til tiltaget. Landbruget lever af overskuddet, og støtten må derfor nødvendigvis give et vist afkast, når landmanden yder en ekstra indsats for natur, miljø, klima eller økologi. Et incitament på 15-20 % anbefales. Hvis der ikke kan udbetales et incitamentstillæg er det begrænset i hvor høj grad landbruget kan prioritere offentlige goder.

Økologi som prioriteret mål i EU's landbrugspolitik

Økologisk Landsforening finder generelt, at fremme af udvikling af økologisk fødevarerproduktion burde fremgå som et mål 7 i Kommissionens oplæg med prioriterede mål for EU's landdistriktspolitik. Økologisk Landsforening mener fortsat, at det skal være frivilligt at drive sit landbrug økologisk. Men det skal være obligatorisk for medlemsstaterne at udbyde tilskudsordninger til økologi. Det skal blot være op til medlemsstaten at afgøre hvordan, der gives tilskud til at dyrke økologisk, f.eks. om støtten udbydes til tilskud til omlægning og opretholdelse af økologisk drift, information og markedsfremme eller investeringstilskud. Konkret er det foreslået, at medlemsstaterne skal afsætte 10 % af deres programmer under søjle II til at støtte aktiviteter, der fremmer økologisk produktion. Endvidere har Økologisk Landsforening foreslået, at EU skal medfinansiere 80 % af tilskuddet til økologi.

Artikel 30 Økologisk jordbrug

Økologisk Landsforening mener, at det skal være muligt at få økologitilskud i form af 1-årige aftaler efter udløbet af den første tilsagnsperiode på 5 år. De skal endvidere betragtes som nye tilsagnsperioder og ikke som forlængelser af det oprindelige tilsagn, da den nuværende model, hvor der kan indgås 1 års forlængelser kan have store konsekvenser i form af tilbagebetalingskrav og i øvrigt giver en tung administration.

Rådgivning

Økologisk Landsforening anbefaler, at prioriterede områder under tilskudsordninger til rådgivning og vidensoverførsel- og udveksling skal udvides med økologi, omlægning til økologi, produktudvikling i økologien samt rådgivning om reel dyrevelfærd i form af valg af system, pasning og drift. Rådgivningen rettet mod dyrevelfærd skal ikke kun fokusere på fødevarsikkerhed og forebyggelse af zoonoser. Da rådgivning er et særdeles vigtigt redskab til at fremme en omstilling i landbruget, bør omlægningsrådgivning og produktudvikling kunne modtage medfinansiering under landdistriktsprogrammet. I forbindelse med udarbejdelsen af Økologivisionen fremsendte Økologisk Landsforening, Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening et forslag, der redegør for, hvorledes en kombination af miljø- og naturpolitiske tiltag og omlægning til økologisk drift har potentiale til at få omlagt mange tusinde hektar med stor effekt på de særlige behov i områderne, natur, biodiversitet og drikkevand og klima samtidigt med, at det styrker økologiens markedsmæssige potentiale.

Tilskud til informations- og markedsfremme

Økologisk Landsforening mener, at tilskud til informations- og markedsføringstiltag skal videreføres på det økologiske område. EU afsætter ikke selv eller kun i meget begrænset omfang midler til information om EU's økologilogo. Markedsfremmemidler som i Danmark er blevet anvendt til oplysnings og markedsføringsaktiviteter under "Kvalitetsmærkeordning" om økologi og "Ordning til økologifremme", er af meget stor betydning for udvikling af markedet for økologiske fødevarer, og dermed for en markedsdrevet økologisk produktion. Det er en alvorlig begrænsning, hvis der i den fremtidige ordning alene fokuseres på den korte produktionskæde, hvor det handler om at fremme afsætning af lokale produkter.

Naturtiltag

Økologisk Landsforening lægger vægt på, at naturtiltag i tilknytning til dyrkningsarealer skal prioriteres, og der skal være mulighed for krav om offentlig adgang i dyrkningslandskabet via korridorer skabt af naturtiltagene. Det har særlig økologisk værdi og giver en særlig robusthed til dyrkningssystemet at sikre en udbredelse af natur i tilknytning til dyrkningsarealerne. Det kan være arealer som vildtstriber, billebanker, læhegn, solitære træer mv.. De samme tiltag er med til at skabe attraktive landdistrikter for en landdistriktsbefolkning, der ikke selv arbejder i landbruget, idet disse naturelementer kan give adgang til landbrugslandskabet og dermed tilvejebringe en rekreativ værdi i landbrugslandskabet.

Økologisk Landsforening anbefaler, at EU's landbrugspolitik, herunder landdistriktspolitikken, gør det muligt at sammensætte flere enkeltstående tiltag, som tilsammen udløser adgang til støtte. Helt konkret foreslår Økologisk Landsforening, at det skal være muligt at anvende et pointsystem, hvor hvert tiltag udgør et vist antal point. Støtten udløses, når landmanden har valgt en sammensætning af tiltag, der opfylder en fastsat mindstescore. Det gør det muligt at sammensætte en pakke til hvert be- drift, der afspejler behov og muligheder på den pågældende bedrift, og det medfører at tiltag, der hver for sig, uanset at de er vigtige, alligevel er for små til at indgå i en selvstændig tilskudsordning, også kan fremmes via EU's landbrugspolitik. Det kan være tiltag, der skal opfylde kravet om økologiske fokusområder i søjle I og supplerende tiltag, der kan støttes under søjle II. Der skal gives mulighed for at stille krav om offentlig adgang som forudsætning for at få tilskud.

Klimatiltag

Økologisk Landsforening fremhæver, at klimatiltag skal kunne indarbejdes i støtteordningerne. Det skal være muligt at indrette støtteordningen, hvor der er stillet krav om, at der er udarbejdet en klimaplan og grønt regnskab, og at landbruget er forpligtet på at overholde visse krav til dyrkningspraksis, der skal reducere landbrugsdriftens klimaeffekt og beskytte dyrkningsjordens kvalitet.

Model for støtte til offentlige goder inden for natur, miljø og klima

Økologisk Landsforening foreslår en model for tilskud, der opstiller en række basiskrav for at kunne få et tilskud som f.eks. det, vi i dag kalder miljøbetings tilskud. Modellen indeholder derudover en mulighed for at forpligte sig på tilvalg. Modellen indeholder også det pointsystem, som er beskrevet ovenfor. Modellen er udarbejdet af Økologisk Landsforening i samarbejde med Landbrug & Fødevarer i juni 2010. Da modellen blev udarbejdet var der lagt op til, at ordningen eventuelt kunne etableres under søjle I. Med udgangspunkt i det oplæg, som Kommissionen nu har præsenteret, mener Økologisk Landsforening, at det er en model, der skal passes ind under søjle II.

Dyrevelfærd

Økologisk Landsforening mener, at dyrevelfærd skal optræde som en EU prioritet for udvikling af landdistrikterne. Økologisk Landsforening finder, at dyrevelfærdstiltag skal kunne støttes i flerårige aftaler. Mange dyrevelfærdstiltag indebærer nye systemer, og det forekommer derfor i bedre overensstemmelse med indsatsen, at ordningen indeholder flerårige aftaler.

Økologisk Landsforening vil gerne afslutte med at påpege, at foreningen ser et stort behov for at foretage ændringer af det oplæg, som Kommissionen har fremlagt, hvis økologi og alle de værdier, som økologi dækker over reelt skal styrkes i kraft af reformen af EU's landbrugspolitik.

Økologisk Landsforening finder generelt de beskrevne ændringsforslag positive, herunder finder Økologisk Landsforening, at der skal kunne overføres flest muligt midler fra søjle I til søjle II uden national medfinansiering. Økologisk Landsforening støtter endvidere en EU finansiering på 75 % for miljø- og klimatiltag og lægger meget stor vægt på, at den høje EU medfinansiering omfatter økologi. Økologisk Landsforening ser gerne, at økologi er en integreret del af bestemmelserne om miljø- og klimavenligt landbrug. Økologisk Landsforening mener også, at det er vigtigt, at der bliver mulighed for at yde investeringstilskud til dyrevelfærdstiltag. Økologisk Landsforening lægger endvidere vægt på, at økologiaftaler kan indgås som 1-årige aftaler, når det sker i direkte forlængelse af en afsluttet 5 års periode. Økologisk Landsforening ønsker endeligt, at alle muligheder afsøges for at kunne indarbejde incitamentstillæg i betalingen for natur-, miljø- og klimatiltag, da det i modsat fald vil udgøre en reelt begrænsende faktor.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen lægger endvidere vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Regeringen lægger vægt på, at den tilbageværende landbrugsstøtte i langt højere grad bør bidrage til en omkostningseffektiv opfyldelse af EU's mål på natur-, miljø- og klimaområdet. Endvidere vil re-

geringen arbejde for, at det skal være muligt for en medlemsstat at anvende hele den tildelte landdistriktskonvolut på miljø, klima- og naturforanstaltninger, og at der ikke bør stilles krav om national medfinansiering af landdistriktsstøtte, der har miljø-, klima- eller naturformål.

Overordnet vil regeringen arbejde for bredere og mere fleksible støttemuligheder, således at landdistriktsprogrammet kan understøtte danske indsatser for natur, miljø og klima. Landdistriktsprogrammet skal kunne understøtte Danmarks implementering af krav som følge af vandrammedirektivet, Natura 2000-direktiverne samt kommende forpligtelser på klima- og miljøområdet. Regeringen vil endvidere arbejde for, at det bliver muligt at yde støtte til initiativer, der skal fremme dyrevelfærd og økologi.

Regeringen arbejder for en ændret fordeling af midlerne i søjle II. Regeringen vil ligeledes arbejde for øget fleksibilitet i forbindelse med overførslen af midler mellem søjle I og II, og for at der ikke samlet set på grund af denne overførsel sker en forøgelse af støtten på EU-plan til landbrugssektoren.

Desuden vil regeringen arbejde for, at det i højere grad bliver muligt at anvende landdistriktsmidler til at støtte landbrugssektorens grønne omstilling på områder, der ikke traditionelt har været betragtet som landbrugsproduktion, særligt vedvarende energi.

Regeringen vil arbejde for, at reformen endvidere fører til en reel forenkling af landbrugspolitikken og begrænser de administrative omkostninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har løbende været drøftet på rådsmøder siden oktober 2011. Der er generelt opbakning til kompromisteksten, idet der udestår løsninger på enkelte emner af mere politisk karakter.

Mange medlemsstater har efterspurgt Kommissionens forslag til en fordelingsnøgle for landdistriktsmidlerne i EU's flerårige finansielle ramme 2014-2020.

Der har været generel bekymring over udsigten til øgede administrative byrder som følge af samordningen af landdistriktspolitikken med de øvrige strukturfonde under den fælles strategiske ramme.

Mange medlemsstater er imod oprettelsen af en performance-reserve og finder, at den skal fjernes i forhold til landdistriktsfonden.

Flere medlemsstater finder, at landdistriktspolitikken er et vigtigt instrument til at imødegå miljø- og klimaudfordringer, og at dette skal udbygges yderligere. Desuden er flere medlemsstater optaget af bedre at kunne understøtte innovation, bæredygtighed og konkurrencedygtighed via landdistriktspolitikken. Hvad angår samspillet mellem klima- og miljøtiltag i søjle I og søjle II har et flertal af medlemsstaterne udtrykt bekymring over en række elementer i Kommissionens forslag.

Et flertal af medlemsstaterne mener, at grønning-elementerne i søjle I ikke bør være en del af baseline for betalinger i søjle II. Nogle medlemsstater ønsker, at landmænd, der deltager i specifikke MVJ-ordninger, automatisk opfylder grønning-kravene i søjle I. Endelig ønsker nogle medlemsstater, at det bliver muligt at opfylde grønning-kravene ved at overføre midler fra søjle I til søjle II.

Flere medlemsstater kan acceptere, at det fremgår af forslagens betragtninger, at mindst 25 % af land-distriktsmidlerne skulle anvendes til miljø- og klimaformål, mens andre medlemsstater finder, at kravet skal være bindende og stå i forordningsteksten. Flere medlemsstater finder, at man i beregningen skulle inkludere flere elementer, blandt andet Natura2000, skov, investeringer i natur og klima samt vandrammedirektivet.

I forhold til EU-medfinansieringssatserne kan visse medlemsstater støtte Kommissionens forslag med enkelte mindre undtagelser, mens andre medlemsstater ønsker om at hæve den generelle EU-medfinansieringssats på 50 % til op til 75 %. Nogle medlemsstater stiller spørgsmålstegn ved de tiltag, hvortil Kommissionen har foreslået højere medfinansieringssats, og mener, at miljø- og klimatiltag skal prioriteres. Ligeledes finder visse medlemsstater, at risikostyring og transitionsregioner burde have højere medfinansieringssatser. En række medlemsstater ønsker, at overførsler fra søjle I til søjle II bliver 100 % EU-finansierede.

Der er generelt opbakning til formandskabets kompromistekst fra juni 2012 om områder med naturbetingede ulemper (ANC), der introducerede mere fleksibilitet på en række områder. En lang række medlemsstater ønsker mere fleksibilitet. Enkelte medlemsstater kan ikke støtte formandskabets kompromistekst, herunder især Tyskland bakket op af Polen, Østrig og Luxembourg. Disse medlemsstater ønsker endnu engang at udskyde en reform af ordningen med støtte til landbrug i områder med naturbetingede ulemper. Kommissionen fastholder, at der skulle ske en reform af ordningen for landbrug i områder med naturbetingede ulemper.

Det cypriotiske formandskab fremlagde på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-20. december 2012 dets fremskridtsrapport på alle landbrugsreformforslagene. Medlemsstaterne tog rapporten til efterretning, men understregede at der stadig er væsentlige udeståender.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der blev oversendt samlenotat om forslaget den 14. februar 2013, men punktet blev taget af dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25.-26. februar 2013.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-20. december 2012, jf. samlenotat oversendt den 6. december 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 23. november 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28.-29. november 2012, jf. samlenotat oversendt den 15. november 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. september 2012 forud for rådsmødet landbrug og fiskeri den 24.-25. september 2012, jf. samlenotat oversendt den 12. september 2012.

Forslaget har skriftligt været forelagt Folketinget Europaudvalg den 11. juli 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2012, jf. samlenotat oversendt den 5. juli 2012.

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 8. juni 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012, jf. samlenotat oversendt den 31. maj 2012.

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 11. maj 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. maj 2012, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. december 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2011, jf. samlenotat oversendt den 1. december 2011.

Udkast til forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer.

5. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 40/2013 om fastsættelse for 2013 af fiskerimuligheder i EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande, der er omfattet af internationale forhandlinger eller aftaler
KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen forventes at fremlægge et forslag til ændring af Rådets forordning om fastsættelse for 2013 af fiskerimuligheder i EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande, der er omfattet af internationale forhandlinger eller aftaler.

Formålet med forslaget er at fastsætte de endelige TAC³ for 2013 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet efter de pågældende bestande for så vidt angår bestande omfattet af forhandlinger med henholdsvis Norge og kyststatsforhandlinger. Desuden fastsættes TAC og fordeling for tobis.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge et forslag om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 40/2013 om fastsættelse for 2013 af fiskerimuligheder i EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande, der er omfattet af internationale forhandlinger eller aftaler.

³ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Forslaget vil blive fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. marts 2013 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Rådet (landbrug og fiskeri) vedtog i december 2012 en forordning med fastsættelse for 2013 af fiskerimuligheder i EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande, der er omfattet af internationale forhandlinger eller aftaler.

I forordningen blev kvoter for bestande omfattet af aftalen med Norge og aftalerne i kyststatsregi fastsat på et foreløbigt grundlag gældende fra 1. januar 2013, således at fiskeriet kunne fortsættes, idet de årlige forhandlinger endnu ikke var afsluttet. Konsultationerne med Norge blev afsluttet 18. januar 2013 og konsultationerne i kyststatsregi den 23. januar 2013.

Forslaget fastsætter de endelige TAC og kvoter for bestande omfattet af konsultationerne med Norge om fiskeri efter fælles bestande i primært Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, for bestande omfattet af konsultationerne i kyststatsregi om makrel, blåhvilling og atlantoskandisk sild.

Endvidere forventes forslaget at indeholde TAC og kvoter for tobis for 2013, hvor ICES (Det Internationale Havundersøgelsesråd) har offentliggjort sin rådgivning den 28. februar. Tobissæsonen forudsættes ifølge forordningen om fiskerimuligheder nr. 40/2013 påbegyndt den 1. april 2013. Ifølge ICES rådgivning kan TAC for tobis udgøre:

- Højst 224.554 tons i Dogger Banke området (område 1)
- Højst 17.544 tons i sydøstlig Nordsø (område 2)
- Højst 78.331 tons i central-østlig Nordsø (område 3)
- Højst 2.041 tons i central-vestlig Nordsø (område 4)
- 0 tons i Viking og Bergen Bank områder (område 5)
- Højst 219 tons i område IIIa (Kattegat) (område 6)
- 0 tons i Shetlandsområdet (område 7).

Område 3 er hovedsageligt beliggende i norsk farvand, men inkluderer også Skagerrak og andet EU-farvand i Nordsøen.

Kommissionen forventes blandt andet at foreslå følgende fastsættelse af TAC'er⁴ på grundlag af resultaterne af Norgesforhandlingerne:

Fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat

- TAC'en for torsk i Nordsøen og Skagerrak er uændret.

⁴ Alle henvisninger til stigninger/reduktioner i TAC'er er sammenligninger med TAC'en i 2012.

- TAC'en for kuller i Nordsøen og Skagerrak-Kattegat øges med 15 %.
- TAC'en for mørksej i Nordsøen og Skagerrak øges med 15 %.
- TAC'en for hvilling i Nordsøen øges med 11 %.
- TAC'en for hvilling i Skagerrak-Kattegat er uændret.
- TAC'en for rødspætte i Nordsøen og Skagerrak øges med 15 %.
- TAC'en for makrel reduceres med 15 %. EU og Norge har fastlagt en samlet kvote svarende til 90 % af en samlet "global" TAC på 542.000 tons.
- TAC'en for konsumsild i Nordsøen øges med 18 %.
- TAC'en for bifangstsild i Nordsøen reduceres med 19 %.
- TAC'en for rejer i Skagerrak reduceres med 6 %.
- TAC'en for brisling i Skagerrak-Kattegat reduceres med 20 %.

Endvidere forventes forslaget blandt andet at reflektere følgende elementer i aftalen:

Vigtige kvoteoverførsler i norsk zone til EU

- Kvoten for "andre arter" øges med 1.500 tons til 6.500 tons.
- Kvoten for havtaske er uændret 1.500 tons.
- Kvoten for rejer reduceres med 123 tons til 357 tons.
- Kvoten for jomfruhummer reduceres med 200 tons til 1.000 tons.
- Kvoten for arktisk torsk stiger 1.893 tons til 18.202 tons.

Vigtige kvoteoverførsler i EU-zone til Norge

Kvoten for sperling forøges fra 5.000 tons til 20.000 tons.

Der kan overføres 10 % af kvoten for tobis i bytte for EU-adgang til tilsvarende mængde arktisk torsk og kuller, såfremt EU's TAC bliver på 200.000 tons eller mere, og såfremt dette bytte kan ske i tide til, at fiskeriet kan finde sted.

Forvaltningsmæssige tiltag

Der gives ekstra torskekvote i Nordsøen og Skagerrak til medlemsstater, der gennemfører forsøg med fuldt dokumenteret fiskeri under reglerne herfor.

Der etableres én fælles kvote for EU og Norge på 10.000 tons for "andre arter" i Skagerrak, hvor fiskeri af alle ikke-kvoterede arter skal afskrives. Der skal ske månedlige rapporteringer af fangster under kvoten med fordeling på arter.

Kommissionens forslag vil også implementere de endelige resultater efter kyststatsforhandlingerne om blåhvilling og atlanto-skandisk sild.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Fastsættelse af TAC og kvoter har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det er ikke muligt at vurdere

disse på det foreliggende grundlag. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil imidlertid blandt andet afhænge af den samtidige udvikling i afsætningspriserne samt omkostninger, ikke mindst brændstof, og fiskerimønstre. For en række bestande omfattet af EU/Norges aftalen for 2013 er der tale om TAC-forhøjelser, som giver fiskerne øgede fiskerimuligheder.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri).

Danmarks Fiskeriforening har understreget, at det er afgørende, at fiskerimulighederne efter tobis er vedtaget og på plads, således at fiskeriet kan starte 1. april 2013. Med hensyn til tobis tager foreningen for område 1 og 2 den biologiske rådgivning og de på den baggrund forventede fiskerimuligheder til efterretning. For område 3 (som er både EU-farvand og norsk farvand) anbefales det, at der arbejdes for fastsættelse af en betydelig EU (ad hoc) TAC inden for rammerne af ICES rådgivning. Der eksisterer ikke en historisk anvendelig fordelingsmodel for det pågældende område mellem EU og Norge, men foreningen henviser til, at den gennemsnitlige andel af de historiske landinger fra EU-farvand udgør ca. 46 % af de totale landinger fra område 3 over perioden 2003-2009. For område 4 bør TAC ifølge foreningen fastsættes til 5.000 tons i overensstemmelse med ICES anbefalinger fra 2012, mens TAC for område 6 bør sættes så højt, at der kan sikres tilstrækkelig data til brug i fremtidig videnskabelig bestandsvurdering. For sidstnævnte område 6 finder foreningen det dog hensigtsmæssigt at diskutere, om det er hensigtsmæssigt at regulere fiskeriet i dette område med TAC/kvoter. Foreningen finder, at overførslen af fiskerimuligheder efter tobis til Norge i 2013 bør være af så begrænset omfang som muligt, og at overførslen bør maksimalt udgøre 10 % af TAC i område 1.

Med hensyn til aftalen om fiskerimuligheder for 2013 mellem EU og Norge i øvrigt finder foreningen ikke, at det vil være rimeligt, hvis andre medlemsstater påberåber sig Haag præferencer i Nordsøen. Med hensyn til en "others TAC" i Skagerrak, som EU og Norge fastsætter, ønsker foreningen denne fordelt internt i EU mellem Sverige og Danmark.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation finder i relation til tobis i område 3, at der skal fastsættes en betydelig EU ad hoc TAC inden for rammerne af ICES rådgivning og under hensyntagen til den allerede autonomt fastsatte TAC på 20.000 tons for norske fiskere. Da der ikke eksisterer en historisk anvendelig fordelingsmodel for område 3, bør TAC ifølge foreningen som et absolut minimum fastsættes til 36.032 tons svarende til 46 % af ICES rådgivning, idet der dog bør være mulighed for, at TAC kan hæves senest 15. maj 2013, såfremt Norge ikke ønsker at gøre brug af den allokerede mængde. For område 4 finder foreningen, at TAC fastsættes til 5.000 tons i overensstemmelse med ICES anbefalinger fra 2012. For område 6 finder foreningen, at TAC bør fastsættes til samme niveau som i 2011. Med hensyn til overførsel af tobis til Norge, anfører foreningen, at det er forventningen at overførslen til Norge beregnes som 10 % af TAC i område 1, som kan fiskes i område 1. Såfremt Norge opnår en overførsel på 10 % af EU's samlede TAC, bør denne fordeles på alle relevante TAC områder.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget for så vidt angår TAC og kvoter aftalt i forhandlingerne med tredjelande.

For så vidt angår tobis støtter regeringen, at TAC og kvoter fastsættes i overensstemmelse med rådgivningen fra ICES. Regeringen lægger stor vægt på, at TAC for tobis fastsættes hurtigst muligt, så fiskeriet kan påbegyndes 1. april 2013.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne er generelt positive over for resultaterne af Norgesforhandlingerne, og forslaget forventes således at blive vedtaget med kvalificeret flertal.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Orienterende notat om resultatet af Norgesforhandlinger for 2013 er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. januar 2013.

Forslaget om fiskerimuligheder 2013, hvori indgik oplysninger om EU/Norgesforhandlinger, har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18.-20. december 2012 til forhandlingsoplæg, jf. samlenotat oversendt den 6. december 2012.

Orientering om EU/Norgesforhandlingerne har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2013 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 28. januar 2013, jf. samlenotat oversendt den 17. januar 2013, den 23. november 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 28.-29. november 2012, jf. samlenotat oversendt den 15. november 2012 samt den 17. oktober 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2012, jf. samlenotat oversendt den 9. oktober 2012.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.